COLECȚIA SFINX
INX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA
OLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX
ELENA SIUPIUR
cei trei vA”
EDITURA MILITARA
O femeie frumoasă, de vreo patruzeci de ani, căzută cu fața în sus... Chipul ei trăda cea mai adîncă groază și un disperat ,,nu‟ Cu părul strîns într-un turban elegant, îmbrăcata cu o rochie de mătase gri și un pardesiu tras la repezeală, avea aerul că-și dorise să plece îmbrăcată decent în această din urmă călătorie...
Lei 4,50
SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLEC]
COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFir
ELENA SÎUP1UR
Cei trei
roman
EDITURA MILITARA —
ilustrația copertei i AL, ANDREI

1

Andrei pocni cu furie ceasul vărsîndu-și pe el nervii nesomnului. „Cînd dracu s-a făcut șapte ?!u mai apucă el să gîndească adormit, cînd țîrîitul reizbucni cu glas de batjocură. „Ei, nu, dar ăsta-i telefonul! Nu se poate, n-au dreptul !‟ Începu să bombăne. In atîția ani de serviciu nu se putuse obișnui cu trezitul ăsta forțat, mai ales atunci cînd abia apuca să adoarmă. De fiecare dată jura să se mute în alt compartiment de muncă, pentru că „rămăsese în urmă cu somnul pe cel puțin trei cincinale și de mic avusese ghinionul să fie sculat tocmai cînd îi era mai somn !‟ Andrei își aducea aminte cum în copilărie mamă-sa îl trezea cu un ceas mai devreme ca să aibă timp să ajungă la școală, în satul vecin. Încerca atunci să fure măcar un minut, înfundîndu-se cu toată puterea în cearșaf și luînd perna în brațe. Se lipi și acum disperat de pat, încercînd să tragă chiulul telefonului măcar cu un țîrîit, dar pînă la urmă tot trebui să ridice receptorul.

■— Alo ! Da, eu sînt, cine vrei să fie ?

— Tovarășe căpitan, vă rog să vă treziți. Trebuie să vă vorbesc.

— Nu mai spune ! Credeam că vrei să-mi spui povestea cu Scufița Roșie ca să adorm. Lasă prostiile, bă- trîne, și dă-i drumul. Dar dacă nu-i ceva serios, închide repede, că altfel mîine-ți rup picioarele !

— Andrei, scoală-te, îmbracă-te și fă un duș dacă mai ai timp. Cafeaua ți-o aduc eu în termos cînd vin să te iau peste zece minute. Pentru că va trebui să ieși din casă. Dispoziția tovarășului colonel Roman.

— E-n regulă, zise și închise telefonul.

„Bine că nu-mi aude colonelul reflecțiile astea de la trei

dimineața. Mai ales povestea cu mutatul în altă parte l-ar jigni teribil !" își imagină figura demnă și fină a colonelului în clipa cînd i-ar cere așa ceva. Probabil că l-ar țintui cu o privire nimicitoare : „Așa, căpitane Pandrea, poate vreți să lucrați la arhive. Tot aveți înclinații spre studiu ; veți scrie o carte despre «psihologia spionilor». Sper că va fi mai reușită decît ideea asta a transferului. Vă doresc succes. Voi inter-veni personal să căpătați postul, dar cartea am s-o recenzez chiar eu, ca să vă dovedesc că vă mai trebuiau vreo douăzeci de ani de muncă activă pină să vă apucați s-o scrieți".

Clîndurile acestea avură un efect mai puternic decît dușul și Andrei începu să se îmbrace. Se gîndi că n-ar fi trebuit să trîntească telefonul. Din prietenie, Alexandru îi răbda toate ciudățeniile. „Și am destule, mai ales cînd mă scol, ca acum, la o oră după ce m-am culcat". Alexandru era doar de un an în instituția lor. Il cunoștea mai de mult prin Ana, cu care fusese coleg de facultate și foarte bun prieten. îl cucerise atunci cu spontaneitatea și mai ales cu inteligența lui vie. Băteau împreună expozițiile în care ii tîra Ana, „ca să le educe gustul", spunea ea. Era un criminalist pasionat. Avea acasă un sistem de alarmă „producție proprie", care o băga în sperieți pe madam Matilda, menajera, o colecție de fotografii, citea tot ce apărea în domeniul criminalisticii și al sociologiei crimei. Colegii îi spuneau „enciclopedia ambulantă". Citea romane polițiste cu sete, unele de două-trei ori, îi urmărea pe autori și-i prindea cu mîța-n sac la construcția intrigii. Era într-o neliniște permanentă, emitea cîte patru-cinci ipoteze pentru un singur caz și după cinci minute îi demonstra lui Andrei nevalabilitatea lor.

In stradă se auziră niște frîne puse parcă-n dușmănie. „Ăsta-i Anton Pann. A trezit toată strada, zăpăcitul", gîndi Andrei și se îndreptă spre ușă, salutîndu-1 complice cu un deget la tîmplă pe Akela, care-l conducea ca de obicei dînd din coadă. „Iar am lăsat patul nestrîns..." Răcoarea de afară îl învioră brusc.

-— Bună dimineața, băieți. Cît e ceasul ?

■— Trei, tovarășe căpitan.

4

— Ascultă, dascăle, cei de pe strada mea or să te dea într-o zi în judecată pentru frînele astea care parcă anunță sfîrșitul lumii.

— Uite cafea, se grăbi Alexandru să-i întindă paharul termosului. E o poveste urîtă rău de tot, continuă el. Două asasinate și încă în aceeași familie : Paula D răgii- șanu în strada Vornicului și Matei Drăgușanu, doctor și cumnatul ei, în strada Pitarului...

— Ascultă, ce-i cu numele astea de străzi ? simți Andrei nevoia să întrerupă stilul telegrafic în care îl informa Alexandru.

— Așa-i cartierul. Pe lîngă șosea. Străzile poartă nume de

spătari, vornici, paharnici, comiși și de alte dregătorii medievale. Fiecare a fost găsit asasinat în casa lui proprie...

— Cine, paharnicii ?

— Nu. Drăgușenii. A fost anunțată miliția. Șeful nostru se afla la colonelul Cantacuzino ; a venit urgent și m-a pus în mișcare să te caut. Va trebui să participăm la „vizionare" și după aia să ne prezentăm la dînsul.

— Ia ascultă, nu cumva asta-i povestea cu radioemi- siile de care se ocupa Teodorescu ? Parcă era vorba de un Drăgușanu acolo. De ce nu se ocupă tot el ?

— Căpitanul Teodorescu a primit o altă misiune. „Dosarul Drăgușanu-Nestor" a fost dat în grija noastră. Păcat că lipsește Ana tocmai acum...

Speriind toate pisicile aflate în promenadă nocturnă, mașina porni în goană. Lui Andrei îi plăcea să creadă că orașul și-a trimis oamenii undeva în afară pe timpul nopții, și că, acum, rămași doar ei doi, acest uriaș blînd și frumos îi va mărturisi în sfîrșit taina puterii lui tăcute așezată în pereții caselor, în pavajul curților, în înălțimile clădirilor, în misterioasa încremenire a statuilor. A descoperit orașul noaptea, și tot noaptea a ridicat pentru prima dată ochii în sus cercetîndu-i înălțimile. în față apăru Arcul de Triumf luminat de reflectoare. Dincolo de el, departe, se vedea, și ea luminată, Casa Scînteii. Farurile mașinii străpunseră intrarea în bulevardul Miciurin. Trecură printre două rînduri de mașini așezate pentru odihna de noapte de o parte și de cealaltă a străzii. După puțin șoferul îi anunță că au ajuns în strada Vornicului.

5

— La ce număr să opresc ?

— La trei, răspunse Alexandru, iar Andrei îi reaminti de liniștea orașului :

— Dascăle', să nu mai pui frinele așa, în dușmănie...

Strada Vornicului era întunecoasă. Copacii ,umbreau vilele și le dădeau un aer misterios. La numărul trei era o clădire fără etaj, dar foarte înaltă, îmbrăcată în iederă, cu o grădiniță în față. Liniște de noapte de septembrie, cu stele zîmbitoare și prietenoase ca în copilărie. Grădinița era mult mai spațioasă decît puteai bănui de afară. Un peron larg în fața scărilor, elegante încă, dădea de presupus că, pe vremuri, pe-aici defilaseră multe echipaje, cu o lume care probabil nu avusese altă grijă decît aceea de a se amuza cît mai plăcut și mai costisitor.

Cu o privire fugară. Andrei cuprinse încăperile prin care treceau. După ce au urcat scările, au intrat într-un vestibul spațios, care urma forma ovală a treptelor de-a- fară. Partea dinspre stradă avea un geamlîc colorat verde, iar pereții laterali erau împodobiți cu două cuiere sculptate în lemn. Intr-un colț, in dreapta, o uriașă amforă grecească găzduia două umbrele ; una cu minerul lucrat în chihlimbar, iar

cealaltă, un model care se găsea pe piață. Următoarea încăpere era un salon despărțit de vestibul printr-o ușă înaltă și destul de îngustă. In primul salon pereții erau tapisați în mătase de un gri-azuriu, foarte mat și odihnitor pentru ochi, pe jos, un covor uriaș, iar mobilierul alb și ușor, cu picioare subțiri și înalte. într-un colț stăteau surghiunite orgolios cîteva crizanteme.

Prin glasvandul deschis pătrunseră în următorul salon, ceva mai mare și parcă mai elegant decît primul, totul fiind de o sobrietate și eleganță a culorilor cum rar poți întîlni. „Ana ar povesti foarte multe despre caracterul și temperamentul proprietarei‟, gîndi în fugă Andrei. Un cămin înalt de marmură, cu grilaj de aramă, încadrat de două draperii grele de catifea, care ascundeau ferestrele, stăpînea maiestuos peretele din fund. Tablouri mici cu rame late și adinei, înviorau monotonia tapiseriei. Un candelabra bogat de cristal, scălda în lumină puținul mobilier de lîngă peretele din dreapta : o măsuță ovală,

joasă, cu picioare curbate, avînd deasupra un porțelan decorat cu miniaturi și alături un fotoliu mic. Un telefon alb stătea stingher pe un scaun. Se vedea că nu acolo îi era locul. Urmărind firul, Andrei descoperi în colțul din stînga suportul. Jos, lîngă fotoliu, erau aruncate o carte de telefon, un creion și o hîrtie. „Cineva a fost foarte agitat aici, în noaptea asta‟, își zise Andrei cînd auzi vocea lui Vlasiu care-i ieșea în întîmpinare.

— Bună seara, sau bună dimineața, Andrei. Nici nu mai știu ce este. Salut, Alexandre. Vă așteptam. Băieții tăi au sosit mai demult și și-au cam terminat treaba.

— Noroc, Ioane..., dar se opri. Pe ușa de unde se auzeau vocile apăru procurorul Obreja.

„Iar ? Cum naiba s-a nimerit de serviciu tocmai în noaptea asta ? !‟

— Salut, colega, îi rînji binevoitor Obreja. Iar o să lucrăm împreună. Aici e plictiseală, dealtfel nu prea văd ce ai tu comun cu un atac de cord.

— Vedem noi cum lucrăm. Cit despre atacul de cord, știu eu pe unul care o să-l facă sigur, într-o zi, de prea mare efort intelectual, i-o întoarse Andrei la întîmplare, nepricepînd despre ce atac de cord e vorba.

Obreja îl enerva de cînd erau în facultate. Era îngîmfat și din cauza asta părea prost. Avea un fel mieros de a privi și zîmbi care le dezgusta și pe fete. Era printre tipii cu bani în anii studenției și nu uita niciodată să facă paradă de asta. „Probabil toți bărbații nesuferiți și imposibili au bani încă de foarte tineri, conchisese odată Ana după o întîlnire cu fostul lor coleg. Ca să suplinească ceea ce le lipsește ca oameni!‟

— De fapt, începu Vlasiu, Paula Drăgușanu nu a fost asasinată. A murit pur și simplu printr-un atac de cord. Cel

puțin așa ne asigură medicul legist. O să vedem și la autopsie. Ciudată poveste. N-am ridicat cadavrul ca să-l vezi și tu. A, să nu uit! Covorul e proaspăt pătat de sînge într-un loc. Mai este și o poveste cu un cățel care a dispărut.

— Un ce ?

— Un pechinez. Il cheamă Tobsy.

•— Al cui era pechinezul ? explodă Alexandru.

— Al victimei, Paula Drăgușanu.

— Asta înseamnă că a fost omorît cățelul și stăpîna ă murit apoi din cauza asta...

— Și noi, îl întrerupse Andrei, ne-am deplasat pentru asasinare de pechinez. Splendid ! Începe să fie vesel de tot. N-ai vrea să-i comunici tu șefului afacerea ? Poate era un cățel care știa morse ! Altfel nu văd de ce ar fi fost asasinat tocmai în casa asta. O fi transmis greșit un cuvînt. Am auzit că la televiziune pentru o greșeală de asta îi amendează. Dacă-cei de-acolo ar proceda ca în cazul cățelului, doamne ce masacru de fele frumoase ar mai fi ! Ei, Obreja, uite o afacere mare pentru tine. Alexandre, pregătește-te că intrăm pe cîmpul de bătaie.

Știa că Alexandru arde de nerăbdare să intre în camera alăturată.

— Dar de ce trebuia să știe morse ? interveni Obreja profund jignit de tonul și veselia misterioasă a lui Andrei.

Acesta îi învrednici cu o privire :

: — Ca să nu facă atac de cord.

Porni după Vlasiu în camera unde se afla victima. Vla- siu trase cearșaful de pe ceea ce se ghicea a fi un corp omenesc. Andrei încremeni. Toată scena avea și ceva groaznic și ceva nefiresc în ea. „Poate sînt eu prea obosit‟, gîndi Andrei. „Femeia asta a fost asasinată, îi fulgeră lui Alexandru prin cap. Nu știu cum, dar a fost asasinată !‟

O femeie frumoasă, în jur de patruzeci de ani, deși putea să aibă și mai mult, era căzută cu fața-n sus. Expresia ei arăta cea mai adîncă groază și un disperat „nu‟. Cu părul strîns într-un turban elegant, îmbrăcată cu o rochie de mătase gri și un pardesiu bej tras la repezeală, cu pantofi închiși, parcă se grăbise să plece decent îmbrăcată în această ultimă călătorie. Andrei se uită la ea. Nu părea moartă, ci mai degrabă surprinsă de prezența lor acolo, chiar mîniată. Mai era ceva ! Era îngrozitor de singură, dacă se mai poate spune așa ceva despre un mort. Singurătatea asta' o transmisese femeii moarte, femeia vie de-acum cîteva ceasuri. Fusese surprinsă de ceva, a înțeles că moare, a căutat un ajutor de la cineva, a. înțeles că nu i-1 poate acorda nimeni și și-a dat seama poate pentru prima dată de singurătatea ei, „Dar pentru Dumnezeu,

toată această casă mare și elegantă servea doar ca să amăgească singurătatea... !‟

— Locuia singură ? se întoarse el către Vlasiu.
— Nu, cu domnișoara. Dali-mi voie, vă rog, să fac prezentările : tovarășul Pandrea, tovarășa Raluca Nestor. Dinsa ne-a anunțat ambele decese.
Abia acum Andrei observă în colț o fată brunetă, cu părul strîns la spate într-un coc sever, care aștepta ca o elevă cuminte să-și spună lecția. Ochii negri păreau buimăciți de toată întîmplarea și nu le venea parcă să creadă. Andrei descoperi urma de zîmbet încurcat și prostit cu care mulți oameni reacționează în astfel de situații.
— Bună seara, domnișoară, îmi pare bine. Dar pe urmă Andrei se enervă de tonul lui de salon. Cînd ați descoperit, hai să-i zicem, asasinatul? Și cine mai locuiește aici ?
— Nu mai locuiește nimeni, începu Raluca încurcată de seria de întrebări.
— înainte de a ne povesti cum s-a întîmplat, am să vă rog să-mi spuneți cam ce venituri avea Paula Dră- gușanu ?
Raluca făcu ochii mari.
— Nu știu, adică... nu, nu știu.
— Cum nu știți ? Nu v-ați întrebat de unde are atîția bani... ? Cu un asemenea interior... ?
— Acum doi ani doamna Drăgușanu a reîntinerit casa. Raluca roși și explică. Așa spunea Paula Drăgușanu. Știți, tot tapetul se învechise și se demodase, casa avea nevoie să fie...
— Dumneavoastră ați participat, financiar vorbesc, La această „reîntinerire‟ ?
— Nu, era casa ei și cred că nici nu ar fi acceptat.
— Aveți idee cît a costat? Bănuiesc că și restul ca« merelor au suferit aceeași schimbare ?
— Da, de fapt afară de saloane și de camera doamnei, au mai fost renovate sufrageria și dependințele de jos. Nu știu cît a costat pentru că a făcut totul în lipsa mea. In vara aceea am fost plecată la Agapia și de-acolo la mare. Cind m-am întors am găsit casa așa. Nici nu mă anunțase.
Era evident că Raluca Nestor se enervase din cauza întrebărilor lui Andrei. Ii dispăruse zîmbetul încurcat și o altă expresie îi luase locul. Părea o tînără
3
femeie interpelată pe stradă de un necunoscut, pe care încearcă să-l pună la punct.
„Ce coardă am atins ?‟ se întrebă Andrei. Continuă :
— Vreți să spuneți că nu ați întrebat-o cât costă toată povestea, măcar așa, din curiozitate ?
Tonul ironic al lui Andrei îl mira pe Vlasiu.
— Am întrebat, spuse fata. Nu m-a onorat cu un răspuns exact. A spus că n-are importanță de vreme ce-mi place. Pentru că mi-a plăcut foarte mult schimbarea.
*— Bine, domnișoară. Paula Drăgușanu avea o pensie ?
-— Nu știu, nu cred.
•— De eîți ani locuiți aici ?

•— De zece ani.

•— Splendid. Și pretindeți că habar n-aveți din ce venituri trăia gazda dumneavoastră ? Ce chirie plătiți ?

— O sută douăzeci de lei.

—• Aha, deci repartiție prin spațiu. Totuși, din ce trăia Paula Drăgușanu ? De unde a avut cam patruzeci de mii pentru reîntinerirea casei ? Cam atît costă, stimată domnișoară, toate schimbările de-aici...

— Ce rost au aceste întrebări ? spuse Raluca ridicîn- du-se. N-aveam nici un drept să-i cer socoteală și nici nu-mi place să mă amestec în treburile care nu mă privesc ! Apoi completă pe alt ton, mult domolit, ca și cum această explozie i-ar fi redat stăpînirea de sine : Vă rog
:Să mă scuzați, m-am pierdut cu firea. Situația asta îngro- zitoare, plus întrebările cărora eu nu le găsesc rostul, cel puțin față-n față cu... evenimentele din noaptea asta... vă rog să mă scuzați. Nu știu într-adevăr de unde avea bani și cîți. Am bănuit, am presupus că o ajută cumnatul dînsei, doctorul Matei Drăgușanu, care a murit tot în noaptea asta.

— Cîștiga așa de mult doctorul Drăgușanu ? Bănuiesc că și el locuiește tot într-o astfel de casă... Privirea Ralu- căi însă îi dădu de înțeles că nu mai avea rost să insiste. Bine, tovarășă Raluca Nestor, prelungi Andrei cuvintele parcă meditînd. Voia dumneavoastră ! Să trecem la în- tîmplarea propriu-zisă. Dar mai întîi să o lăsăm pe doamna Paula Drăgușanu să părăsească camera. îi făcu semn lui Vlasiu că poate fi ridicat cadavrul, după ce în prealabil se consultase din ochi cu echipa de criminaliști.

10

— Eu aș pleca dincolo, spuse Obreja. dezaprobînd purtarea lui Andrei.

— Fără noi ?

— Cred că pierdem timp inutil.

— Dacă te plictisești, du-te în salon. Sînt fotolii și o] carte de telefon. Amuză-te ca de obicei. Andrei j făcea aluzie la faptul că Obreja, în studenție, avea obiceiul să sune la numere necunoscute luate din cartea de telefon și, unde întîlnea voci de femei, intra în conversații lungi, insinuante. j

— Luați loc, domnișoară. Andrei căută și el un scaun și se așeză cu mina omului gata să asculte foarte atent, i Dar ochii îi fugeau mereu prin cameră. Fugeau este uri fel de a spune. Ocolea cu privirea pereții, tablourile, mo*j biberul, obiectele de pe măsuță. La un moment dat se ri*j dică și culese de pe un scaun o geantă de piele pe care nu; o desfăcu, ci o ținu pe genunchi cu aerul că nu știe unde.- s-o pună.

— Deci cum ați descoperit moartea Paulei Dră«. gușanu ?

— Să vedeți... începu Raluca Nestor și tăcu. Era clar că nu putea să găsească cuvintele de început.

— Sînteți în rochie de seară, deci presupun că ați fost în oraș, o ajută Andrei.

— Aveți. dreptate. Am lipsit toată seara. Un amic a, avut un vernisaj astăzi. Pe la șase și jumătate am plecat,j Doamna Paula m-a condus pînă la ușă...

— Era tot așa îmbrăcată ?

— Nu. Avea o rochie de după-amiază bej, cu mîneca scurtă, însă aceiași pantofi cu care ați văzut-o. Sosise diri oraș cu două pachețele — parcă o sticlă și un carton cu prăjituri. Le-a lăsat pe măsuța din salon și a ieșit să mă conducă. I-am spus să nu mă aștepte, pentru că am să mă întorc foarte tîrziu. Uneori mergea la vernisaje cu mine, alteori nu, și atunci mă aștepta pînă cînd reveneam și mă întreba cine a fost, cum au fost îmbrăcate invitatele, ce bijuterii aveau. Știți, doamna Drăgușanu cunoștea foarte multă lume din București, mai ales în rîndul publicului expozițiilor, vernisajelor, concertelor de la Ateneu. Era foarte atentă la peisajul uman, aș spune la cel vestimenn

11

tar. u piăcea lumea îmbrăcată elegant și cu gust. Uneori cînd era mulțumită de ceea ce vedea într-o sală, lua un aer visător, părea mai odihnită și mai tinără pentru cei peste cincizeci de ani ai săi...

— Cîți ani avea exact ?

— Cred că cincizeci și patru. M-a condus pînă la ieșire și mi-a spus că așteaptă musafiri, pe soții Mănișteanu. Dar oricît de tîrziu m-aș fi întors, să mă duc să-i povestesc cum a fost.

•— Cunoașteți familia Mănișteanu ?

— Da. Veneau des pe-aici. De fapt ei o vizitau cel mai mult. Locuiesc aproape. Pe strada Pitarului la numărul 10, răspunse Raluca la întrebarea din ochii lui. Pe aceeași stradă cu doctorul Matei Drăgușanu. Aici Raluca se întrerupse, căutînd parcă firul acolo unde îl lăsase. Da. Eu m-am întors foarte tîrziu. Pe la unu noaptea...

— Așa mult a durat vernisajul ?

Fulgerul din ochii sculptoriței îl anunță pe Andrei că nu-i gusta umorul.

— După vernisaj am fost la restaurant cu niște prieteni.

— Vreți să ne dați cîteva nume care să confirme prezența dumneavoastră la vernisaj și apoi la restaurant ?

Femeia din fața lui simțea că se sufocă de uimire și de indignare.

— Adică dumneavoastră credeți că eu...

— Eu nu cred nimic, domnișoară. Cînd moare cineva, presupus prin asasinare, lumea din jurul victimei trebuie să-și justifice timpul...

— Dar doamna Drăgușanu a murit prin atac de cord ! Mă rog, cedă Raluca. La vernisaj a fost multă lume. Din cîte îmi amintesc, am vorbit cu... și dădu cîteva nume. Sper, tovarășe Pandrea, și Andrei observă că Raluca devenise ironică, să descoperiți cît mai repede asasinii.

— Sînt mai mulți asasini după părerea dumneavoastră ?

— Nu uitați că și doctorul Drăgușanu zace asasinat la el acasă. Credeți că cineva a făcut curse între Vornicului și Pitarului ca să-i omoare pe rînd ? !
12
— De ce nu ? Nu este exclusă însă și o bandă. Puteți . continua.

In spatele lui, Obreja făcea eforturi să nu intervină pentru curmarea supliciului la care era supusă frumoasa sculptoriță. „Dacă se amestecă, îl dau afară !" gîndi Andrei care-i simțea mimica.

•— M-am întors tîrziu, cred că pe la unu noaptea, unu și ceva. Nu m-am uitat la ceas, preveni ea o nouă întrebare. Am intrat, ușa era descuiată ca de obicei...

— De obicei ? !

— Doamna Drăgușanu nu încuia ușa. Numai eu o încuiam. Oricît am încercat s-o conving, nu am reușit. Nu avea cheia de la intrare, l-am făcut eu una și i-am dat-o s-o țină in poșetă. Deseori o uita cînd schimba poșetele. Aveam grijă să încui după ea, cînd se întorcea mai tîrziu decît mine. Și acum am procedat la fel. Era lumină în vestibul, am stins-o, m-am dus în cameră, după ce mi-am lăsat pardesiul în cuier. N-am stins lumina din salonul galben. în camera ei, becul era de asemenea aprins.

Andrei observă că Raluca dădea amănunte pe care un om șocat de moartea cuiva nu și le mai amintește în mod normal. „Sau poate a înțeles că așa trebuie să expună lucrurile. Oricum, are nervi buni."

— Am făcut un duș, apoi am vrut să mă culc, dar mi-era sete. Am pus un halat pe mine ca să mă duc în sufragerie după un pahar de lapte bătut.

— îl beți simplu s'au amestecat cu apă ?

Vlasiu făcu ochii mari.

— înainte de a o omorî pe doamna Drăgușanu, mi-am preparat un airan, dacă la asta faceți aluzie, zîmbi ironic Raluca.

— E foarte bun. Ați fost în Bulgaria ?

— Am fost anul trecut intr-o tabără de sculptură în aer liber la Balcic. Acolo am învățat să beau și să fac airan.

— Mai departe ?

— Mi-am preparat airanul cu apă de la frigider și m-am întors. Trecînd prin salon am vrut să sting lumina, dar mi-am adus aminte că doamna Drăgușanu mă rugase să trec pe la ea. Brusc mi-am dat seama de ceva. Tobsy
13
nu lătrase cînd am venit eu, și nu văzusem pardesiul doamnei Drăgușanu în cuierul din vestibul.

— Era ceva neobișnuit ?

— Lumină în cameră era, deci trebuia să fie acasă. Pardesiul lipsea totuși ; niciodată nu intra pînă nu-1 lăsa în vestibul, ceea ce însemna că era plecată. în plus, absența lui Tobsy — întotdeauna îmi anunța sosirea cu lătrături vesele — dovedea că nu era nimeni acasă. Asta m-a surprins. Știam doar că gazda

mea nu intenționa să plece nicăieri, dimpotrivăr-aștepta musafiri. Am vrut să sting lumina din cameră. Eram intrigată. De obicei nu o lăsa aprinsă cînd pleca. Am deschis ușa și am văzut-o acolo, jos. Raluca tăcu suficient pentru a-i trece emoția amintirii. Reluă. Pe urmă nu mai știu exact ce-am făcut. Probabil m-am repezit la telefon să-l anunț pe doctorul Drăgușanu. Credeam că e doar o criză de inimă.
— Suferea cumva ?
— Da. O insuficiență cardiacă. Telefonul a sunat mult, nu răspundea nimeni, eram disperată. Însemna că doctorul e de gardă la spital, și madam Arămescu doarme ca un lemn. Am vrut să caut spitalul. între timp a ridicat receptorul și somnoroasă m-a întrebat ce este. Am rugat-o să-l trezească pe doctor. S-a mirat cum de nu a răs-, puns, pentru că era lumină în cameră, și a plecat să-l trezească. Pe urmă am auzit un vaiet sau urlet, nu știu exact. După multe minute de așteptare a veni la telefon plîngînd că ,,1-au împușcat pe domnu‟. Am crezut că a înnebunit, am pus-o să repete. Am rugat-o să stea liniștită că anunț eu miliția.
—–< Cine-i doamna Arămescu ?
— A, da, este menajera. Locuiește de mulți ani acolo, în vilă.
— Mulțumesc, domnișoară. Mă scuzați că v-am supus unui astfel de efort la ora asta. O întrebare doar : ați mai telefonat cuiva, la Mănișteni spre exemplu ?
— Nu. Am vrut să telefonez, dar n-am mai avut putere. Totul era așa de absurd și țipetele acelea m-au înnebunit de tot. Mi se făcuse frică, la un moment dat m-am trezit așteptînd să intre cineva pe ușă cu un pistol să mă

omoare și pe mine. Mi-am pus repede rochia și am așteptat aici, în salon, să veniți. Am aprins luminile peste tot.
— Pentru că doctorul a fost împușcat, de asta ați spus la telefon miliției că și Paula Drăgușanu a fos asasinată ?
— Cred că da. In clipa aceea eram convinsă că cineva i-a omorît pe amîndoi, ca să se răzbune. Nu știu, nu înțeleg. E atît de absurd totul.
— Bine, bine, dar erați sigură că Paula Drăgușanu e moartă ?
— Da. După ce am telefonat la doctor, m-am dus și i-am luat pulsul, am atins-o pe față... Raluca păli puțin. Da, eram sigură. Expresia ei nu lăsa nici o îndoială.
— Ați pomenit de răzbunare. Credeți că cineva avea vreun motiv să-i omoare pe amîndoi, și încă în același timp ?
— Nu, sigur că nu. Erau niște oameni foarte cumsecade. Nu știu nimic mai mult. II privi neputincioasa pe Andrei.
— Dețineau amîndoi o taină, ceva, care să fi pus în ne-siguranță pe cineva ?
— In orice caz, nu mi-ar fi spus-o mie.
— Da, aveți dreptate, dar ne-ați mărturisit că erați foarte bune prietene. Uneori, prietenele își fac și astfel de

confesiuni. Cum era în ultima vreme .Paula Drăgușanu ?
— Adică ?
_— Se purta la fel ca întotdeauna sau era mai neliniștită, mai nervoasă, mai puțin dispusă să stea de vorbă ?
— Nu, nu știu. Adică... da, mi s-a plîns într-o zi că a umblat cineva prin casă și că Tobsy, cînd s-au întors, a fost nervos și a lătrat. I-am amintit iar de ușă. Nu lipsea nimic din casă. Cred însă că Tobsy a dat de multe ori semne de nervozitate fără motiv. Mi-a vorbit nu foarte neliniștită, dar gînditoare.
—- Atît ?
— Avea și insomnii în ultimele zile.
■— De cînd era nervos Tobsy ?
— Cred că din același timp. Da, într-o noapte s-a sculat pe la trei și a umblat cu Tobsy după ea prin toată casa. M-a trezit cu lătrăturile lui. Am ieșit. Mi-a spus că
15
i-a fost sete și a mers pînă în sufragerie. Abia a doua zi mi-am dat seama că de fapt ea își lua apă în iiecare seară în cameră. Poate atunci a uitat.
— Cînd s-a întîmplat asta ?
— Acum două nopți.
— Vi s-a părut că totul era în ordine, sau Paula Drăgușanu avea ceva schimbat ?
■— Nu. Părea foarte calmă. Zîmbea.
— Altceva mai aveți să ne spuneți ?
— Nu.
—* Vă mulțumim. O să^vă mai căutăm zilele acestea. Poate chiar mîine.
— Cu toată plăcerea. Mîine de la zece sînt la atelier.
Se întoarse spre Alexandru și-i spuse adresa atelierului. Andrei zîmbi. Raluca remarcase că Alexandru nota totul.
—■ în cazul acesta, Vlasiule, cred că putem pleca dincolo.
— Vă rog, se întoarse Raluca spre ei, mă puteți aștepta cîteva minute ? Mă îmbrac imediat și ies și eu.
— Mergeți cu noi la doctorul Drăgușanu ?
. — A, nu, plec la o prietenă. Nu pot să rămîn aici, spuse ea mai mult în șoaptă.
— Cum doriți, făcu Vlasiu înțelegător. Vâ așteptăm. Dacă vreți, vă conducem cu mașina noastră.
— Nu, nu-i nevoie. Am mașină.
Intră în camera ei. Obreja stinse lumina în camera Paulei Drăgușanu, puse sigiliul la ușă și porni spre ieșire. Intre timp Raluca reveni cu o geantă mică de voiaj în mînă,
— Nu vă supărați, domnișoară Nestor, spuse Andrei în treacăt, nu ne-ați spus la ce restaurant ați fost.
Raluca îl privi stupefiată. Ochii lui Andrei erau fixați pe geanta din mina ei. Roși și începu să se biibîie :
— Să vedeți, de fapt n-am fost la restaurant. Am sărbătorit expoziția în atelierul sculptorului Volbură. EI este autorul. Ne-am dus cu mai mulți prieteni. Am dat numele lor, după cum

ştiţi.

— Mulţumesc, spuse Andrei.

— Nu ştiam că este aşa de important.

16

— Să mergem. Obreja, am „împrumutat‟ geanta Paulei Drăguşanu. Cred că n-ai nimic împotrivă ! O restitui mîihe în prezenţa ta.

—* Vai, Andrei, se poate ? se grăbi binevoitor Obreja. Te rog. E şi cheia de la casă în ea, şi alte cheiţe. Poate o să-ţi fie mai de folos decît nouă. Dar să ştii că era deja răscolită şi aruncată jos ca „nefolositoare‟. Noi am strins lucrurile şi le-am pus la loc. Am umblat cu grijă.

— De ce nu mi-aţi spus ?

— Cred că am uitat din cauza şuvoiului tău de întrebări.

Raluca inspecta cu ochii casa să vadă ce mai avea de iăcut înainte de plecare. Andrei deschise mai multe uşi.

— Vlasiule, dar dependinţele pe unde sînt aici ? Nu le văd.

— Sînt la demisol. Uite cheia. Hai că merg şi eu cu tine.

Vlasiu, Andrei şi Alexandru ieşiră prin dreapta şi se întoarseră peste cinci minute cu cele mai neutre feţe.

— Am fost şi noi, nu-şi găsi astîmpăr Obreja. Asasinul nu era acolo, continuă el rînjind iar onctuos.

Andrei porni înainte. Auzi cum Raluca încuie uşa şi pe Obreja oferindu-se s-o ajute. Ajuns lingă maşină, Andrei îi făcu un semn şoferului :

— Dascăle, vrei să vezi unde face nani în noaptea asta Mustangul de colo ?

— S-a făcut, şefu’. Vă găsesc în Pitarului ?

— Da. Plec cu Vlasiu.

îşi luă rămas bun de la Raluca Nestor, apoi îl luă pe Alexandru de braţ şi îl conduse spre maşina lui Vlasiu. Se auzi motorul Mustangului. Raluca porni ca din puşcă sub privirile admirative ale lui Obreja. Dascălul o luă încet din loc şi cînd din Mustang mai rămăseseră doar două luminiţe roşii, porni şi el.

— Ioane, mă iei cu tine. Dascălului i-a plăcut maşina sau fata, nu ştiu care din ele.

— Urcaţi, frate ! O să ne înghesuim puţin. Ascultă, iu chiar crezi că fata asta... ?

— Nu, dar ne minte.

— Crezi ?

17

—. Sînt sigur. N-a fost la nici o petrecere după vernisaj, Sau dacă a fost, a plecat mult mai devreme. A fost la un bărbat.

— Bine, dar de ce ar tăgădui ?

— Asta vreau şi eu să ştiu. De ce ascunde numele bărbatului la care a stat pînă la ora unu ?

— Ascultă Andrei, de unde ţi-ai dat seama că a fost Ia un bărbat ?

■— După faţă şi după ochi. Aici Andrei zîmbi ironic. Am să-

ți povestesc odată cum se cunoaște o femeie care a făcut dragoste cu două-trei ore mai înainte și n-a apucat să doarmă între timp.

Cîteva portiere pocnite și trei mașini porniră în același timp. Dacă cineva ar fi privit mai atent casa cufundată în întuneric, ar fi observat că o draperie se mișcă ușor la una din ferestre. Poate, undeva, o fereastră uitată deschisă lăsase vîntul să se joace printre draperiile grele ale casei Drăgușanu.

Strada Pitarului semăna ca două picături de apă cu strada Vornicului. în fața vilei cu numărul patru se afla mașina cu care veniseră cei doi oameni trimiși de Vlasiu. Unul din ei stătea pe scări și fuma. Probabil celălalt era înăuntru și încerca s-o liniștească pe menajera lui Matei Drăgușanu.

— Alexandre, intri pe fir. întrebi tu. Eu o să mă uit prin casă și o să te ascult. Ioane, îl lași pe Alexandru ? Se înțelege de minune cu menajerele. Are experiență cu madam Matilda a lui.

— Sigur că da, zîmbi protector Vlasiu, și-i făcu cu ochiul lui Alexandru. Să te văd, bătrîne !

Casa lui Matei Drăgușanu era o vilă mare cu parter și etaj, îmbrăcată în iederă. Cineva o tăiase cu grijă în dreptul geamurilor lăsînd să se vadă eleganța vergelelor subțiri din fier forjat, împletite într-o dantelărie complicată. Printr-o ușă grea de lemn intrară într-un vestibul destul de mare, luminat de o lampă tot din fier forjat. Un cuier, cîteva haine, un coș pentru umbrele, o poliță pentru pălării, o măsuță și două scaune. Toate în culori închise. Un covor persan foarte rost stătea mai mult aruncat în mijlocul vestibulului. De aici, urcînd două trepte, pătrunseră

într-un salon elegant, cam încărcat. Sc putea remarca de la prima vedere că mobila fusese adusă de prin alte încăperi, unde probabil nu mai avea loc. Intr-un colț erau două măsuțe de joc. Una din ele avea tabla de șah încrustată în sidef alb și maro. „Aici probabil se fac partidele de pocher. Interesant cine participa la ele. Măniștenii ? Se pare că doctorul juca și șah." Andrei trase sertauul de la măsuța de joc. înăuntru se aflau piese de șah din fildeș. Indreptîndu-se, observă în colțul drept al camerei o scară de lemn încolăcindu-se ca un melc spre tavan. „Probabil legătura cu etajul a fost închisă pentru că acolo locuiește o familie străină."

— Alexandre, vezi cine ocupă apartamentul de la etaj, pe unde circulă cei de sus, ce legături au cu Drăgușe.niî și dacă putem sta de vorbă și cu ei.

— Crezi că dacă erau acasă nu-i găseam aici ? Menajera cu vaietele ei i-ar fi trezit de mult.

-— S-ar putea să fie în relații proaste cu doctorul.

— Da. Văd eu acum.

Alexandru și Andrei intrară doar o clipă în camera în care se afla doctorul și lăsară echipa de specialiști să-și vadă de

treburi. Alexandru dădu cîteva instrucțiuni și apoi îl urmă pe Andrei, care pornise parcă fără nici un țel prin casă. Deschidea uși, se uita, aprindea și stingea lumini, cercetă o fereastră. La un moment dat se postă pe un fotoliu în cabinetul-bibliotecă, unde suficiente semne dovedeau că doctorul avea obiceiul să-și petreacă aici timpul. Vlasiu se așeză pe un scaun într-un colț, iar Alexandru la birou. După un minut, Alexandru nu mai putu răbda :

— Andrei, ai observat ?

__ Da. La asta mă gîndesc, dacă e posibil...

__ Despre ce-i \Torba ? reveni Vlasiu din admirația unui tablou de Pallady.

__ Geamul de la dormitorul doctorului era deschis și draperia trasă. Cineva îl putea împușca prin fereastră. Unghiul de tragere, la prima vedere, se potrivește, dar fereastra este aproape la doi metri înălțime. Să zicem că asasinul s-ar fi urcat pe o ladă și ar fi ajuns. Lada trebuia să fi avut cel puțin un metru și jumătate. Și nici atunci.

19

Andrei se opri parcă obosit de atîta efort. Nu, continuă el, nu se poate. S-a tras de sus în jos. Am văzut fruntea doc-torului. S-a tras de sus în jos, repetă Andrei. A tras un om înalt. De aproape, deci din cameră. Și folosind un pistol cu amortizor. în cartierul acesta liniștit un foc de armă ar fi sculat toată strada în picioare. Inclusiv pe menajeră, oricît de buștean doarme ea, cum spunea fata aceea. Dacă a auzit telefonul, cu atît mai mult ar fi auzit un foc de pistol. Andrei tăcu iar. își stinse țigara și se ridică nerăbdător. Mă rog, o să vedem. Dar ce-o fi făcînd Pann- ăla de nu mai vine ! Alexandre, tu ce tot cotrobăi ?

— Mă uit prin hîrtiile de pe masă. Nimic interesant. Eu zic să mergem dincolo.

Nimeni nu se mișcă. Nu mai aveau nici un chef de nimic. Era o clipă din acelea cînd mintea se golește de tot și rămîne fixată pe o imagine sau un obiect căzut sub ochi. Nu-1 înregistrează, dar se uită la el și nu poate face efortul să se mute de acolo.

— Ioane, la ce te gîndești ?

Vlasiu își mută privirea pierdută în flacăra lămpii de pe masă. îi zîmbi obosit lui Andrei și ridică din umeri.

— La nimic. încă nu' mi-am făcut concediul pe anul acesta. Nevastă-mea a terminat vacanța, n-am fost nicăieri. O să capăt concediu probabil în noiembrie, cînd peste tot cerne ploaia aia mocănească și stai și clccești în cîte o cabană. Dar măcar știu că o să mă satur de somn. Am uneori o poftă nebună să-i bat și pe cei ce se lasă omorîți așa ca tîmpiții și pe cei care...

— Auzi, Ioane, de cînd ești sculat ?

Vlasiu izbucni în rîs.

— De azi-dimineață de la patru. Adică de ieri. La mine în bloc s-au certat unii la o onomastică. După ce că au sărit ca

niște țapi toată noaptea de nu s-a odihnit nimeni în bloc, m-au mai scos și din pat la patru. Bineînțeles că la ușa mea a venit președintele blocului. Ferească-te domnul să lucrezi în miliție și să locuiești într-un bloc mare...

Medicul legist intră în bibliotecă și cu glas obosit îi anunță că el a terminat și că restul o să le spună după autopsie.

— Care rest, doctore, că nu ne-ai spus nimic î

20

— Da ! ? Am uitat. Credeam că ați fost acolo.

Se uită clipind obosit prin ochelari și înșiră neutru :

— împușcat de la un metru, cam acum trei ore. Moarte instantanee. Era treaz. Cred că a vorbit cu asasinul. A încercat să noteze ceva vorbind cu el. Se uita la asasin și nota. A fost întrerupt după c doua literă.

__ ? i ?

— Nota se află pe textul tipărit al cărții. Nu vedea unde scrie, deci se uita în sus. Mîna este încleștată pe creion. Are ochelarii în mîna stingă. Cred că și i-a dat jos cînd l-a văzut pe asasin. Ochelarii sînt doar pentru lectură. La distanță vedea fără ei. Asta-i... Porni spre ușă și se întoarse o clipă, cu mîna pe clanță. Grăbiți-vă să vorbiți cu bătrîna. I-am dat un calmant. E pe cale să-și piardă mințile...

—* Alexandre, spuse Andrei, la treabă ! Să nu-ți adoarmă prețioasa martoră.

Pe ușița pe care intrase doctorul, cei trei ieșiră în- tr-un hol mic, de unde se intra în baie și în dormitorul lui Matei Drăgușanu. Flașurile prindeau în lumina lor ultimele detalii, unele aparent inutile, dar judecind după privirile fotografilor, repezi și atente, totul era necesar, chiar și firele de paianjen nimerite nu se știe cum pe covorașul din fața patului.

Doctorul Matei Drăgușanu ședea în pat, rezemat de perne. Ținea ochelarii în mîna stingă, de parcă în clipa aceea îi luase_ de pe nas pentru că intraseră ei și ridicase capul să-i vadă. Pe pătura groasă se odihnea o carte masivă. în mîna dreaptă ținea un creion mic cu gumă la capăt. Pe marginea filei se aflau semne, linii și x-uri. Doctorul avea o față calmă, cu frunte înaltă și cu păr alb, puțin ondulat. O barbă căruntă și frumos tunsă îi încadra obrazul. După toate aparențele, avea cam cincizeci- cincizeci și cinci de ani. Dacă n-ar fi fost gaura de glonț din frunte și firicelul de sînge scurs spre nas, ai fi spus că s-a oprit din citit ca să spună bună seara musafirilor săi ciudați. La picioarele patului stătea ghemuită, cu ochii prostiți, o femeie bătrînă. Era legată la cap cu un colț alb, cum se leagă femeile bătrîne la țară pe sub broboadă, iar peste cămașa de noapte își trăsese un halat de barhet.

21

Avea ceva de cîine credincios al cărui stăpîn a căzut și nu

știe cum să-l ajute. Se uita la tinerii din fața ei cu o licărire de speranță absurdă și dementă.

— Btmă seara, se apropie Alexandru de ea.

— Bună seara, șopti femeia și începu să dea din cap cu ochii închiși. Săracu domnu doctor, săracu, cum l-au mîncat de pe picioare cîinii, nu le-ar ajuta dumnezeu pe unde sînt. începu să plîngă încetișor, cu mîna la gură, de parcă abia așteptase să audă vorbă omenească ca să se poată văita de nenorocirea întîmpiată.

— Vă înțeleg durerea, spuse Alexandru.

Femeia hohoti și mai tare.

— Vreți să ieșim de aici ? Vă rog. Să mergem alături, în bibliotecă. Aș vrea să vă întreb cîteva lucruri. O luă ușor de braț și femeia se lăsă condusă. Dispărură pe ușă spre bibliotecă.

Andrei se mai uită o dată prin cameră, Toată albă, fără taboluri, fără alt mobilier decît patul și un fotoliu mic pe care stăteau cîteva cărți și un halat, încăperea părea mai degrabă chilia unui călugăr sau o cameră de spital fără personalitate. Se apropie de pat și, fără a-1 privi pe doctor, citi peste umărul lui titlul din partea de sus a paginii. Era o carte de medicină. Semne pe margine. Cam pe al patrulea rînd de jos în sus, peste textul tipărit, doctorul mîzgălise două litere. Prima era majusculă : a doua,
o literă mică ; se continua cu o linie. Fusese întrerupt. Prima literă părea un Z mare, dar putea fi și un t mic. Cea de a doua părea u, dar mai repede a. „Niciodată nu pricepi ce scriu medicii ăștia, gîndi Andrei. Poate fi Za sau Zu, dar poate fi la fel de bine ta sau tu. Și totuși, prima trebuie să fie majusculă. Doctorul a înțeles că moare și a încercat să scrie numele asasinului. Ar fi fost formidabil..‟

— Andrei, crezi că putem să lăsăm brancardierii să-l ia ?

— Stai puțin. Ia uită-te la doctor. Nu ți se pare nimic ciudat ?

— Nu. Citea, a intrat asasinul, doctorul și-a luat ochelarii, a vrut probabil să protesteze, dar n-a mai avut timp...

■— Nu. N-o lua repede. Andrei parcă încerca să-l eprească pe Vlasiu de la orice mișcare, ca să nu tulbure clipa pe care el o surprinsese. Uite, pătura nu-i deranjată. Doctorul n-a făcut nici un gest de surpriză sau de opoziție față de persoana care a intrat în cameră. Și-a scos doar ochelarii, ca pentru o discuție obișnuită. De exemplu, a intrat doamna Aramescu. și l-a întrebat la ce oră să-l trezească mîine...

— Andrei !

— Nu, evident nu ea. Dar reacția doctorului a fost cam aceeași, înțelegi ? Nimic deosebit la intrarea persoanei respective. Ca și cum o cunoștea și se aștepta la vizita ei. Și-a dat ochelarii jos, a vorbit. Discuția sau persoana i-a trezit zîmbetul acela ironic. Il vezi ?’ Ca și cum bănuia ceva în legătură cu vizitatorul și acum descoperise eă așa este.

Dintr-o vorba sau un gest a înțeles că moare și atunci s-a grăbit să facă însemnarea aceea pe carte. Uite, mai are o neliniște parcă în privire și în zîmbetul acela ciudat. Cred că Matei Drăgușanu nu știa de moartea Paulei Drăgușanu. Poate nu era încă moartă sau asasinul nu i-a spus. Sau poate asasinul nu știa nici el. Oricum, ucigașul este un om de-al casei. Cineva pe care doctorul îl știa bine, în care nu avea încredere sau nu mai avea încredere de la un timp. Poate de asta a și murit... Poate să-l ia.

Porni spre bibliotecă.

Alexandru făcea eforturi s-o convingă po doamna Aramescu să nu mai plîngă și să scoată două trei vorbe din care să priceapă și el ceva. Femeia se uita hipnotizată la tînărul din fața ei și nu putea să înțeleagă de ce n-o lasă ,în pace. Conteni în sfîrșit din vaietul ei și răspunse

■— Păi cînd să vie, a venit la trei de la spital.

| —— Și ce-a făcut după ce a venit ?

•—• Păi, a mîncat. Era necăjit că i-a murit un pacient pe care-l operase cu trei zile înainte. Știa că nu scapă, da tot era necăjit, că așa-i dînsu, pentru toți se zbuciumă.

Andrei remarcă cu indiferență în gînd că femeia vorbea despre doctor ca despre un om viu.

— Și după ce a mîncat ?

23

•— A zis că citește puțin ziarele și să-i fac o cafea, că pe urmă vine domnu Matei ca să discute ceva important. Și s-a dus în bibliotecă. Da n-a venit domnu Matei că a...

— Cine-i domnul Matei ?

— Tot doctor, prietenul domnului.

•— Matei si mai cum ?

— A, înțelese femeia, domnu Căldărușanu. Uitați aici telefonul lui. Dacă vreți să-i telefonați să vie, că eu în-nebunesc. Săracu, domnu Matei, cînd o auzi, că l-a lăsat viu și bine și uite acum.*-.-¯

— O să-i telefonăm. Deci doctorul Drăgușanu s-a dus să citească ziarele. Și pe urmă ?

— Pe urmă, pe la patru, a venit doamna Paula. Săraca, doamna Paula, cînd o auzi. Și cum îi bolnavă acum, că mi-a telefonat domnișoara Raluca, că așa l-am găsit pe domnu mort....

începu iar să plângă. O lăsară în pace. Alexandru își notă telefonul lui Căldărușanu. Notă și al doilea telefon din dreptul numelui lui. „Probabil de acasă și de ia slujbă", se gîndi Alexandru.

— Doamnă Arămescu, ne puteți spune cum arăta 'doamna Paula ?

— Păi bine, cum s-arate ? Că mereu arată bine și-i elegantă. A,fost în oraș la masă la niște prieteni, nu știu care că mereu le încurc numele, de-aia n-a mîncat acasă, Că m-a întrebat și domnu de ce nu-i la masă...

— Doamna Paula lua masa aici mereu ?

— Da, în fiecare zi. Numai cînd era invitată nu. Și tot aici invita la masă. Că dînsa, sărăcuța, cum îi și bolnavă și nu știa să gătească... Și gătitul nu-i pentru o doamnă ca dînsa.

Alexandru n-o mai întrerupse. Se temea de vreo nouă Cascadă de plîns.

— A venit veselă, continuă doamna Arămescu, și a cerut un ceai și mi-a spus că nici deseară nu vine la masă că vin Mănișteniii la dînsa și că aduce doamna general friptură rece de acasă și dînsa o să cumpere gogoșari și vin și prăjituri și i-a spus lu domnu că dacă nu-i ocupat să vină și dînsu că poate or să facă un pocher. Și a mai stat pînă la cinci cînd a venit domnu Matei, au mai rîs,

au mai vorbit. Ba au rîs de doamna că îi dă voie lui Tobsy, Tobsy-i cățelul 'doamnei, cum ziceam că-i dă voie lui Tobsy să viseze urît și să bage toată casa în sperieți cu lătrăturile lui. Și mai" de rîs a fost că Tobsy parcă ar fi înțeles că a început să latre în draci aici, pe scări,, astea de dus jos la mine. Domnu doctor a zis să-l mai lase noaptea în curte, da domnu Matei a zis că poate să-l fure cineva pentru zgardă...

— Era frumoasă zgarda ?

-* Frumoasă și de preț, cu aur și cu pietre scumpe. Că domnu mereu zicea că din zgarda lui Tobsy ar ține zece bolnavi la spital o lună de zile. Doamna le-a zis că mai bine îi ține pe dînșii în curte decît pe Tobsy și pe urmă eu am ieșit să-mi văd de treburi și nu mai știu ce-au hotărît cu Tobsy. Doamna a plecat repede că am închis eu ușa după dînsa și a zis că mai tîrziu să-i gonesc cle-acasă și să-i trimit la dînsa.

— Domnul Matei a plecat și el ?

— Nu. A stat pînă tîrziu ca de obicei. Nu știu cîna a plecat că eu după ce le-am servit masa de seară m-am dus jos, am spălat vasele, le-am făcut cîte un ceai și cred că pe la zece, atît să fi fost, m-am culcat, Nu știu cînd a plecat domnu Matei.

— Și n-a mai fost nimeni ?

— Nu, n-a mai fost. Azi a fost liniște, că nici lu domnu nu-i venea să creadă că l-au lăsat vecinii în pace cu bolile lor. Că mereu veneau, ba pentru o rețetă, ba că-i doare aici, ba dincolo. Nu-1 mai lăsau în pace săracu,

— Nici n-a telefonat nimeni ?

— Păi, știu eu ? O fi telefonat, că și la telefon îl bat la cap bolnavii, ba-1 mai cheamă și după program la spital. Da dacă-i domnu acasă, eu nu mai sînt atentă la telefon. II ia în bibliotecă cînd se duce acolo cu cafeaua.

Andrei se amuză în gînd că femeia pronunța bine bibliotecă. Ieși din cameră și porni pe scările în capul cărora spunea femeia că lătrase cu furie Tobsy. „Cine-o fi Tobsy ăsta, ce dihanie de soi o fi de vorbesc cu toții de el ? Și ce zgardă mai e și aia cu aur și pietre prețioase ?. Mulți bani trebuie să fi avut Paula Drăgușanu.‟

25

Jos, erau patru uși. Una, cu zăvor pe dinăuntru, probabil ducea afară. Andrei trase cu nădejde și deschise. Ducea în curte. Ieși. Ocoli grădina lui Matei Drăgușanu. Era mare și sălbăticită. „Aici se poate ascunde și un elefant, nu numai un om‟, își spuse. Chemă pe unul din oamenii care stăteau în fața casei și îl rugă să cerceteze grădina. Curînd zări lanternele sfîșiind întunericul adînc. Se întoarse. Intră pe ușa din dreapta. După toate semnele, camera aparţinea doamnei Arămescu. Trebi.fi să recunoască că era la fel de elegantă ca și cele de sus. „Probabil mobila de la etaj a fost mutată la vreme aici, la parter, și au înghesuit-o în toate camerele‟. încăperea era foarte curată. Ieși, deschise ușa următoare. Era o cămară.

O închise după o privire fugară în armata de sticle și borcane. Făcu un gest de admirație pentru calitățile de gospodină ale menajerei. Vizavi era bucătăria. Albă, curată, cu dulapuri de vase mari, albe, suspendate ; un frigider uriaș se afla la capătul unei piese de mobilier bej, lungă și înaltă, în care erau îngropate un aragaz cu patru ochiuri, o chiuvetă mare de parcă se spălau vase pentru un restaurant întreg și un grătar de scurs vasele. Intr-o vitrină, un serviciu de ceai din argint. „De ce aici ?‟, se întrebă Andrei. Pe un raft de sticlă, mai sus, două tăvi mari de argint și trei ibrice de cafea din aramă. Totul lucea de curățenie. Privi iar bucătăria și vru să iasă, cînd zări un mîner de ușă altfel decît mînerele dulapurilor de vase. Se îndreptă cu pași siguri spre el, îl apucă și trase. Ușa se deschise într-un întuneric de nepătruns. O rază de lumină depărtată îi indică o ferestruică. Lumina de la becurile din stradă se strecura timid. Căută cu ochii întrerupătorul și îl descoperi tot în bucătărie, după ușă. Intră. Era cazanul de la calorifer. în jurul lui, mobilă veche aruncată acolo pentru că nu mai avea loc în altă parte. Era liniște, glasurile de sus nu se mai auzeau. Deodată, Andrei avu senzația clară că-1 pîndește cineva. Stătu nemișcat, apoi se uită repede în jurul său. Nici o umbră. „Tîmpenii !‟ Privi atent în jur, pe jos, ieși. Din ușă privi brusc fereastra. Nimic. închise, stinse luminile și urcă.

26

— L-am căutat pe doctorul Matei Căldărușanu, dar nu l-am găsit. A fost chemat de urgență la spital. Adică la medico-legal. Acolo lucrează. Ne-a răspuns soția lui. I-am spus despre ce este vorba și am rugat-o să-i comunice, cînd vine, că am dori să stăm de vorbă cu el. Noi, adică miliția, adăugă repede Alexandru. I-nm !ăs"t telefonul nostru și numele meu. E bine ?

— E bine.

•— L-am căutat și la institut. Era intr-o discuție foarte importantă și au refuzat să-l ¡scoată de acolo.

— Bine au făcut. Mai e zi și mîine, zise Andrei. își face ca și noi meseria.

—■ La institut am lăsat vorbă să telefoneze aici. Soția lui a spus că vine imediat încoace. Vrei s-o așteptăm să stăm de vorbă cu ea?

-— Nu, prefer să stau de vorbă întîi cu Căldărușanu.

— Mai este ceva. Femeia asta, și arătă spre bătrîna Arămescu, nu vrea să ne lase să luăm cadavrul. Zice să vină întîi „domnu Matei" și pe urmă. Vrea să aprindă lumînări și așa mai departe.

Andrei îl privi gînditor ca și cum ar fi meditat ce să facă.

— A, mai este ceva...

— Ascultă, ce mi le tot înșiri așa ca pe mărgele ? Dă-i drumul !

— Sus locuiește familia inginerului Stamate. Niște tipi imposibili, după părerea menajerei. „Dar se înțelegeau bine, mai ales domnu Stamate. Doamna este neam prost și acum Parisu le lipsea", încheiat citatul, zîmhi Alexandru. Ieri, la ora zece, au plecat la Paris, pentru o lună, la rude.

Alexandru sfîrși triumfător informația. Andrei fluieră a pagubă. *

— Prinde orbu', scoate-i ochii, băiete. Poate te plimbi la Paris ! Ce mutră ai face ?

— Veselă !

— Eu nu prea văd vesel lucrurile. Al dracului, Teo- dorescu, ce noroc pe el să capete altă misiune ! oftă ironic Andrei. Da să vezi ce mutră face cînd o auzi că pleci tu la Paris și nu el !

27

— Lasă bancurile, Andrei. Ce facem cu doctorul ?

— La culcare cu madam Arămescu.

Alexandru dispăru pe ușă și i se auzi glasul pe scări. O ducea la culcare. Afară scrîșniră niște frîne puse în dușmănie. „Asta nu moare în patul lui[-4] se g'îndi Andrei, dar își aminti că nici el n-avea prea multe șanse să moară în propriul culcuș. Ii reveni în memorie senzația de la calorifer. „Tîmpenii !" Ieși să-l caute pe șofer.

Peste zece minute toate mașinile părăseau strada Pitarului.

în mașină șoferul cînta popește.

— Vînat mare, dascăle, dacă ai dat-o popește !

■— Mare, șefu' ! Baltă să fie că broaște... Și Buciireștiul are la „broaște"... „

—> Lasă broaștele.

— Păi Mustangul pînă adineaori vorbi și acu tuși, nu se lăsă șoferul. A tras la iesle în Piața Romană. în blocul Turist, pe colț, deasupra cafenelei, să aibă cafeaua gata dimineața. Calu-i tras pe strada din spate, lingă magazinul cu valută. Pe drum s-a oprit și a telefonat din Piața Filantropiei. Nu știu la ce etaj a urcat că atunci s-a găsit și unul cu insomnii să coboare și am găsit liftul la parter și pe tip ieșind din el. M-am uitat pe afară de jur împrejur. Lumină la patru și cinci spre Magheru și la șase spre Mendeleev. In rest, întuneric. Cred că n-au stins lumina imediat.

[1]— Dascăle, ești o comoară.
— Și mama zicea la fel. Mustangul, a slujit pînă nu de mult cu tăbliță de CD. Se cunoaște semnul la spate. Rotund, frumos, la mijloc mai curat și pe margini mai murdar.
— Poate o fi fost alt semn. Multe mașini românești au tot pe o plăcuță ovală ca CD-uI semnul R și tricolorul.
— Nu șefu'. Alea cu R și cu tricolorul sînt toate din plastic și lasă alt semn ; cu CD sînt de metal și lasă puțină rugină la șuruburi. Cele cu R se pun pe lateral, iar cele cu CD exact pe mijloc. Și dracul din spatele mașinii l-am văzut eu la o recepție.
•— Cîți draci, în cîte mașini în București!
28
— Nu șefu'. Dracul ăsta e mai breaz. E roșu ca un rac?[1] fiert, lung și deșirat și. ține o furcă din aia în mînă, furcă de paie cum e în pozele pentru copiii răi. E spîn- zurat în partea din dreapta a geamului. Știu că e tot dracul ăla, că ne-am minunat de culoarea lui și atunci. Și atunci se plimba tot cu un Mustang verde. Terminat misiunea, să trăiți ! încheie șoferul -punînd o frînă de zile mari. Am ajuns „acasă”.
31
Colonelul Roman lipsea. Le lăsase un dosar nu prea gros să-l cerceteze pînă la venirea lui. Aștepta și o dare se seamă de la locul crimelor. O să-i caute el cînd se întoarce.
Andrei se trînti pe scaunul de la biroul lui, Alexandru luă cu grijă dosarul și se așeză și el pe alt scaun.
■ Hei, ia ascultă, ce te-ai așezat ! Cine face cafeaua ? Aiexandiu sări ca ars. Fusese atent la dosar și nu realizase în prima clipă că Andrei a țipat, fa _c_astrulea, pune apă, zahăr, cafea și uită-te la ea pînă fierbe de focul ochilor tăi.
Castrulea era un vas ciudat de lena, adus de Andrei dintr-o execursie în străinătate, special pentru cafelele de la birou. Ana o botezase castrule. Cică așa zice nu știu ce nație la oalele mari de ciorbă. Și castrule a rămas frumosul vas de lena cu care Andrei venise foarte mîndru.
— Andrei, pufni Alexandru în rîs, ia uită-te pe dosar.
Andrei luă dosarul, citi și- zîmbi și el. Pe copertă era scris „Cazul Drăgușanu-Nestor‟. Apoi, în paranteză, cu creionul, „Femeile radioamatoare‟. Mai jos, două capete cochete de femei cu căști la urechi. Și mai jos, pe colț, cu creion roșu, scrisul larg al colonelului : „Să explice căpi-tantul Teodorescu dacă subtitlul și desenele au vreo sem-nificație în plus față de titlu‟.
29
.— Se vede că Teodorescu n-a mai avut timp să schimbe dosarul cînd a venit colonelul și i l-a cerut. Probabil aseară cînd i-a dat noua misiune. Mamă ce lecție or să audă urechile lui Teodorescu referitor la talentele manifestate exact unde și cînd nu trebuie ! Unde-i el de fapt ?

•— A plecat la Cluj.

— Ce face cafeaua aia ?

*— E gata. Hai să citim dosarul. Acum vine colonelul. Cît o fi ceasul ? Cinci. Gata, nu mai apucăm să dormim nici astăzi. Alexandru turnă cafeaua în niște cești mari, se uită dacă e suficientă în castrule și se așeză în fața lui Andrei cu fața prinsă-n palme, urmărindu-1 cum citește.

— Andrei, eu cred că Raluca nu este amestecată în crimă. Prea a...

— Eu zic să nu mai crezi nimic și să te-apuci de citit. Uite, prima filă.

In birou se așternu liniștea. Se auzea foșnetul hîrtiilor întoarse, pe care Andrei le desprindea una cîte una din dosar și i le trecea peste masă lui Alexandru. Cîte o exclamație întrerupea zgomotul surd care urca din stradă prin fereastra deschisă. „Dosarul Drăgușanu-Nestor‟ era mai bogat decît se așteptau. Pe prima pagină Teodorescu notase laconic : „în seara zilei de 28 august orele 13 s-a localizat în strada Vornicului (raza casei cu numărul 3)
o transmisie de două minute ; în seara zilei de 1 septembrie orele 18, tot în strada Vornicului numărul 3, o transmisie de două minute‟.

La filă erau anexate textele dactilografiate ale transmisiilor : „Cititorii sînt în sală. Cartea nu a fost adusă. Aștept. La sfîrșit, cititorii vor pleca. încheiat transmisia, trec pe recepție‟. Răspunsul : „Grăbește aducerea cărții".

— Tîmpită frază, ce zici ? Am impresia că a primit cartea și că cititorii, dacă au fost cei doi Drăgușeni, au cam plecat !

A doua transmisie suna la fel de ingrat, după părerea lui Alexandru : „Cartea n-a fost adusă. Sînt pregătit s-o citim împreună. Cititorii vor fi plecați. încheiat, trec pe

30

recepție‟. Răspunsul nu era mai puțin ciudat : „Recepționat. Aștept, în caz contrar, la data fixată. încheiat‟.

— Măi, să fie ! înseamnă că azi-noapte a primit cartea și cei doi cititori „au plecat‟. Ce zici Andrei ?

— Mă gîndesc ce mutră a făcut Teodorescu cînd a citit poveștile astea de bibliotecă !

Teodorescu se ocupa serios de Paula Drăgușanu și de familia ei.

„Vila din strada Vornicului numărul 3 este proprietatea Paulei Drăgușanu, văduva fostului ministru Radu Drăgușanu, împușcat în noiembrie 1943. Cealaltă locatară e sculptorița Raluca Nestor, în vîrstă de 27 de ani, necăsătorită‟.

în continuare, fișe biografice pentru Paula Drăgușanu, Raluca Nestor și Matei Drăgușanu. Din ele aflară că Paula Drăgușanu, născută Vintilă, în 1923, la Tîrgoviște, a urmat un pension la București și în ianuarie 1940 s-a căsătorit cu Radu Drăgușanu. De la această dată, a ocupat vila din strada Vornicului numărul 3. în 1943, în casa lui Radu Drăgușanu a fost găsită sugrumată vara Paulei, Ilinca Zagnea. S-a deschis

la cererea lui Radu Drăgușanu o anchetă contra lui Adrian Zagnea, soțul victimei. La o lună după aceasta, Radu Drăgușanu a fost împușcat în fața casei pe cînd cobora din mașină. S-a vorbit de o răzbunare și iar s-a amintit numele lui Adrian Zagnea, fost șef în mișcarea legionară. Dar la data aceea. Adrian Zagnea era plecat (de o zi, după rapoartele poliției) din țară. S-a primit în 1944 o înștiințare că ar fi murit la Dresda, Nu a mai apărut de atunci.
Rudele apropiate ale Paulei Drăgușanu erau doctorul ; Matei Drăgușanu (domiciliu : strada Pitarului numărul 4),
I cumnatul ei și fratele lui Radu Drăgușanu. De asemenea,
l se înrudea cu familia generalului în rezervă Al. Măniș-
I teanu. Paula era vară bună cu Ilinca Mănișteanu, născută
I Vintilă.

Mai era consemnat că Paula Drăgușanu nu a avut serviciu, nici venituri fixe (pensie) și că foarte probabil fu- | sese întreținută de doctorul Matei Drăgușanu. „Paula Drăgușanu nu are cazier, nota Teodorescu în continuare, și nici' nu este aptă pentru spionaj pentru că are o gravă insuficiență cardiacă."

— Teodorescu se ține de glume. Trebuie că a avut o conversație foarte veselă cu Paula Drăgușanu. Alexandru așteptă un răspuns la remarca lui, dar Andrei părea prea cufundat în lectură.

Fișa Ralucăi Nestor era mai laconică. Se născuse în septembrie 1941. Rămasă fără părinți de mică (muriseră într-o catastrofă de tren), a fost crescută de mătușa ei, Magdalena Tudor, profesoară la o școală de arte plastice. în:J958 s-au mutat în strada Vornicului. Erau rude îndepărtate cu Paula Drăgușanu. In 1960 Magdalena Tudor s-a retras într-o mănăstire, iar Raluca Nestor a rămas în casa Paulei Drăgușanu. In 1965 a terminat Institutul de arte plastice și de atunci lucrează într-un atelier al Fondului Plastic.

Teodorescu nu se putuse abține să nu noteze ceva care îi frapase și pe ei. „Raluca Nestor și-a cumpărat la începutul acestui an un Mustang. Cheltuiește ca și Paula Drăgușanu mult peste veniturile ei probabile și posibile."

Doctorul Matei Drăgușanu se născuse în București în 1915. Urmase medicina la Paris apoi se încadrase ca medic la un mare spital din București unde lucra și în prezent. Domiciliul în strada Pitarului numărul 4, unde mai locuia și menajera lui, Măria Arămescu.

O informație, mai jos, atesta că Mănișteni și Drăgușe- nii se vizitau foarte des. Raluca Nestor ieșea frecvent împreună cu Paula Drăgușanu la expoziții, spectacole sau la plimbare.

Pe o altă filă erau menționate persoanele care au fost în casa Paulei Drăgușanu în zilele transmisiilor.

„Pe 28 august Paula Drăgușanu a ieșit pe la ora cinci împreună cu Iii nea Mănișteanu după -cumpărături. Din oraș s-au dus direct la doctorul Drăgușanu unde le aștepta și

generalul. Au petrecut seara împreună. Deci la ora 18, ora transmisiei, lipsea din casă‟, notase Teodorescu cu creionul.

Raluca Nestor fusese singură în casă la ora transmisiei din 28 august. A așteptat toată după-amiaza acasă pe cineva din provincie. Persoana așteptată a venit la ora opt seara și la 10 au ieșit în oraș. S-a întors tîrziu.

în ziua de 1 septembrie, în casa Paulei Drăgușanu-se aflau la ora transmisiei cumnatul ei, Matei Drăgușanu, care la ora 18 și zece minute a plecat, apoi familia Măniș- teanu care a venit la ora 17 și treizeci de minute și a stat pînă la unsprezece noaptea. Raluca Nestor a plecat la ora zece dimineață și s-a întors la ora opt seara. Informațiile erau date de locotenentul Mihai Milescu și de locotenentul Nicoară A., care fuseseră de serviciu.

— Crezi, Andrei, că cei doi cumnați lucrau pentru o agenție străină ?

— Iar gîndești prea multe cu voce tare. Uită-te te rog la ora transmisiilor. Ambele la ora 18. Și din același loc. E foarte curajos. Două transmisii din același loc, cînd se putea aștepta să fie pusă sub observație casa. Ciudata creatură. Dacă Paula Drăgușanu ar fi fost amestecată în treaba asta, nu ar fi permis transmiterea, nu de două ori, dar nici o dată din casa ei. înseamnă că este unul din musafirii ei sau Raluca Nestor. Dar și la ea este aceeași situație. Transmisiile s-au făcut din casa Paulei Drăgușanu ca s-o compromită. Evident. Dar atît timp cît nu „primise cartea‟ de ce a vrut compromiterea ei, admițînd că Paula Drăgușanu lucra pentru el sau pentru ea ?

— Stai puțin că...

— Uite, Alexandre, să zicem că tu ești persoana cU transmisiile. Și să mai zicem că Paula Drăgușanu și cumnatul ei trebuiau să-ți transmită ție cartea aceea — vorbă să fie, e o carte cum sînt eu mitropolit. După cum vezi, pînă la 1 septembrie, data ultimei transmisii, cartea n-ai primit-o. De ce te-ai apuca să-ți compromiți colaboratorii înainte de a primi ce-ți trebuie ? Nu uita că dîndu-i pe ei pe mina Securității, cum face cel cu radioul, te afli și tu în pericol de a fi divulgat. Și acum, spune, unde este aici rațiunea ? Nicăieri. Casa Paulei Drăgușanu ne-a fost aruncată ca momeală, bătrîne. E clar ?

— Nu. De ce-au murit atunci Drăgușenii ? Trebuie să recunoști că Matei Drăgușanu a fost asasinat, da ? Glon- tele ăla din cap nu prea seamănă a moarte normală. Ei, dacă nu erau amestecați, de ce i-a omorît ? Nu rn-aș mira ca autopsia să ne comunice că Paula Drăgușanu a înghițit cine știe ce otravă necunoscută care provoacă atacuri de

cord. Repet, dacă nu au fost amestecați, de ce au murit ? Poți să-mi răspunzi la asta în continuarea raționamentului tău ?

—- Nu, ceva nu-i în regulă în povestea asta. Admițînd ce

spui tu, că lucrau cu radioamatorul, și că el avea interes, să zicem, să-i curețe, de ce i-a dat pe mîna securității înainte de a-și îndeplini misiunea ? Noi puteam foarte bine s-o arestăm pe Paula Drăgușanu imediat după prima sau după a doua transmisie. Și se putea foarte bine ca Paula Drăgușanu să nu tacă și să ne dea numele „șefului" ei. S-ar fi putut să nu spună nimic, dar în spionaj, dragul meu, nu te joci cu astfel de probabilități.

— Andrei, dar dacă nu-i vorba de nici un fel de spionaj ? Dacă este cu totul altceva ?

— Iar spui prostii. Cine dracu posedă un emițător- receptor atît de puternic la noi ? Apoi, dacă este o emisie de radioamator, nu putea fi decît una din cele două locatare. Ori acolo, s-a convins Teodorescu și ne-am convins și noi că nu prea există o astfel de instalație. Să se joace Mănișteni de-a radioamatorii, dar transportând toată instalația în casa Paulei Drăgușanu ? De ce, dacă nu-i nimic vinovat la mijloc ? Și al treilea, nu uita, dragul meu, că cele două transmisii au sfîrșit așa cum anunțau : ,,cu plecarea celorlalți cititori" — adică moartea Drăgușenilor.

—- Da, dar tu susțineai că Drăgușenii nu sînt amestecați în „lectura" asta.

— Ai dreptate. Ne învîrtim în jurul cozii.

— Atunci, probabil că Drăgușenii sînt agenți mai vechi, care n-au lucrat în afacerea cu cartea, deci erau inofensivi pentru acțiunea lor de-acum, și de care rețeaua voia să scape. Au făcut transmisiile din casa Drăgușanu tocmai ca să-i compromită și să ni-i dea nouă pe tavă. Asta în cazul în care Drăgușenii înainte nu au știut cu cine lucrează sau persoana cu care au lucrat ei la ora actuală este la adăpost, dincolo. E bine așa ?

— Este foarte posibil. Dar nu uita că transmisiile s-au făcut ziua, în plină lumină. Și dacă prima dată noi nu aveam posibilitatea să verificăm cu exactitate ce persoane au fost în casă la ora respectivă, la a doua, ei erau siguri că vila se afla sub observație și puteam bănui cine

a făcut transmisia. Riscul era de a cădea în capcana întinsă Drăgușenilor.

—-• Cu un aparat mic în geantă, orice musafir putea intra în casa Paulei Drăgușanu, aparent nevinovat, și să transmită apoi din baie. Cît despre capcană, foarte posibil ca și transmițătorul să fi fost trimis să pice în ea !

— Care-i prostul care să nu-și dea seama că o a doua transmisie din aceeași casă este cădere curată, bătrîne ? Puteau ei să-l trimită, nu venea el.

— Prima dată putea să transmită cineva, iar a doua oară o altă persoană.

•— Deci ajungem încet, încet la concluzia că există un al treilea, necunoscut nouă, care lucrează din umbră ? Și, judecind după notele lui Teodorescu, cei doi trimiși să pice

în capcană sînt Raluca Nestor și llinca Mănișteanu ?
— De ce Raluca ?
— Păi, uite ce spune Teodorescu. Pe 28 august, la ora 18, numai Raluca Nestor era în casă. Pe 1 septembrie Raluca nu era, în schimb era llinca Mănișteanu, Al. Mănișteanu și Matei Drăgușanu. Doctorul cade pentru că nu avea rost să-și compromită cumnata. Rămîn prin excludere Mănișteenii și Raluca Nestor.
— De ce ai spus inițial numai llinca Mănișteanu ?
— Pentru că pe 28 august în jurul orei 18 a fost în casă.
— Dar uite că Paula Drăgușanu declară că ele au plecat în oraș la ora cinci.
— Să fim serioși. Femeile încurcă întotdeauna cu bună știință orele. Teodorescu a întrebat-o unde a fost în jurul orei 18 pentru că în parcul de vizavi, chipurile, fusese omorît un om și poate a văzut pe cineva. La ora cinci abia o fi venit llinca Mănișteanu și Paula Drăgușanu i-a dat ora asta așa, ca să scape mai repede de el.
— Da, Andrei, dar în cazul acesta nu mai ține povestea cu doi agenți care au transmis unul fără știrea celuilalt. Raluca Nestor nu putea transmite decît pe 28 august, cînd a fost acasă. Iar pe 1 septembrie a fost trimisă llinca Mănișteanu sau generalul Mănișteanu. Deși povestea cu Raluca nu ține.
•— De ce mă rog ?

— Cred că nu este amestecată... n-are mutră de infractoare.
— Dacă tuturor infractorilor li s-ar citi pe figură preocupările, ce ușor am trăi noi ! Cît de idealist poți fi dis-de-dimineață, bătrîne.
— Nu-i vorba numai de asta. Dacă Raluca, care știa că este singură în toată casa, ar fi făcut transmisia pe 28 august, nu i-ar fi spus lui Teodorescu că a fost acasă. Nimeni nu putea verifica asta. Nu uita că ea locuiește în aceeași casă cu Drăgușanu, Paula și dacă se punea problema s-o compromită, se compromitea foarte bine și pe ea însăși. Cînd stai sub același cort, nu-i dai foc în nădejdea că numai vecinul tău arde.
— Sînt patru, adică cinci, posibili agenți care au transmis în cele două zile, dar de fiecare dată altul : Paula Drăgușanu, Matei Drăgușanu, Raluca Nestor, Ilinca Mă- nișteanu și Al. Mănișteanu. Primii trei puteau să se de- conspire cu bună știință. Cad. Rămîn doi : Ilinca și Al. Mănișteanu. Numai Ilinca Mănișteanu a fost în Vornicului în ambele zile de transmisie. S-ar putea emite ipoteza că ea a transmis mesajele. Ești de acord ? înclin să cred că și Raluca Nestor este suspectă. Bănuiesc că s-a încercat excluderea ei dintre cei vizați tocmai pentru că locuiește acolo și pentru că era singură în casă pe 28 august. Vinovatul putea trece drept nevinovat fiindcă pare singurul vinovat posibil.
— Afară de cele două mai există o persoană pe care n-o cunoaștem sau încă n-o bănuim ; cel care conduce din umbră, care va pleca cu „cartea" ca să-i facă lectura în străinătate

împreună cu cel de la capătul firului.
— Poate nu pleacă în străinătate.
— Ce rost avea să folosească in țară aparatul de radio ? Era mai simplu să comunice printr-un telefon interurban : Dragă... n-am făcut încă rost de cartea care-ți trebuia, dar cum reușesc ți-o aduc eu că tot am drum spre orașul vostru..." Simplu. Dar nu, li s-a părut mai romantic să comunice între ei prin radio, să atragă atenția că niște cititori or să plece — pe lumea ailaltă — etc., etc. Las-o baltă, că nu merge.
38
— Și iar mă întorc și zic : de ce au murit Drăgușenii dacă nu sînt amestecați în treaba asta ? Admit că sînt vechi agenți care nu mai erau folositori și trebuiau să dispară. Bine, dar atunci ce rost a avut comedia cu transmisiile ?
— Foarte probabil să fie total nevinovați și să fi murit doar pentru că au descoperit cine făcea transmisiile. Paula Drăgușanu putea intra întîmplător în baie și... poate i-a comunicat la telefon lui Matei Drăgușanu. In orice caz...
— In orice caz, bătrîne, ori avem de-a face cu cel mai tîinpit spion din lume, ori cu unul foarte ingenios care ne-a pus pe drumuri greșite, și el și-a văzut de treabă liniștit. Mai grav este că tipul o fi pus mina pe carte și se află acum în drum spre partenerul lui de lectură ! Altfel nu și-ar fi lichidat „cititorii". Nu așa promitea și prima și ultima lui transmisie ? Și totuși nu știu de ce aș paria că se mai află aici și că va mai fi în preajma casei Drăgușanu !
— Pe ce te bazezi ?
— Pe dispariția cățelului.
— Formidabil! Asta-i! Cățelul îl încurca. L-ar fi simțit și l-ar fi divulgat. Asta înseamnă că nu este un obișnuit al casei sau vine de foarte puțină vreme. Stai puțin, unde o fi dus cățelul ? Cred că l-a omorît, dacă judec după răceala cu care l-a lichidat pe Matei Drăgușanu. Andrei, dar e formidabil, tipul nostru avea nevoie să mai vină în casă, înțelegi ?
— Eu înțeleg. Dar de ce a luat cățelul după ce l-a omorît ? In fond era totuna.
— Andrei, am o bănuială.
— S-o aud.
— Cred că n-a avut de gînd s-o omoare pe Paula Drăgușanu. A vrut să afle ceva de la ea. A amenințat-o, ea, spre surpriza lui, a murit. De groază. I-ai văzut fâța, nu ? Inima n-a mai ținut.
Dar ce legătură are cu cățelul ?
— Are. Cînd Paula Drăgușanu a murit, s-a speriat. Cățelul era acolo, probabil i-a atacat sau, știu ce s-a întîmplat, a înțeles că pechinezul acela cînd l-o mai vedea
3?
o să-l atace. Și l-a omorît. L-a împușcat. Sîngele de pe covor de la el trebuie să fie. O să ne spună și expertiza. A luat cățelul mort pentru că era împușcat. Un cățel împușcat lîngă

stăpîna lui moartă nu mai este ceva nevinovat. Apoi, pe drum, și-a dat seama că și Matei Dră- gușanu prezintă pericol. Putea să știe de ce și cum a murit Paula Drăgușanu. Și s-a hotărît să-l omoare, ceea ce a și făcut. După moartea neașteptată a Paulei Drăgușanu asasinul a mers la risc. Nu mai avea ce face.

—- Cam încurcată poveste, dar te pricep. Moartea Paulei Drăgușanu a declanșat-o și pe cea a lui Matei Drăgușanu. Pînă la moartea ei asasinul nu avea nici o intenție să ucidă pe cineva — cel puțin în această fază a lucrurilor. Asta vrei să spui, nu ?

— Cam așa. Cred că o să găsim cățelul în vreun coș de gunoi sau aruncatîntr-o grădină din cartier.

— Totuși ce legătură a existat între Paula Drăgușanu și radioamatorul acesta ciudat ? Și de ce a mințit Raluca Nestor ?

— Ei bine, femeile nu țin niciodată să mărturisească că au fost la un bărbat...

— Bine, dar aici era vorba de o crimă. Știe perfect că în astfel de cazurialibiul trebuie să existe și că este verificat. Sînt curios ce-o să spună astăzi cînd am să-i dovedesc că n-a fost la serata aceea.

— O să-ți spună ce ți-am spus și eu.

— In orice caz rămîne suspectă. La ora primei transmisii era singura persoană în casă.

— Dar la a doua ? Ce faci cu Ilinca Mănișteanu care după demonstrația ța a fost și la prima și la a doua.

— Ilinca Mănișteanu i-a omorît pe cei doi Drăgușeni !

— Sau poate generalul Mănișteanu ?! I se potrivește mai bine un pistol și ora tîrzie la care a intrat în dormitorul lui Matei Drăgușanu ca să-l trimită pe lumea cealaltă.

— Cine ne dovedește că Raluca Nestor nu s-a întors aseară mai înainte de ora menționată, a intrat pe altă ușă, cea de la dependințe, și a lichidat-o pe Paula Drăgușanu ? Pe aceeași ușă s-a dus în Pitarului, l-a împușcat pe

Matei Drăgușanu... și, pentru că bănuia că vila este sub observație, a venit demonstrativ cu mașina ei frumoasă prin față la ora declarată oficial ! Dacă ai fost atent, din parcul de vizavi, unde bănuiesc că au fost oamenii lui Teodorescu, nu se vede prea bine, mai ales noaptea, dacă cineva circulă pe ușa din stînga care duce la dependințe.

— Mă cuprinde amețeala cînd văd cîte variante sînt plauzibile în crima asta. Ceea ce este ciudat este că ușa de care vorbești era încuiată cu un zăvor cît toate zilele. Dacă a ieșit pe acolo, cine l-a tras la loc ?

— Tot ea, cînd s-a întors oficial !

— Sper să nu fie chiar atît de proastă ! Trebuie să-l întrebăm pe căpitanul Vlasiu dacă ușa era închisă cînd au coborît prima dată sau au zăvorît-o ei ?

—Oricum, ușa de la dependințe rămîne o variantă pentru

oricine ar fi asasinul.

— Știi că mai este o posibilitate ?

— S-o aud și pe asta.

— Drăgușenii au fost agenți într-o rețea. Acum erau pe linie pasivă sau trebuiau să fie lichidați din niște motive știute numai de rețea...

— Asta am mai auzit.

— Stai puțin... voiau să scape de ei. Drăgușenii nu cunoșteau persoana cu care au lucrat, deci n-o puteau divulga. Atunci s-a recurs la compromiterea lor. Se poate ca acele transmisii să nu însemne nimic, să nu existe nici o acțiune de spionaj în clipa asta. S-au făcut gratuit, doar ca să-i arestăm noi pe Drăgușeni. Cum nu ne-am alertat și nu i-am arestat, tipii s-au plictisit și i-au lichidat ei. Nu există. nici o carte de transmis, nici un tip care să plece, ci doar cititorii care să moară sau să fie arestați.

— Nu merge, bătrîne. Dacă au dorit doar arestarea Drăgușenilor, înseamnă că pentru un anumit timp cei doi prezentau pericol pentru rețea sau pentru cineva care urmează să vină în țară. Tocmai de asta vreau să-l găsesc pe cititorul acesta ciudat. Din asasinarea lor — în varianta prezentată de tine — putem deduce că pericolul era foarte mare dinspre Drăgușeni sau că tipul de dincolo trebuia să pice azi-miine. Pe urmă nu uita cățelul. Asasinul n-a vrut să se știe inițial că Paula Drăgușanu a fost

omorîtă, pentru că intr-un fel sau altul el i-a provocat moartea, ceea ce tot asasinat se cheamă. El are nevoie să mai vină în casa Paulei Drăgușanu. Este singura mea siguranță în toată povestea asta. Și o să vină, și o să dăm ochii cu el sau ea, poți să fii sigur.

— Andrei, dar la cei doi Stamate din vila lui Matei Drăgușanu, care au plecat la Paris cu cîteva ore înaintea asasinatului, nu te-ai gîndit ?

— Cei doi Stamate pot să transporte cu ei „cartea" de care se vorbește în transmisii și asta este foarte grav. Dar asasinatul nu-i operă lor, evident. Asasinul a rămas aici și el știe mai multe decît ceilalți — cel puțin pentru ce au de gînd în viitor. Dacă cei doi Stamate sînt amestecați în afacere, poți fi sigur că prea curînd n-o să le vedem mutrele în țară. Deși n-ar fi exclus și asta. Dar aici au rămas ceilalți, foarte importanți pentru mine. Mă gîn- desc la faptul că Drăgușenii au fost reduși la tăcere tocmai ca rețeaua să aibă liniște pe viitor. Ei bine, n-o să aibă.

Ultimele cuvinte sunau ca o amenințare și Andrei pusese destulă furie în ele. Sunau ca o provocare pentru cei din umbră care îi dădeau destulă bătaie de cap. Se uită la Alexandru și zîmbi. Nesomnul, gustul de cenușă și de zaț de cafea al nopților nedormite îi dădeau stările acestea de iritare. Simțea nisip sub pleoape și o teribilă dorință să-și limpezească capul într-un somn de cîteva ore.

O bătaie scurtă și pe ușă apăru colonelul Roman.' După un bună dimineața spus din mers, se așeză pe scaunul de pe care se ridicase Andrei. Cu ochi obosiți se întoarse către Alexandru.

— Tovarășe locotenent, dacă mă serviți și pe mine cu o cafea am să vă fiu foarte recunoscător.

Alexandru se grăbi să facă o cafea, dar glasul colonelului îl opri :

— Nu, nu, dați-mi rece din castrule. Nu sînt mofturos la ora asta. Mulțumesc și vă rog luați loc.

înalt, slab, cu o față fină și privire mereu calmă, Roman avea un aer distins, lucru care-i și atrăsese de mult porecla de „aristocratul‟. Cînd vorbea'ținea mîinile spri

40

jinite pe masă și privea omul în față cu aerul unei totale deferente. Răspundea cu atenție și calm. Nimeni nu-și amintea ca Roman să fi ridicat tonul. Personalitatea lui impunea respect și o tainică admirație. Deseori subalternii lui se surprindeau la sfîrșitul misiunilor pîndind în ochii lui Roman acea căldură aproape paternă care apărea doar atunci cînd era foarte mulțumit de tinerii lui colaboratori.

— înainte de toate, mă simt dator, căpitane Pandrea, să vă spun că tovarășul căpitan Teodorescu a trebuit să redeschidă o veche anchetă, un caz de care s-a ocupat acum un an. De aceea v-am dat dumneavoastră „cazul Drăgușanu-Nestor‟. Ați încheiat „cazul Polimeri‟ și trebuie să recunosc că l-ați terminat cu succes. Sper să se repete și în noua misiune. Dealtminteri aștept ca zilele astea să revină și locotenentul major Ana Mușat pentru a vă fi de ajutor. Colonelului îi zîmbiră ochii. Știa că nu le putea face o mai mare plăcere celor doi decît anunțîn- du-le revenirea din misiune a Anei. Tot la dispoziția dumneavoastră, continuă el, se va afla și locotenentul Milescu. pe care deocamdată mi-am permis să-l trimit la culcare. Se va prezenta la orele douăsprezece. Și acum, să vedem, ce s-a petrecut.

Andrei îi expuse cu atenție situația, o încadră în peisajul informațiilor strînse de Teodorescu, și, la privirea în-trebătoare a colonelului, emise și părerile pe care și le făcuseră despre acest caz.

— Da, cred că sînteți îndreptățiți să considerați că Drăgușenii nu au fost amestecați activ în afacerea cu transmisiile. Dar, evident nu sînt străini de grupul în acțiune acum și probabil de activitatea lui anterioară. Și eu sînt înclinat să cred că ne-au fost oferiți ca momeală, ca să ne abată atenția de la altceva. Nu aș exclude însă și accidentul din această acțiune. Mă gîndesc la moartea Paulei Drăgușanu, neașteptată, am impresia, și pentru asasin. Ea a schimbat planurile grupului și a urmat asasinarea propriu-zisă — cea a doctorului Drăgușanu. Or, cea de a doua moarte ne dovedește că Drăgușenii prezentau pentru personaj sau personajele în cauză un real pericol. Felul în care au murit

cei doi, mai ales doctorul,
41
este o dovadă că ucigașul este cineva cunoscut de Drăgu- șeni, cineva din jurul lor.

Aici colonelul Roman aruncă o privire întrebătoare tinerilor. Aștepta ceva mai mult de la ei, care văzuseră victimele. Era de părere că deseori cadavrele mărturisesc prin ceva adevărul relațiilor dintre ele și asasin. Dar cei doi se abțineau să emită supoziții.

— Bănuiesc că aveți deja un plan de lucru. Nu, nu-i nevoie să mi-1 expuneți, îl opri el pe Andrei care se și pregătea s-o facă. Ne vedem astă-seară după ce aveți rezultatul expertizelor și depozițiilor celor pe care aveți intenția să~i audiați. Insist numai asupra discuției cu doctorul Căldărușanu. Multă atenție !

Colonelul Roman se ridică să plece și, parcă amintin- du-și abia atunci, îi întinse lui Andrei cîteva file.

— Da, uitați aici raportul locotenentului Milescu. A fost aproape douăzeci și patru de ore de serviciu. Este inadmisibil. Voi sta de vorbă cu căpitanul Teodorescu. Se pare că ieri a fost foarte multă mișcare în casa Paulei Drăgușanu. Pe la ora douăsprezece ea a plecat de-acasă și s-a întors la șase. Raluca Nestor a ieșit din nou la șase și jumătate după-amiază și a revenit la unu și jumătate noaptea. La ora șapte a apărut familia Mănișteanu și au plecat la ora unsprezece. Paula Drăgușanu i-a condus pînă la colț. In rochie. Apoi s-a întors, a intrat în casă, s-a auzit lătratul cățelului — asupra acestui lucru locotenentul nu este sigur — după cinci minute, mai precis umbra ‘ei, a revenit în vestibul și s-»a îmbrăcat, probabil cu pardesiul. S-a îndreptat din nou spre interiorul casei și nu a mai ieșit. Locotenentului Milescu i s-a părut că umbra Paulei Drăgușanu- s-a mai mișcat prin casă, dar nu este sigur. Luminile s-au stins doar la revenirea Ralucăi Nestor, s-au reaprins și a urmat ce știți. Cînd Paula a revenit în vestibul să se îmbrace, asasinul era în casă. Cred că l-a simțit și a vrut să plece. N-a mai apucat. Cam asta voiam să vă spun. Ne vedem deseară. Vă doresc succes.

Statura înaltă și subțire a colonelului dispăru pe ușă mai înainte ca cei doi să-și termine salutul.

La ora nouă Raluca Nestor era la atelier. își făcuse o cafea și se pregătea s-o bea, cînd apăru Andrei. Ii zîmbi
42
frumos, dar obosit și era evident că nu-i era indiferentă o discuție cu bărbatul acesta care o privise aseară atît de ironic.

— Sărut mîinile ! Sînteți foarte matinală, domnișoară.

— După noaptea asta de coșmar nu prea văd cum aș Ii putut să dorm. Dar de unde știați că sînt aici ? Vă spusesem doar că voi veni după ora zece.

— M-a îndrumat bunul dumneavoastră prieten Dan Mănișteanu.

Raluca roși violent. O înfuria îngrozitor incisivitatea cu

care insista asupra unor lucruri care nu-1 priveau.

— Ancheta și faptele nu vă dau dreptul să intrați și în viața oamenilor și să vă permiteți gînduri obraznice la adresa lor !

— Nu mi-am permis niciodată să gîndesc obraznic la adresa oamenilor, domnișoară, cu atît mai puțin la adresa dumneavoastră. Vă cer scuze că a trebuit să vă verific alibiul, dar este vorba de o crimă și încă una petrecută sub acoperișul dumneavoastră. Și să știți că nu v-am urmărit azi-noapte. Doamna Volbură m-a trimis direct în Piața Romană, asigurîndu-mă că am să vă găsesc la regizorul Dan Mănișteanu. Așa că nu este chiar un secret unde vă place să dormiți ! i-o întoarse Andrei. ,

Raluca, fără nici o vorbă, își scoase halatul, vărsă cafeaua în chiuvetă, își puse pardesiul, luă geanta și îl privi în ochi pe Andrei.

— Vă stau la dispoziție. Putem merge.

— Bine, dar putem sta de vorbă și aici.

— Nu este cel mai nimerit loc. In curînd vor veni și colegii...

— Atunci permiteți-mi să vă invit la o cafea undev^. pe aproape.

, Pe drum Andrei încercă o frîntură de conversație.

— Am fost la colegul acela al dumneavoastră. Nu-și amintea dacă ați stat sau ați plecat, în schimb nevastă-sa știa ora exactă la care ați plecat — ora nouă — și mi-a dat și adresa. Nu vă prea iubește doamna Volbură.

— Pe dumneavoastră vă iubesc toate cunoștințele pe^ care le aveți ?

— De ce m-ați mințit aseară, domnișoară ?

43

— Era prea puțin important pentru dumneavoastră dacă am stat la o serată sau m-am plimbat cu un prieten.

— Este mai important decît vă închipuiți. Dumneavoastră amîndoi puteați foarte bine să treceți pe-acasă tocmai cînd a murit Paula Di'ăgușanu. Regizorul Dan Mă- nișteanu nu-i fiul generalului Mănișteanu ? Mi se pare că așa este, nu ? V-ați plimbat pe jos sau cu mașina ?

■— Pe jos.

— Probabil în raza șoselei.

•— Da. Am ajuns pînă la Casa Scînteii.

— Și v-ați întors tot pe jos pînă în centru ca să vă luați mașina, nu ?

Raluca îl privi din nou furioasă. De ce insista asupra unor lucruri nesemnificative și jenante ? Intre timp ajunseră la restaurantul Podgoria. Andrei o invită la o masă mai retrasă.

— Ce doriți afară de cafea ?

•— Nimic.

—- Am să iau un coniac. V-aș recomanda și dumneavoastră. După o noapte așa zbuciumată nu v-ar strica. N-am dormit deloc și trebuie să recunosc că simt nevoia unui coniac.

Raluca acceptă indiferentă și din ce în ce mai prost dispusă. După ce primiră băuturile Andrei trecu la atac, amuzîndu-se de jena femeii din fața lui. ‘ ,

— Pot să vorbesc eu în locul dumneavoastră ? Mă corectați unde greșesc.

—- Nu-i nevoie, am să vă povestesc eu. Nu povestitul mă deranjează, ci faptul că micile amănunte din existența mea, care nu se deosebește cu nimic de a celorlalți, capătă brusc nuanțe care nu-mi plac, care nu i se potrivesc. Dacă azi-noapte nu murea Paula Drăgușanu, aș fi continuat să fiu un om normal și decent pentru dumneavoastră și lumea din jur. Dar așa, brusc, totul a căpătat altă culoare, ceea ce era frumos a devenit prin suspiciunile dumneavoastră ceva vulgar, urît și parcă interzis. Nu vă plictisește să tot umbriți lucrurile frumoase din viața oamenilor ca această permanentă bănuială ? Doar nu sîntem toți

niște... infractori cum spuneți dumneavoastră în terminologia...

— Nu eu vulgarizez și nu eu arunc bănuieli. Dumneavoastră ați fost aceea oare ați pus semnul suspiciunii pe seara și noaptea de ieri pentru că nu mi-ați răspuns normal : am fost la prietenul meu Dan Mănișteanu ! Nu este o crimă și nimeni nu are intenția să considere asta o crimă. Cînd ați descoperit moartea Paulei Drăgușanu, n-ați telefonat numai doctorului și miliției, ci și lui Dan Mănișteanu. V-am întrebat, și iar m-ați mințit. Cine a pus semnul suspiciunii, domnișoară ? Eu care trebuie să descopăr un asasin (asasin care puteți fi foarte bine și dumneavoastră) sau dumneavoastră care de aseară îmi trin- tiți minciună după minciună ?

— Tanti Paula a fost chiar asasinată ?

— Tanti ?

— Așa ii spuneam eu.

— Nu, a murit pur și simplu din cauza inimii. Probabil de frică dacă judec după expresia feții. Asta poate vă scoate în afara bănuielilor — nu aveți un chip care să inspire groază, încercă Andrei o glumă. Doctorul Drăgușanu însă a fost împușcat. Poate cu același pistol cu care a fost împușcat și cățelul.

, — Și Tobsy a fost împușcat ?

— Da, a fost găsit în lada de gunoi din curtea lui Matei Drăgușanu, deși a fost ucis în camera Paulei Drăgușanu.

Ralucăi îi curgeau lacrimile pe obraz. Andrei era uluit de reacție.

—- lertați-mă, dar nu mă mai țin nervii.

— Nu-mi închipuiam că vă poate impresiona atît de mult moartea lui Tobsy.

—- încetați cu ironiile ! Dacă i-ați fi cunoscut pe Paula și pe Matei Drăgușanu m-ați înțelege.

— Asta și vreau, să-i cunosc prin dumneavoastră.

— La ce vă mai folosește ? Vă închipuiți ce sentiment de

groază a copleșit-o pe tanti Paula dacă a murit de frică ? Era o femeie care nu se temea de nimic. Mai ales de oameni. Am auzit că există oameni care nu simt durereafizică. Ei bine, ea era imună la frică. O credeam deseori nebună din cauza asta. Odată cînd ne-am întors tîrziu de
45
la un spectacol, am întîrziat pentru că ne-a invitat Șerhan la restaurant, am găsit un hoț în casă, în camera ei. El a scos un cuțit, dar l-a privit înveselită și i-a spus : „Liniș-tește-te, omule, nu am să anunț miliția. Vreau numai să văd dacă îmi sînt de mare trebuință lucrurile pe care mi le-ai luat". S-a dus la el, i-a luat geanta din mînă, a scos o ramă masivă de aur, două inele și un colier, iar restul i |-a lăsat. Habar n-am ce mai era acolo. Cel mai înnebunit era hoțul. Cînd a plecat i-a spus : „sărut mîinile, doamnă !" Un astfel de om nu moare de frică !

— Cu toate acestea, adevărul este că a murit de frică. Cred că vă amintiți expresia ei.

— Da, mi-o amintesc. La asta mă' gîndesc de-atunci.

— Putea s-o îngrozească moartea lui Tobsy ? -

— Nu știu. Nu cred. Putea s-o emoționeze foT'te tare. Dar nu groaza aceea aproape animalică.

— Cine este Șerban ?

— Logodnicul meu. Raluca roși iar violent. A fost. De cînd l-am cunoscut pe Dan am hotărît să rup logodna. I-am și scris zilele acestea. Este pe un șantier, arhitect, adăugă ea în șoaptă. De aceea m-am și întors aseară acasă. Mă așteptam să vină pentru o explicație care nu va fi deloc pașnică. Ajunge de obicei tîrziu, cu mașina. Are cheia de la casă. Nu voiam să aibă o discuție cu tanti Paula.

■— De cînd îl cunoașteți pe Dan Mănișteanu ?

— De mai bine de două luni de cînd s-a mutat la un teatru în București. Dar îl știam dinainte. Venea uneori în vizită cu părinții la noi. Prieteni sîntem — aici Raluca roși din nou — doar de două săptămîni. Domnul și Doamna Mănișteanu știau că sînt logodită cu Șerban, îl cunoșteau foarte bine, iar tanti Paula ținea foarte mult la el. De aceea am ascuns legătura cu Dan. Pînă la explicația cu Șerban...

— Mi se pare că sînteți rudă cu Paula Drăgușanu și inclusiv cu Mănișteni i ?

— Rude foarte îndepărtate. Tanti Paula și Ilinca Mănișteanu sînt verișoare bune. Mama mea și mătușa care m-a crescut erau din aceeași ramură a familiei Vintilă, fiind însă rude mai îndepărtate.
46

— Domnișoară Raluca, vreau să vă mai întreb ceva, dar fără să vă înfuriați. Cînd v-ați luat mașinp, cit v-a costat... ?

— Și de unde am banii, nu ? De data aceasta zîmbi ironic Raluca. Mașina am luat-o la începutul anului. M-a costat o sută de mii cu taxele vamale cu tot, iar de-atunci cheltuiesc o groază de bani cu ea. Aproape că nu pot face față. Mașina

asta a fost ambiția mătușii mele. In tinerețe condusese. Avusese una personală. Are aproape o patimă a mașinilor. Cînd mă duc la mănăstire s-o văd, pleacă cu mine pînă în orașul apropiat numai de plăcerea de a conduce mașina. De-acolo se întoarce cu o ocazie. Păcat că s-a călugărit !

— Nu-i place viața de-acolo ?

— Nu. N-am înțeles niciodată de ce-a făcut-o. Acum cîteva zile am găsit-o tristă și apatică. Tanti Paula chiar s-a alarmat. La un moment dat, cerîndu-și scuze, a rugat-o să revină în oraș, să-și reia cursurile și să lase tîmpenia asta cu călugăria !

— Cînd ați vizitat-o exact împreună cu doamna Dră- gușanu ?

— N-am vizitat-o. A venit ea în București. Stați, cînd a fost ? Da, pe întîi septembrie. A venit la atelier, era și tanti Paula. Se pare că-și dăduseră întîlnire prin telefon la mine. Am fost apoi împreună la masă.

— Nu a trecut deloc pe-acasă ?

— Nu. M-am mirat și eu. Mi-a spus că are treabă la Departament și pleacă cu mașina mănăstirii. Mi-a promis că mai vine în zilele care urmează. Adusese banii pe care-i datoram eu de fapt.

— Aveați datorii la doamna Drăgușanu ?

— Da, de la mașină. Mai aveam să-i dau cinci mii din cincisprezece. Dar nu v-am spus de unde am avut banii ie mașină, și pentru dumneavoastră se pare că-i foarte important. De la mătușa mea, Magdalena Tudor, acum maica Olimpia. Avea niște economii, și la sfîrșitul anului trecut a primit banii de pe o casă din Tîrgoviște care s-a vîndut. In total optzeci și cinci de mii de lei. Restul ni i-a dat tanti Paula. Pînă acum i-am plătit din datorie zece mii, cîte cinci de fiecare dată. Ii mai datoram cinci. Acum nu mai am cui să-i dau. I-am telegrafiat mătușii astăzi

că a murit. Sper să apară pînă diseară. Depinde de poștă. Veșnic întîrzie corespondența la mănăstire.

— Nu găsiți, domnișoară Raluca, normală întrebarea mea ? De unde avea atîția bani Paula Drăgușanu ?

— Nu știu, domnule Pandrea. Am fost învățată să nu-mi întreb rudele prea multe lucruri. Am făcut greșeala asta cu mătușa mea odată și mi-a spus să nu mai gândesc vulgar ! Pentru ei, nu exista problema banului ca întrebare. Era, și atît. Cea mai bogată era tanti Paula. Casa în care locuiesc era trecută în testament pentru mine. Lui Dan, nepotul ei, i-a cumpărat cadou de ziua lui garsoniera din Piața Romană ! I-a împrumutat pe Mănișteni cu douăzeci și cinci de mii de lei. Asta o știu de la Dan.. Și el m-a întrebat de unde are atîția bani. Ei bine, nu știu. Poate vindea bijuterii, știu eu ?!

— Avea atîtea bijuterii încît să cheltuiască în doi ani peste două sute de mii de lei ?

— Avea foarte multe bijuterii, foarte frumoase și scumpe. Le purta, mi le împrumuta și mie la diferite ocazii. Am

înnebunit colegele cu colecția mea de bijuterii !

— Unde sînt, pentru că în casă nu au fost găsite ?

— Nici nu puteau fi găsite. Nu le ținea acasă. Se pare, așa mi-a spus odată, — că le ținea într-un seif la unchiul Matei. Cel care a omorît-o a luat rama de aur masiv de pe măsuță, pentru că n-am mai văzut-o, și colierul de chihlimbar roșu, montat în platină, pe care îl avea pregă-
\ tit pentru seara. A, da, uitați, mai sînt și acestea cu care am fost eu la vernisaj. Raluca scoase din geantă un splendid colier de safire lucrat într-un stil oriental de o rară frumusețe. Un lanț gros de platină cu alte două safire la capăt îl completa discret.

— Aveți idee cît costă, domnișoară ?

— Nu. Dan spunea că dacă sînt autentice costă cel puțin trei sute de mii, dacă nu mai mult.

— Cel puțin sint asigurate ?

— Nu știu.

Lui Andrei ii venea s-o zgîlțîie pe gîsca din fața Iui pentru atîta neștiință, „Ori își bate joc de mine, ori este cu adevărat crescută ca în altă lume !‟ Citise despre di

ferite fete de miliardari care purtau cu liniște și ignoranță valori despre care habar nu aveau de unde provin, cit costă și nici nu le prea leza dacă le pierdeau. „întreabă pe pap'‟ îți răspundeau dacă aveai curiozitatea să întrebi. Dar fata asta din fața lui nu era și nu fusese niciodată fiică de miliardar. „De unde naiba indolența asta față de valori ?! Auzi, întrebări vulgare !‟

— Ați mai purtat și alte bijuterii de acestea „fără valoare‟, domnișoară ?

— Da. Diferite coliere, brățări și inele de aur, argint cu pietre, perle, din fildeș. îmi plăceau mai ales cele indiene. Se pare că nu aveau valoarea acestuia, dar erau adevărate opere de artă. Sînt o frumusețe ! Ochii, pînă atunci triști ai Ralucăi, uitaseră pentru o clipă că Paula murise.

— îmi puteți spune cu aproximație măcar numărul acestor bijuterii ?

— A, nu. Erau combinații, inele cu colier și cercei, sau numai un colier, sau un lănțug la gît cu o brățară uriașă la mînă. Văzînd figura furioasă a lui Andrei deveni ceva mai realistă. Ca cea din mina dumneavoastră cred că am purtat vreo patru. Dar alte modele. Restul, puse la un loc — brățări, cercei, inele, broșe din diferite materiale — pot fi circa treizeci, patruzeci de piese. Nu știu exact. Cred că mă încurc și pentru că le-am văzut la ea la diferite spectacole și le-am purtat și eu...

Era evident jenată că nu putea să-i fie de ajutor lui Andrei deși nu pricepea de ce este atît de important numărul bijuteriilor Paulei Drăgușanu.

— Poate vă par anormală, dar trebuie să mărturisesc că mie nu-mi plac bijuteriile, mai ales acestea cu pietre. Prefer

bijuteriile simple de lemn, de fildeș sau cel mult din argint. De aceea nu am fost atentă niciodată la valoarea lor. De obicei bijuteriile foarte scumpe, chiar frumoase, devin urîte cînd sînt purtate pentru valoarea lor în bani. Trebuie să vă spun că nici tanti Paula nu iubea bijuteriile. Personal nu purta decît un lănțug fin de aur Ia gît și un inel alb, cred că din platină, cu o piatră CiU- dată, corai. Spunea că bijuteriile purtate prost miros a
49
parvenitism și era foarte atentă cînd le asorta cu toaletele. Cînd le purta ea, deveneau fără valoare pur materială, erau frumoase și elegante, ba chiar își pierdeau din spectaculos. Păreau modeste, dacă puteți înțelege cum poate fi modest colierul din mîna dumneavoastră. Cît despre faptul că eu nu știu cît valorează, nu trebuie să vă supărați și nici să mă considerați ignorantă. Nu se mai poartă, nu prea mai există. Cum ar putea atunci ochiul meu să fie exersat să le aprecieze în bani ?

— Și totuși cineva cumpăra astfel de bijuterii de la Paula Drăgușanu, nu ? Banii, oricît dispreț aveți pentru ei, se adună dintr-un condei la două sute de mii în doi ani, dacă nu și mai mult.

— Dar nu vă pot asigura că banii provin din vinza- rea lor. Am presupus doar și cred că la sugestia dumneavoastră.

— Primea atunci o pensie viageră de la vreo bancă din străinătate ? Poate soțul ei, înainte de moarte, i-a asigurat un astfel de venit!

— Poate. Deși Radu Drăgușanu nu știa că o să moară. Mă mir că nu știți că a fost împușcat în 1943. De pensie nu am auzit. Aș fi primit vreun aviz al poștei sau al băncii, l-aș fi văzut prin casă. Poate totuși să aveți dreptate. Odată mătușa mea a spus : „Radu a avut grijă ca Paula să nu ducă lipsuri !‟ Dar cum, nu știu.

— Putea fi ucisă Paula Drăgușanu pentru aceste bijuterii ?
i

— Desigur. Dar nu uitați că nu le păstra la ea. Cel mult unchiul ar fi putut să moară pentru asta. Deși...

— Deși ce ?

— Asasinul a vrut să afle de la tanti Paula unde sînt, a speriat-o, ea i-o fi spus, dar a murit de frică ; apoi, asa- sinul s-a dus și le-a cerut unchiului. Nu știu ce să cred ! De ce l-a mai omorît ? Poate pentru că știa cine este.

Raluca tăcu și se ghemui înfrigurată pe scaun.

— Domnișoară, se mai poate intra în casa dumneavoastră pe altă ușă decît pe cea principală ?

— Da. Pe cea care duce la dependințe. Știu la ce vă gîndiți. Dar era încuiată cînd am venit eu. Știu, pentru că verific întotdeauna ușile din cauza obiceiului ei. Asa
50
sinul chiar dacă a intrat pe-acolo, a ieșit pe ușa principală. Zăvorul spre dependințe era tras. A ieșit pe ușa principală.

— Atunci ? Andrei întrebă ca să rețină atenția Ralu- căi asupra acestui aspcct. Știa foarte bine din raportul iui Milescu că nu ieșise nimeni pe intrarea principală. Nu se poate ieși pe fereastră ?

— Nu se poate ieși pe nici o fereastră. Ați văzut ce gratii au. Doar pe ușile de la terasă ! Sigur, pe acolo putea ieși. Dar sînt încuiate pe dinăuntru.

— Unde se află aceste uși spre terasă ?

— In salonul galben. Ferestrele de lingă cămin sînt de fapt și uși spre terasă. Vara le deschidem întotdeauna seara. Dar erau încuiate pe dinăuntru.

— Ați verificat dumneavoastră ?

— Nu. Dar nu pot fi închise și deschise decît din interior. Afară, n-au miner, cum n-au nici ferestrele în mod normal.

— Încă o întrebare, domnișoară. Avea Paula Drăgu- șanu un motiv oarecare să se teamă de cineva ?

— Nu. Nu cunosc pe nimeni care ar fi vrut sau care ar fi avut vreun motiv să-i ucidă pe Paul și. pe Matei Dră- gușanu.

— Nimic din activitatea Paulei Drăgușanu nu v-a dat de gîndit, nu v-a intrigat ?

— Prin fiecare gest te putea intriga. Și mai ales- prin mentalitatea ei, prin această detașare de orice realitate socială, deși întotdeauna am bănuit-o că este un om mult mai profund decît părea.

•— Ce vă face să credeți ?

— Avea o intuiție formidabilă a oamenilor. Le ghicea sau le știa dinainte reacțiile. Era atît de directă și sigură în relațiile cu oamenii cum^numai un profund cunoscător poate fi. Trebuia s-o auziți numai cum caracteriza o sală de spectacol sau lumea de la vernisaje ! Pentru mine comentariile ei rămîn poate cele mai utile lecții de cunoaștere a oamenilor : îmbrăcămintea, mișcările, mimica din pauze, cea din timpul spectacolului, o geantă, un fular, o cataramă galbenă de metal pe o rochie neagră de mătase, fiecare în parte constituia un punct de la care îți

reconstituia caracterul omului, inteligența, modul de a reacționa în diferite situații etc. Din curiozitate am veri- ficat pe cîteva cunoștințe. Nu se înșela niciodată. Avea un simț al oamenilor cum numai marii diplomați îmbătrîniți în această meserie îl au. Dar făcea totul ca pe o joacă car: o amuza sau așa, ca să-i treacă plictiseala. Reușea perfect să nu pară prea profundă. Odată i-am spus. A zîmbit și mi-a răspuns: „De la oamenii care par prea profunzi, draga mea, se cere foarte mult. Pe mine oamenii mă obosesc cînd sînt prea insistenți. Pot să trec peste solicitările lor cu un aer distrai care în majoritatea cazurilor se scuză".

■- Despre ce solicitări vorbea ?

— A, femeile și bărbații din categoria socială a Mă- niștenilor, a Drăgușenilor, vin de undeva de departe .ș: dintr- un timp pe care nici eu și probabil nici dumneavoastră nu-1

cunoaștem. Il știm din amintirile celor apro piați și mai în vîrstă decît noi. Ei bine, acești oameni — cîndva bogați, deși nu prea cred că și atunci erau mulțumiți — trăiesc cu sentimentul frustrării și de aici deformează toată imaginea lumii, deseori cu bună știință Nu-i auzi decît criticînd — doctorii de azi, magazinele, croitorii, străzile, tot, tot. Restaurantele, după părerea lor, sînt „ceva de groază, doamnă‟, în sfîrșit, resimt o permanentă nemulțumire și iritare față de tot ce există pe suprafața pămîntului acum. Or nu putea să sufere aceste discuții și le ocolea cu multă subtilitate. O exasperau"și discuțiile despre boli. Ați auzit într-o societate de persoane în jur de șaizeci de ani și fără treabă în ce termeni se vorbește despre bolile pe care le au ? Să asistați odată. Cit timp vă veți găsi în mijlocul lor vă asigur că veți ajunge să considerați și dumneavoastră că nu mai există nimic interesant în afara acestor maladii savante. Tanti Paula interzisese să se vorbească în prezența ei. de boli. La aceste solicitări și la altele de același tip se referea.

— Totuși nu pot să cred că nu ați observat ceva în purtarea Paulei Drăgușânu în ultima vreme.

— Mai mult decît ce v-am spus aseară nu am ce vă mărturisi. Chiar dacă a avut vreo neliniște nu mi-a des

tăinuit-o pentru că detesta astfel de confesiuni. Cred că unchiului Matei i-a spus dacă era ceva grav — spun grav gîndindu-mă la crimele de azi-noapte.

— Vă mulțumesc, domnișoară, și îmi rezerv dreptul de a vă mai deranja. Sper că nu vă supărați !

— Nu mă supăr. Prefer însă să mă căutați la atelier prin telefon. Cîteva zile nu am să locuiesc acasă. Nu pot. Voi dormi la atelier. Avem o cameră și o baie acolo. Mă duc astăzi să-mi iau o geantă cu cîteva lucruri. Mă mai puteți găsi, tot prin telefon, la Dan, în timpul zilei, adăugă ea privindu-1 curajos în ochi pe Andrei. Vă dau și consemnul — sunați o dată, închideți și apoi sunați normal. Numai așa o să vă spună Dan dacă sînt acolo sau numai așa răspund eu cînd nu-i el acasă.

— Bine, domnișoară, și vă mulțumesc pentru timpul acordat. Vreți să mergem împreună acasă la dumneavoastră ? Am să trec acum pe-acolo ca să verific ceva.

•— Nu, mulțumesc. Mă duc mai tîrziu. La zece jumătate vine o studentă de la arhitectură care vrea niște îndrumări pentru lucrarea de diplomă. Nu vreau s-o fac să aștepte.

Au condus-o cu mașina pînă în fața atelierului. Anton Pann a pus în cinstea ei cele mai furioase frîne din viața lui.

— Ei bine, șefu’, umblă puțin creanga, dar e bine. Și are un picior...

— Poate te aude Caty, dascăle ! Ai să vezi tu atunci picioare ! Eu zic să te oprești cu admirația la Mustang. E mai puțin periculos pentru volanul tăuf

Andrei se învîrti prin casă, verifică uși le-ferestre dinspre terasă și constată că Raluca avea dreptate. Se închideau și se deschideau numai din interior. Ieși pe terasă și privi grădina din spatele vilei. Era frumoasă și îngrijită, deși toamna sînt de obicei invadate de tulpini iscate și ici-colo cîte o floare își mai scoate capul din buruieni. Coborî pe alei și privi zidurile care o înconjurau. Erau destul de înalte, dar la nevoie un om putea trece peste ele. In partea dreaptă se afla strada Comisului, în

fund se vedea un părculeț suficient de mare ca să ascundă între pomii săi o vilă mai mare decît a Paulei Drăgușanu, cu acoperiș roșu, In stingă, lipită de gardul casei Drăgușanu, se ridica una de tip vagon, construită în cîteva etape. începea cam la mijlocul zidului și ajungea pînă la colțul din fund. „Aici trebuie că trăiește un trib întreg‟. Andrei își notă în gînd să verifice cine locuia acolo și, fără nici o intenție precisă, se urcă pe zidul din fund. Se vedea acum mai bine grădina vecinului, casa și zidul care o mărginea de partea cealaltă. Merse cu ochii mai departe și deodată tresări.' Cea de-a doua vilă pe care o vedea era a lui Matei Drăgușanu. Recunoscu tăieturile geometrice în iederă din dreptul ferestrelor și încet îi apăru clară imaginea locului, așezarea vilelor și a străzilor. Casa Paulei Drăgușanu era despărțită de cea a lui Matei Drăgușanu doar prin grădina și vila cu acoperișul roșu. Acum înțelese pe unde a plecat asasinul. A sărit zidul din spate in grădina vecină și de-acolo în grădina lui Matei Drăgușanu. Perplex de descoperirea făcută Andrei își aprinse mașinal o țigară. Cînd să arunce chibritul zări o mutră veselă care îl urmărea ironic. O fată de vreo zece ani îl privea si se amuza de omul cocoțat pe zid.

— Hello !

\ — Bună ziua ! Ați pierdut ceva ?

— Da, mi-a fugit motanul peste zid la voi.

— N-am văzut nici un motan. Sînteți noul chiriaș ^venit în casa doamnei Paula ?

— De ce crezi că doamna Paula și-a luat alt chiriaș ?

— Păi nu și-a luat. Ați venit în locul ei, că a murit.

— Habar n-am că a murit. Am sosit adineauri și n-am găsit-o acasă. Intre timp motanul s-a speriat și a șters-o peste zid. Aveți cîini ?

— Da, da ce vrei, să cobori să-l cauți ? Te apăr eu că pe mine mă ascultă. Uite-i ! și fetița băgă două degete în gură scoțînd un șuierat cum Andrei era sigur că numai haiducii din filme pot realiza. In cîteva secunde doi lupi uriași își făcură apariția, privindu-1 pe Andrei cu niște ochi din care pricepu că abia îl așteptau să coboare. Fetița îi prezentă cu mîndrie :

— El este Șeitan. Acesta este Molda. Știi, Molda din legendă, am învățat la istorie.

— Eu o știu pe Molda, dar ea părea ceva mai blîndă decît prietena ta.
— Nu-ți fie frică, te apăr eu de ei. Hai să căutăm motanul.
— Stai puțin, ești sigură că.vecina ta a murit sau vrei să mă sperii ?
— Nuuu ! Sigur a murit. Așa a spus mamaie cînd a venit de la piață. Și nenea Matei, doctorul, a murit. Și pe el tot așa l-a omorît ca și" pe doamna Paula.
, —Da multe mai știi. Cine ți-a spus că i-a omoțjt cineva ?
— Mamaie i-a spus mamei. Cică niște hoți«
r— Da pe tine cum te cheamă ?
•— Ileana Anastasiu. Sînt prima la catalog.
-— Dar la note ?
■—'Și. Am numai zece. Un singur nouă îa desen. Pe tine cum te cheamă ?
— Mihai. îmi pare bine că ne-am împrietenit. Acujyf* trebuie să mă duc că am treabă. Dacă vezi motanul să-l aperi de amicii tăi că altfel iese cu blana cam jumulită.,.
— Nici o grijă. La revedere. Să mai vii.
Andrei sări de pe zid, dar se urcă imediat Ia loc. Fetița dispăruse. Se gîndi că nu i-a fost prea ușor asasinului să treacă noaptea prin grădina Ilenei dacă cei doi lupi nu erau închiși în casă. La ora șase după-amiază, cînd s-au făcut transmisiile, cei doi lupi erau sigur prin grădină, iar radioamatorul nu se putuse strecura în nici un chip pe aici. Dacă asasinul și radioamatorul erau una și aceeași persoană, atunci sigur circulase pe o singură cale în toate cele trei rînduri. Deși drumul grădinii era cel mai posibil și mai logic, cei doi lupi îl făceau pe Andrei să aibă dubii că asasinul folosise grădina. Se uită la casa Paulei Drăgușanu și gîndi că toate ipotezele îl trimiteau înapoi, în casă. Pe orice cale pornise nu putuse ajunge la certitudinea că pe-acolo circulase asasinul. Ii venea să creadă că se mai află și acum înăuntru, de azi-noapte. încercase în fel și chip să-l introducă și să-l scoată din casă, dar logica refuza toate ipotezele. Se gîndi că uneori logica este flată peste cap de un mic amănunt pe care îl descoperi abia în al douăzeci și patrulea ceas și cu gîndul acesta
55
porni spre casă. Trebuia să apară familia Mănișteanu. Nici el nu știa de ce îi invitase aici, pentru discuție. Nu se înșela. Soneria țîrîia speriată de liniștea din vilă.
Trebui să recunoască că familia Mănișteanu forma o pereche frumoasă, dar și ciudată. Ilinca Mănișteanu era cam de vîrsta Paulei Drăgușanu, nu prea frumoasă, dar avînd în ținută ceva orgolios de parcă ea era generalul și nu bărbatul ei. Blondă, cu o pieptănătură elegantă, ochi albaștri, foarte iuți. Tăietura severă a feței te făcea să crezi că această femeie era capabilă să omoare cu liniște sufletească nu numai doi, dar zeci de oameni. „Cred că poate ucide fără să simtă nici

cea mai mică tresărire". Crea senzația că în afară de interesele -familiei ei nu mai exista nimic important. Generalul, înalt ca un brad, era nlult mai în vîrstă, și lăsa impresia evidentă că se află sub papucul orgolioasei lui neveste. Andrei gîndi amuzat că probabil Ilinca Mănișteanu condusese regimentul în locul generalului. Se abținu de la orice zîmbet. „Cine știe cum reacționează vulturoaica asta ?"

— Poftiți, vă rog, și încă o dată scuzați-mă că am îndrăznit să vă invit aici, dar ați fost ultimii oameni care ați văzut-o pe doamna Drăgușanu în viață și m-am gîndit că ambianța v-ar putea reaminti mai bine unele lucruri care să ne poată fi de folos în anchetă.

Vulturoaica începu brusc să plîngă. Generalul îi întinse foarte țeapăn mina.

— Domnule Pandrea, vă rugăm să ne scuzați pentfu starea, în care ne aflăm, dar Paula a fost omul cel mai drag și împrejurarea asta ciudată în care a murit ne-a zguduit pe mine și pe soția mea... Sîntem uluiți. De azi- dimineață tot am senzația că este vorba de o glumă proastă. Parcă încercînd să-și scuze soția adăugă : Știți, sîntem rude. Soția mea, născută Vintilă, este vară bună cu Paula și ea născută tot Vintilă. Situația este mai mult decît incredibilă. Este o faptă de om nebun.

Andrei reuși să-i planteze în două fotolii din salonul galben. Generalul se agită spre sufragerie și se întoarse cu un pahar cu apă pe o tăviță de argint, pentru iubita lui soție care-și pierduse puțin aerul statuar. Se mișca lejer, ca un obișnuit al casei. La un moment dat prelua oficiile de gazdă și îl întrebă pe Andrei dacă nu dorește o cafea.

Acesta își exprimă părerea că nu le-ar strica la toți trei cîte una. Generalul apăru cu o trusă de preparare, cu tavă, cești, zahăr și cafea. La o priză de lingă măsuță s-a fiert mai repede decît se aștepta Andrei. Generalul servi cafelele și apa și se așeză cuminte în fotoliu privindu-1 pe Andrei cu aerul omului care făcuse tot ce este posibil și acum aștepta să i se spună : „Știți, a fost o glumă. Paula Drăgușanu n-a murit".

Se uită descurajat la cei doi. Se vedea că erau complet năuciți. Ii privea și uitase toate întrebările. Nu putea în-cepe cu nimic. Orice întrebare care îi trecea prin cap i se părea ridicolă. Ii venea să le ceară scuze că i-a deranjat și să plece și el acasă să se culce. „Dacă dorm puțin toate vor fi în regulă". Ajutorul apăru de unde nu se aștepta. Vulturoaica se foi puțin pe fotoliu, îl privi fix și întrebă :

— Domnule, este adevărat că și Paula și Matei au fost asasinați ?

— Aparent, doamnă, numai Matei Drăgușanu este cel asasinat. Doamna Drăgușanu a murit prin atac de cord. Dar avem toate motivele să credem că atacul de cord a fost provocat.

— Care motive, domnule ?

Vulturoaica căpătase glas. Andrei scoase din buzunar un plic mare și din el o fotografie — fața mărită a Paulei Drăgușanu așa cum au găsit-o după anunțul Ralucăi. I-o întinse fără vorbă. Ea privi fotografia și în următoarea secundă pe figură îi apăru aceeași expresie ca pe a moartei. Scoase un sunet de spaimă. Se uita hipnotizată la poză. Generalul se aplecă și el și păli.

— Dumnezeule, săraca Paula, începu Ilinca Mănișteanu, dumnezeule, de ce moarte a avut parte ! Nu degeaba era ea neliniștită. Și noi care rîdeam că aude zgomote făcute de fantome. Doamne, dumnezeule, ce moarte ! Brusc se întoarse către Andrei : Domnule, trebuie s-o prindeți, înțelegeți. s-o prindeți, acum, imediat, imediat 1'

— Pe cine, doamnă, să prindem... ?

— Fantoma. Dar tot atît de brusc își reveni. Ierta- țf-mă, nu-i nici o fantomă. Este un om. Nu știu cine este. Paula mi s-a plîns de cîteva ori că umblă cineva prin casă în lipsa ei.

— Cînd s-a plîns, doamnă ?

57

■— In ultima săptămînă. Mi-a spus de două ori că cineva a umblat în dormitorul ei, a răscolit lucrurile..,

— Poate domnișoara Nestor.

5 — Vai de mine, cum puteți spune așa ceva. Și asta nu l-ar enerva pe Tobsy. De cîte ori descoperea că a umblat cineva prin casă, Tobsy era nervos, alerga, lătra, era furios. Paula mi-a spus că nopțile, din ce în ce mai des, începea să latre din senin și lătra a om ! ji,, •— A ce?

»' — A om. Cîinii latră intr-un mod deosebit la om, nu vă pot spune cum, dar îi' recunoști.

— Era foarte speriată doamna Drăgușanu de povestea asta ?

— Nu, dar o enerva foarte tare. Cred acum că era și neliniștită, dar nu voia să recunoască. Avea niște vise ciudate.

-[redacted]-??!

— Intr-o zi, acum cîtva timp, mi-a spus că l-a visat pe Adrian că o strîngea de gît pe Ilinca.

. Andrei se uită și mai întrebător.

/ •— Da, nu aveți de unde ști. Adrian Zagnea era căsătorit cu o vară a noastră, Ilinca. In 1943 a omorît-o, a gî- tuit-o pur și simplu. Pe urmă banditul l-a împușcat pe Radu și a fugit în Germania. A murit acolo,-

-— De ce găsiți ciudat visul ?

— Pentru că de mulți, de foarte mulți ani nu l-a maî visat. In neliniștea ei Paula și-a adus aminte de momentele acelea groaznice din ’43. Probabil s-a gîndit mult la ele și a adormit așa. De asta a visat.

— Raționamentul nu e greșit, dar unde este legătura cu asasinarea Paulei Drăgușanu ?

— Legătura este în neliniștea ei, domnule Pandrea. Paula avea dreptate că umbla cineva prin casă. I s-a făcut probabil frică. Omul care a umblat prin casă, el a omorît-o. Trebuie

să-l prindeți.

— De acord, doamnă, dar trebuie să aflăm cine e. Bănuiți pe cineva ?

— Trebuie să fie un nebun.

— Asta nu-mi spune nimic.

53

— Dumneata aștepți să-ți spun eu ? se înfurie vulturoaica.

— Dacă cineva circula prin casă, pe unde intra ? Pe unde a dispărut ? De ce nu l-a simțit și Raluca Nestor ?

— Asta nu știu. Cît despre intrat nu-i o problemă. Paula lăsa mereu ușile descuiate.

— Chiar și după ce a început povestea cu fantoma ?

— A, nu ! A început să încuie. Dar omul putuse să-și procure o cheie, între timp. Cît despre ieșit, asta chiar nu mai este o problemă.

— Și Raluca Nestor ?

— Ea vine deseori foarte tîrziu. în genere doarme foarte sănătos. Nu e de mirare că n-a auzit. Cred că nu-ți închipui, domnule, că asasinul acela tropăia ca un elefant prin casă ?

— Doamna Drăgușanu nu bănuia cine îi umblă prin casă ?

— Nu. în orice caz un străin. Altfel nu se enerva Tobsy.

— Propun să începem cu aseară. La ce oră ați venit ?

— Pe la șapte sau șapte jumătate. Nu mai știu sigur.

•— Cum era doamna Drăgușanu ?

— Era bine dispusă, interveni generalul. Chiar foarte bine dispusă. A pregătit împreună cu soția mea gustări, eu le-am asistat, după aceea am discutat, am jucat pocher, am rîs. A, da, la un moment dat Tobsy a început să latre spre terasă. Furios. Atunci Paula a spus : „Iar a venit nebunul acela care-mi umblă prin casă !‟ Ca 8-o conving că nu este nimeni am deschis ușa la terasă și am ieșit. Nu era nimeni, evident. Numai Tobsy a fugit în grădină. Am spus toți că trebuie să fi fost o pisică. Tobsy a mai lătrat și pe urmă s-a întors.

— Vă amintiți dacă ați închis ușa la loc ?

— Cred că da. Nu-mi mai amintesc. Deși poate am lăsat-o deschisă. Era mult fum aici și afară era foarte plăcut. De fapt am și stât puțin pe terasă, nu-i așa, Ilinca ?

— Da, am stat și am fumat toți trei pe terasă. Atunci Paula ne-a spus povestea cu umblatul prin casă. Pe urmă am intrat, dar nu-mi amintesc de ușă. Cred că am lăsat-o deschisă.

59

•— Pe la ce oră a fost ?

— Era zece. Noi am stat pînă pe la unsprezece și ceva. Nu s-a mai întîmplat nimic.

— Pe Matei Drăgușanu l-aii văzut în ultima vreme?

— Da, chiar foarte des.

— Nu vi s-a părut schimbat ?

— Deloc.

— Ce părere avea despre povestea cu fantoma ?

. — Nu s-a discutat niciodată în .prezența lui despre

vizitele misterioase.

■— Iertați-mă, chiar n-a-luat nimeni în serios vizitele acestea misterioase cum le spuneți dumneavoastră ?

— Din păcate nu, domnule Pandrea. Nici Paula n-a vorbit despre ele ca despre ceva serios. Aseară, în prezența soțului meu, am discutat din nou. Dar tot pe ton de glumă.

— Cine o mai vizita in ultima vreme pe doamna Drăgușanu ?

— Dintre obișnuiții casei cam nimeni. Mai toți sînt plecați în vacanță. Am venit noi, Matei, doctorul Căldăru- șanu, fiul nostru, Dan Mănișteanu, este regizor, adăugă politicos generalul, și cam atît. Nici măcar Șerban, logodnicul domnișoarei Nestor, n-a mai apărut. E foarte ocupat acolo, pe șantier. Nu, n-am auzit-o pe Paula să îi primit o altă vizită, își continuă gîndurile generalul Mănișteanu.

— Nu ați observat la cumnații Drăgușanu o stare mai aparte în ultima vreme ?

— Nu. Ce fel de stare mai aparte ?

•— Nu vi s-a părut ceva schimbat, știu eu, poate erau mai îngîndurați sau mai nervoși ?

— Nicidecum. In ultima vreme am fost foarte des pe la ei. După munte se simțeau excelent.

— Cînd au fost la munte, și unde ?

-— Am fost cu toții la Sinaia. La începutul lui august, pînă prin douăzeci august. Nu-i așa, Ilinca ?

— Sigur. A fost și doctorul Căldărușanu cu soția și băiatul. Am petrecut foarte frumos. Numai Paula nu putea urca cu noi în excursii. Nu-i permitea inima.

60

— La Sinaia nu s-a întîmplat nimic care să vă dea de gîndit ?

— Nimic, domnule Pandrea. A iost una din cele mai frumoase vacanțe. La un moment dat, pentru că Paula nu putea merge cu noi pe munte, am hotărît să amenajăm noi grădina pentru că îngrijitorul nu-și prea bătea capul. Paula a fost într-o vervă organizatorică... !

— Vila era a doamnei Drăgușanu ?

— A ei și a lui Matei, O au de cinci ani. De atunci ne petrecem vara acolo. Anul acesta am venit mai devreme, pentru că doctorul Căldărușanu și Matei aveau multe treburi.

— Doamnă Mănișteanu, de unde aveau cumnații Drăgușanu atîția bani ?

Se așternu tăcerea. Cei doi parcă nici nu auziseră în- trebarea. Ilinca Mănișteanu începu să-și facă de lucru cu cafeaua.

— Domnule Mănișteanu ?

— Nu știu. Ne-am obișnuit ca Paula și Matei să aibă bani. Matei avea veniturile lui ca medic. Spitalul, policlinica cu plată. Dar Paula nu știu de unde.

— Doamnă Mănișteanu, nici dumneavoastră nu știți ?

Se uită încurcată la soțul ei, privi în jos, apoi încercă să-l privească nevinovat pe Andrei.

— De fapt nu are rost să ascundem. Uitați, domnule Pandrea. Paula vindea din cînd în cînd bijuterii. A avut multe bijuterii, foarte prețioase. Unele adevărate piese de muzeu. Lua foarte mulți bani pe ele.
■— Cui le vindea, dacă erau atît de scumpe ?
— Nu știu. Nu mi-a spus niciodată. Am vîndut și eu o broșă odată. I-am dat-o ei și mi-a adus banii. N-a vrut să-mi spună cine le cumpăra.
— In ieșirile dumneavoastră la spectacole și vernisaje ați văzut la cineva vreuna din bijuteriile doamnei ?
— Nu. Le-aș fi observat pentru că le știam. Le-am văzut; adese:) purtate de ca.
— Din bijuteriile pe care le purta de obicei ați remarcat să fi dispărut cu vremea vreo piesă ? Adică s-o fi vîndut ?
Ilinca Mănișteanu îl privi stupefiată.
61
— Aveți dreptate. Paula n-a vîndut nici una din bijuteriile pe care le purta. Și sînt multe. Le știu foarte bine. Am împrumutat în cîteva rînduri și eu cîteva piese. Bine, dar atunci ce-a vîndut ? îl întrebă ea pe Andrei.
— Păi dumneavoastră, care le știați pe de rost, nu ați întrebat-o niciodată pe care din ele a vîndut-o ?
— Nu m-am gîndit și pe urmă Paulei nu-i prea plăceau întrebările.
•— Ce sumă îi datorați ?
— Patruzeci de mii, răspunse demn din fotoliul său generalul, dar nu văd rostui...
— NU-1 vedeți ? Cînd v-a dat acești bani ?
•— La începutul anului. Fiul meu își cumpăra mașină.
•— Deci patruzeci de mii dumneavoastră, cincisprezece mii Ralucăi Nestor, o sută zece sau douăzeci de mii garsoniera dublă a fiului dumneavoastră, cel puțin cincizeci de mii renovarea casei, nu mai vorbesc de schimbările făcute probabil în vila de la Sinaia. Știți cît fac, domnule general, în total ? Cam două sute douăzeci de mii. Și asta în nici doi ani. Vreți să-mi spuneți că era ceva normal pentru o persoană care nu avea nici un venit cert ? Și nici una din celebrele bijuterii nu fusese vîndută ! Care-i atunci adevărul în ceea ce privește veniturile Paulei Drăgușanu ?
— Dar pentru Dumnezeu, v-ain spus tot ce știm.
. ■— De cînd vindea bijuterii Paula Drăgușanu ?
■— De mult, de foarte mulți ani. Din asta trăia. N-a acceptat niciodată să fie întreținută de Matei.
— Cred și eu. Cînd cheltuiești două sute de mii, dăruiești mașini și case, evident că n-ai de ce să accepți întreținerea cuiva... Ce-mi puteți spune, reluă Andrei, în legătură cu preocupările Paulei Drăgușanu ?
— Ce vă putem spune ?! Ca și ale noastre. "Nimic deosebit.
— Nimic deosebit ? Nu există nimic deosebit într-o viață de om ? Din 1943 vinde bijuterii, mănîncă, se îmbracă, joacă pocher și merge la spectacole ? Atît ?

•— Cred că atît.
■— Bine, Sar a fost o femeie tîriără fcși energică. De la vîrsta de douăzeci și patru de ani doar ajîta a .făcut ?
62
— Paulei nu i-a plăcut niciodată să muncească. Nici fnăcar nu gătea. Mînca la Matei.
— De ce n-a luat o menajera ?
— Cred că ar fi plictisit-o cu prezența ei.
■— Cu ce se ocupa Paula Drăgușanu ? insistă Andrei.
■— Cu nimic, domnule Pandrea, nimic deosebit.
•— Cui vindea bijuterii ?
— Nu știm.
— Pe douăzeci și opt august, cînd ați ieșit cu Paula Drăgușanu în oraș, cine a mai fost în casă ?
— Pe douăzeci și opt august ? N-am făcut cumpărături de mult. Nu vă înțeleg.
— Săptămîna trecută, sper că v-a spus doamna Drăgușanu că în parcul de vizavi de casa ei a fost găsit asasinat un om. In ziua aceea ați ieșit ammdouă și după aceea v-ați dus la doctorul Matei Drăgușanu, unde vă aștepta și soțul dumneavoastră. La ce oră ați ieșit ?
— O, îmi amintesc. Mi-a spus Paula de bietul om o merit în parc. Ne-am dus la fiul meu, la Dan. I-am dus o piesă rară, o mască. Darul Paulei. Paula ținea foarte mult să-i găsească ea locul. A băut un ceai și am plecat la Matei. Fiul meu avea niște invitați și nu voiam să ne găsească acolo.
— i^a ce oră ați fost la fiul dumneavoastră ?
■— Pe Ia șase jumătate sau mai tîrziu.
— După ce ați plecat de-aici, ați mai umblat prin oraș ?
■— Nu. Ne-am dus direct.
•— N-ați plecat mai devreme ?
— Nu. Am plecat pe la șase sau șase și un sfert. La cinci am vorbit cu Dan la telefon și mi-a spus că va fi acasă numai după șase și jumătate. Cobora să cumpere nu știu ce pentru musafirii aceia ai lui. Am stat la Paula de la cinci pînă cînd am plecat.
— Nu mai era nimeni în casă ?
— Ba da, era Raluca. Il aștepta pe Șerban. A si rămas acasă.
— încercați să vă amintiți bine. Pe douăzeci și opt august, cînd erați aici, n-ați auzit pe nimeni umb'lînd prin casă ?
63
Ilinca Mănișteanu îl privi speriată. Intuia că omul acesta așteaptă ceva foarte important de la ea, dar nu putea să priceapă ce.
— Nu, domnule, începu ea cu ezitare în glas. Nu era nimeni. Asta sigur. Am fost atunci și în sufragerie, și în camera Ralucăi, și în baia Paulei, peste tot. Nu era nimeni.
— Mai este și o altă baie decît cea pe care o numiți a Paulei ?
— Da. Baia Ralucăi. Aveau băi separate.
— Tobsy n-a dat semne de nervozitate?

Ilinca Mănișteanu îl privi iar încurcată.

— Tobsy latră la multe și mereu, la vrăbii, la pisici... Ușile spre terasă stăteau mereu deschise și pe terasă apar ba pisici străine, ba vrăbii după mîncare. A, stați, a lătrat la Paula cînd era în baie. Sigur, a lătrat 1a ea, iar Paula l-a auzit și l-a certat. Credea că o grăbește să iasă din baie. Cînd simțea că-i rost de plimbare Tobsy devenea nerăbdător.

-— La ușa băii de-aici ? Andrei se îndreptă spre partea stingă a salonului și deschise o ușă.

— Da, pe holișorul acesta. Lătra foarte furios.

— Dar aici este nu numai baia, ci și biblioteca. Deci două uși. Ba este și o a treia, cea care dă în dormitorul doamnei Drăgușanu. La care din ele lățra cîinele ?

— Evident la ușa băii. Acolo se afla Paula. In bliblio- tecă și în dormitor nu era nimeni. Eu eu Raluca eram în •salon.. îmi amintesc că admiram masca.

Andrei intră în bibliotecă fără s-o mai asculte pe Ilinca Mănișteanu. Se întoarse și întrebă :

— Ce rochie și ce bijuterii purta doamna Drăgușanu cînd ați plecat ?

— O rochie verde împletită, un verde închis, și la gît un lanț gros de argint. Atît. Pantofi de culoare bej și geanta tot bej, din piele de căprioară. Și-a luat pardesiul pe mînă. Avea tot inelul acela cu piatra corai. •

Andrei o privi admirativ. Era sigur că Ilinca Mănișteanu nu încurcase nimic în cele relatate despre după- amiaza lui: douăzeci și opt august. Numai dacă avusese intenția să-l mintă.

— Dar despre după-amiaza de întîi septembrie ce ne puteți spune, doamnă ?

— Intii septembrie ? Ce legătură are cu... Dar ce faceți dumneavoastră, îmi verificați memoria ?

— Nu, doamnă. Pe întîi septembrie ați fost aici în vizită, da ?

— Nu-mi amintesc. Am fost la Paula pe întîi septembrie ? se întoarse ea către general, care stătea în fotoliu cu aerul omului depășit de evenimente.

— Foarte probabil. Ia stai, nu atunci cînd i-a fost Paulei rău ? Ba da. Cînd m-am întors de la dentist mi-aî spus că Paulei îi este rău și că mergem la ea. Sigur că da. L-am găsit pe Matei lingă ea. Nu era nimic grav. El a plecat la spital pentru că avea treabă.

— Da, da, îmi amintesc, zise Ilinca. Paula a avut o mică criză. Inima. Dar era ceva foarte ușor. Se pare ca se enervase, nu-mi amintesc de ce. După aceea s-a simțit mai bine. Am jucat pocher în trei pină a venit Raluca. A jucat și ea puțin cu noi și pe urmă a plecat. Apropo, dac Raluca v-a permis să... intrăm aici, fără ea ?

. •— Da, doamnă, mi-a dat permisiunea.

■ ■— Nu mi-a spus nimic la telefon.

— Ați vorbit la telefon cu ea ?

Ilinca Mănișteanu era încurcată. Scăpase fără să vrea un lucru pe care nu avea intenția să-l amintească.

— Da, i-am telefonat eu la atelier. Aici nu răspundea nimeni. Mi-a povestit cum s-a întîmplat. După aceea ați telefonat dumneavoastră și ne-ați anunțat că preferați să discutăm aici și nu la noi acasă.

— Fiul dumneavoastră spunea că Raluca v-a telefonat de azi-noapte !

— Ați vorbit cu fiul meu ? Ce legătură are cu.* crima ?

— Nu mi-ați răspuns...

— Fiul meu mi-a telefonat azi-noapte, și nu Raluca, El știa totul de la Raluca. M-am și mirat de ce i-a telefonat lui și nu nouă ! N-am înțeles asta.

•— La ce oră v-a telefonat fiul dumneavoastră ?

— Pe la patru jumătate sau cinci.

65

— Și de ce n-ați dat nici un semn azi-noapte în cazul acesta ? ;

— Am telefonat, dar nu ne-a răspuns nimeni nicăieri. Am crezut că le-ați arestat pe Raluca și pe doamna Ară- mescu. Pe urmă mi-a spus Dan că Raluca a plecat la o prietenă și ne-am dus la Matei.

— Domnule general, vă amintiți dacă doamna Drăgușanu v-a condus la plecare ?

'•— Da, ne-a condus pînă la colț.

— Avea intenția să-iasă în oraș ?

•— La ora aceea ? In nici un caz.

•— Cînd ați plecat, ușa de la terasă era deschisă ?

' — Era, își aminti doamna Mănișteanu. Cînd s-a deschis ușa să ieșim, draperiile au început să fluture. Se făcuse curent.

— Deci cît timp Paula Drăgușanu v-a condus, terasa a rămas deschisă ? .

— Cred că da, șopti generalul începînd să priceapă.

' — Cînd am venit noi ușa era închisă. Poate o închisese Raluca. Deci pe-acolo a intrat asasinul. Tobsy v-a condus și el pînă la colț ?

■—• Evident. Nu se despărțea deloc de Paula.

-— Deci asasinul a intrat pe ușa deschisă a terasei și a plecat tot pe acolo. Dumneavoastră ați lăsat-o deschisă, iar după moartea Paulei Drăgușanu cineva a închis-o pe dinăuntru.

-— Ce vreți să spuneți, domnule Pandrea ?

— Nimic, doamnă. Presupun cum s-a petrecut. Dar ce putea s-o sperie pe neînfricata Paula Drăgușanu ? Pentru că după plecarea dumneavoastră s-a îmbrăcat și a vrut să plece. N-a mai apucat. Aveți idee ce putea s-o sperie așa de tare încît să moară de groază ?

— Domnule, expresia asta de groază am văzut-o în cîteva rînduri pe fața Paulei. Apărea cînd vedea șerpi. Acum doi sau trei ani a văzut la televizor un șarpe uriaș și a fugit din cameră cu expresia asta pe față. De copil avea această frică,

Cînd ne duceam vara la moșie, noi, ceilalți copii, omoram cîte un șarpe și ne răzbunam pe Paula alergînd-o cu șarpele mort pentru că ne întrecea la toate
66
jocurile. Bunica ne certa mereu. Noaptea Paula nu mai dormea. După cîte o scenă cu șerpi morți, țipa în somn.
— Se știa și în ultima vreme, aici, între cunoștințe, că doamnei Drăgușanu îi era frică de șerpi ?
— Dintre copiii care ne jucam vara la moșie nu mai sîntem decît trei — Paula, eu și Magdalena Tudor, care' s-a retras la mănăstire. Ceilalți au murit. Ce frumos era...
— In concluzie, aici nu mai știa nimeni de această teamă ? ţ
— Și Matei știa, și Radu, tot cercul Paulei știa de asta.
— Credeți că vederea unui șarpe ar fi putut s-o ucidă?
— Acum, cînd inima ei slăbise, sînt sigură că da. Și dacă este așa, cel care a făcut-o e o bestie. Dar nu cred. Oamenii din jurul Paulei...
— Am remarcat după fața Paulei Drăgușanu cum sînt acești oameni, doamnă Mănișteanu, și dacă nu mai aveți ce să-mi spuneți, să încheiem discuția. Vă mulțumesc. Aveți aici telefonul meu. Dacă vă mai amintiți ceva, vă rog să mă sunați.
Așezat la birou, Alexandru încerca să domesticească o pipă. O ținea în gură cu un aer caraghios, fixa concentrat cu privirea cupa pipei de parcă se aștepta să explodeze din clipă în clipă. Trăgînd din ea, scotea un hîrîit asemănător respirației astmaticilor. Atît era de preocupat de îndeletnicirea sa că nu observă intrarea lui Andrei.
—* Ascultă, geniule, crezi că fără pipă n-ai să poți rezolva cazurile ce ți se dau ? Sau l-ai încheiat pe ultimul și acum te plictisești ?!
— Rîzi, tu rîzi, dar ia uită-te pe masă ! Te așteaptă și pe tine una !
— O văd, dar nu înțeleg de ce te-ai apucat cu așa sîrg de lulea ? Este cumva o nouă misiune primită din partea tovarășului colonel de pui atîta zel ?
— Nu. Le-am găsit pur și simplu pe masă. Una ție, una mie. Cred că s-a întors Teodorescu de la Cluj și ni le-a adus cadou, întru răbdare dumnezeiască pentru cazul pe care ni l-a făcut de asemenea cadou.
— Ascultă, dacă ai înnebunit...
67
— N-am înnebunit, dar am stat de vorbă, cum mi-ai 8at porunca, cu mult stimata doamnă Arămeseu.
— Și ăsta este efectul după discuția cu mult stimata doamnă ?
— N-ai idee ce înseamnă o menajeră care-și revine din șoc. Și încă una care slujește de douăzeci de ani intr-o casă.
— Eu zic să-ți vii în fire. Dacă nu, te arunc cu lulea cu tot pe fereastră.
-— Mai bine încearcă-ți și tu pipa. E o senzație dum-

nezeiască !
— Băiete, nu mai ai nici o șansă să te faci bine !
— Andrei, tu tot nu ți-ai dat seama ?
— Că n-o să te mai faci bine ?
■— Nu, că a sosit Ana !
— Și taci ?! Unde-i Ana ?
— Nu știu.
— Ascultă, tu vrei să te bat, așa, aici, la serviciu ?
— Nu. Dar habar n-am unde-i. N-am văzut-o. Am găsit pipele. Și am priceput că s-a întors. Numai ea putea să le aducă. Nu-ți amintești că ne-a promis odată că ne face cadou niște pipe ? Uite, și tutun englezesc. Eu personal mă apuc de pipă.
— Ți-arăt eu ție. Să-mi fîsîi toată ziua ca un astmatic la ureche. Nu, mersi ! La nevoie ai să primești și ordin să nu folosești pipă, locotenent Deleanu. Și acum, drepți !
Unde-i Ana ? Repede pînă nu te ard !
-— Să trăiți, tovarășe căpitan, nu știu unde se află 'delicventa. Vă raportez că pînă acum zece minute a așteptat aici doctcrul Căldărușanu.
— Și de ce nu mă mai așteaptă ?
— Trebuia să se prezinte la slujbă. Cazuri multe și grele. Ca la noi. S-a dus să mai ciopîrțeaseă ceva cadavre și după aia vine din nou. Sau ne poate aștepta acolo. După voia dumneavoastră.
— N-ai stat de vorbă cu el ?
— Ba da. Am avut o foarte lungă și interesantă conversație.
— Vrei să fii serios ?
63
— După ce mă ții drepți mai pretinzi că sînt și neserios,
— Stai jos.
— Vă rămîn recunoscător pentru bunăvoință !
— Probabil că e acasă. Sau la colonel. Oricum, n-o căutăm, drept pedeapsă că n-a lăsat vorbă unde pleacă.
■— Cine ?
— Papa Pius, cine ! Ana, parcă de ea era vorba !
— Nu, era vorba de doctorul Căldărușanu.
— Bine. Avem cafea ?
— Este, să trăiți ! Castrulea e plină. E al doilea rînd pe care l-am făcut. Căldărușanu a băut enorm de multă cafea. Dacă mai vine o dată ne pune sărăcia la ușă !
—• Nu te știam și zgîrie brînză ! S-a primit dosarul complet al probelor ? Da ? Dă-1 încoace.
Alexandru își atîrnă cu un aer blazat pipa în gură. încercă de două-trei ori să tragă din ea, dar își aminti la vreme de remarca cu astmaticii și renunță. Dacă cineva i-ar fi pi’ivit cum stăteau preocupați asupra dosarului ar li crezut că sînt doi frați aflați intr-un moment de relaxare intr-o după-amiază in camera lor. Figurile le semănau teribil de mult. Frunți înalte, încadrate de păr negru, ochi inteligenți, la unul mai înclinați spre ironie, la celălalt spre visare, fețe mai mult

lungi decît ovale, guri frumos desenate și sprîncene aproape îmbinate, destul de mobile ca să însoțească reușit expresivitatea ochilor. Cîteva fire de păr alb la Andrei și cîteva crețuri fine la coada ochilor dovedeau că are ceva mai mulți ani decît Alexandru, înalți, cu hainele bine croite și cu mișcări foarte sigure și degajate, cei doi păreau pe stradă doi actori, distribuiți în roluri de funcționari la o agenție comercială, aflați în vacanță. Teodorescu avea obiceiul să spună că atunci cînd cei doi „A" circulă pe stradă se face curent de atîtea capete de femei întoarse după ei. Iar cînd cei trei „A" — Ana, Alexandru și Andrei — mergeau împreună sau apăreau prin localuri, capetele de arnbe sexe se întorceau și cu admirație și cu invidie. «Sînt periculos de prezentabili cri trei „A" ai mei, spusese odată cu admirație colonelul Roman întîlnindu-i pe stradă. Noroc că sînt inteligenți și au suficient simț al umorului. îmi plac exemplarele umane reușite, pentru că nu au niciodată complexe.»

69

Intr-o punguță de plastic, prins de filă cu o clamă. Andrei găsi glontele extras din capul doctorului Drăgușanu. Intr-alta, similară, se găsea celălalt glonte, extras din corpul cățelului. Erau din același pistol. Paula Drăgușanu murise în jurul orei douăsprezece noaptea, iar doctorul Drăgușanu fusese împușcat mai tîrziu, la aproximativ o jumătate de ceas. Andrei scoase un fluierat prelung.

— A lucrat rapid amicul nostru. In jumătate de oră a trimis trei suflete pe,lumea cealaltă. Iți dai seama ce rapid s-a mișcat din Vornicului în Pitarului ?

In casa Paulei Drăgușanu erau amprentele ei, ale Ra- lucăi Nestor și încă două rînduri de amprente aflate pe cești, pe pahare și pe geanta Paulei Drăgușanu, neidentificate. „Astea trebuie să fie ale Măniștenilor".

— Alexandre, pot să te rog ceva ? Uite, pe paharele acestea ai amprentele Măniștenilor. Confruntă-le cu cele din dosar. Să fim lămuriți cel puțin în privința asta.

Alexandru ieși fredonînd o melodie neînțeleasă și după o jumătate de oră se întoarse tot cu ea pe buze.

— Ai salutări de la bătrînu'. Amprentele sînt ale Ilin- căi și ale lui Al. Măniștеanu. Uite-le și pe ale doctorului Căldărușanu. Dacă tot mi-a băut cafeaua am profitat și eu. Le găsești la fișa cu amprente neidentificate din casa doctorului Drăgușanu.

— Ascultă, unde-i Milescu ? Trebuia să se prezinte la ora douăsprezece ?

— Te-a așteptat și pe urmă am hotărît amîndoi că ar fi bine să se ducă în strada Vornicului. Dacă ai altă dispoziție, îl chemi. A declarat că-i gata să reziste pînă mîine dimineață, fiindcă acum are antrenament.

Din nou se așternu în birou liniștea însoțită de foșnetul filelor. Tîrziu, Alexandru, întrerupse tăcerea :

— Am impresia că n-am înaintat de loc. Eu tot nu înțeleg de

ce au murit cei doi Drăguşeni. Dacă n-ar fi cele două transmisii aş crede că bijuteriile acestea ar fi cauza. Dar aşa ? !

—- Ai terminat ? Ascultă aici. Ai văzut ce declară Mă-niştenii referitor la uşa de la terasă ? Ai văzut ce declară şi Raluca ? Citind dosarul ăsta am încercat să refac drumul asasinului. Cînd la unsprezece şi jumătate au plecat

cei doi, asasinul a intrat pe uşa de la terasă. S-a întors Paula Drăguşanu — îi condusese pe Mănişteni — şi a simţit că este cineva în casă. Pe uşa principală n-a intrat şi n-a ieşit nimeni. Avem confirmarea lui Milescu. Deci, a intrat pe uşa dinspre terasă cînd Paula Drăguşanu îi conducea pe Mănişteni. S-a ascuns undeva, poate după o draperie sau în baie. La întoarcere, Tobsv l-a simţit. A făcut suficientă gălăgie ca s-o pună pe gînduri pe Paula Drăguşanu. De asta s-a întors în vestibul şi s-a îmbrăcat — era hotărîtă să plece la Matei Drăguşanu. Cînd s-a dus după geantă, în dormitor l-a găsit pe asasin. O scurtă discuţie. Apoi a urmat acel ceva care a îngrozit-o pe victimă. Ce ? O să aflăm cînd punem mîna pe el. Spre surprinderea vizitatorului nocturn Paula Drăguşanu a murit. El voise numai s-o sperie. Asta înseamnă că nu era la curent cu boala agravată a Paulei Drăguşanu, dar ştia că există ceva care s-o sperie ca de frică să mărturisească. Ce ? Iar
o să aflăm cînd punem mîna pe el. Moartea ei l-a derutat. Cred că l-a enervat destul de tare, fiindcă a împuşcat căţelul. Asta dovedeşte că nu posedă suficientă stăpînire de sine şi că mai are nevoie să intre în casă. Dacă avea nervii ceva mai buni omora căţelul altfel, de exemplu îi trăgea una în cap. In orice caz a acţionat repede. Şi-a dat seama că lasă urmă de pistol şi atunci a luat cu el căţelul. A ieşit pe unde a intrat. Aici intervine ceva. Iniţial a luat căţelul ca să scape de el undeva, pe drum, dar şi-a adus aminte că Matei Drăguşanu ştie ceva, care la moartea Paulei Drăguşanu îi va reveni imediat în memorie, ceva care să-l demaşte pe asasin. A hotărît să-l omoare. S-a dus direct acolo. Problema se pune pe unde ? Uită-te la schiţa asta — vila Paulei Drăguşanu se află dispusă paralel cu cea a lui Matei Drăguşanu ; le desparte doar o vilă cu grădină. Pentru asasin a fost simplu. Din grădina Paulei Drăguşanu a sărit în a lui Anastasiu şi de-acolo în a lui Matei Drăguşanu. Astăzi credeam că nu era posibil un astfel de drum din cauza celor doi lupi uriaşi care circulă slobozi prin grădina familiei Anastasiu. M-am urcat însă pe zid şi am văzut că este destul de lat ca să poţi circula pe el şi suficient de înalt ca să nu te ajungă cîinii. Grădina unde am întîlnit-o pe fetiţă este împrejmuită cu un zid similar. Pe acest zid a ajuns asasinul nestingherit şi

aşa de repede în grădina lui Matei Drăguşanu. Cred că şi-a ales şi la venire acelaşi drum, dacă n-a fost văzut de Milescu

intrînd pe poarta din față sau sărind zidul dinspre strada Comisului. Ai priceput, băiete ? ! Așa a reușit să-l omoare la numai o jumătate de oră și pe Matei Drăgușanu. S-a grăbit. Știa că dincoace poate apărea Raluca și în mod obligatoriu ea ar fi telefonat la doctorul Drăgușanu. Pentru asasin era foarte important ca Matei Drăgușanu să moară înainte de a afla de moartea cumnatei lui.

— Și la Matei Drăgușanu pe unde a intrat ? Ușile per- fect încuiate, zăbrele la ferestre de nu intră nici un șoarece !

■— Pe ferestruica de la calorifer. Am fost azi-noapte jos. Află că este o fereastră fără zăbrele — de ce, nu știu ! — dar suficient de mare ca să treacă prin ea un om. De-altminteri drumul prin grădină este marcat de cățelul aruncat în lada de gunoi. Lada aceea, una rotundă de tablă, se află în spatele casei, nu departe de fereastra caloriferului.

— De ce n-o fi aruncat cățelul în curtea Anastasești- lor și a făcut echilibristică pe zid cu el în brațe ?

— Mintea lui știe ! Poate s-a gîndit că lupii l-ar ii descoperit imediat, pe cînd din lada de gunoi putea fi aruncat în mașina gunoierilor fără să se observe !

— Ascultă, Andrei, dar dacă Raluca nu se înșeală asupra faptului că ușa de la terasă era închisă ? Este logic să fi fost închisă.

— Dacă Paula Drăgușanu a închis-o, lucru foarte probabil, asasinul a deschis-o ca să poată ieși. Și n-a mai putut s-o închidă.

— Oare ne-a mințit Raluca ? !

— Poate.

— De ce ar risca o astfel de minciună, admițînd că este vinovată ? Ușa deschisă la terasă o scotea total din cauză !

— Poate a observat ușa deschisă abia după ce a descoperit-o moartă pe Paula Drăgușanu și atunci e firesc să nu-și mai amintească exact cum s-au petrecut Iucî'u- rile. A închis-o automat, gîndindu-se la moartă și probabil murind ea de frică...

72

— Vreți totuși să mă observați și pe mine, stimați colegi ?

— Ana ! Cind ai intrat ?

•— Tocmai demonstrai cum a făcut criminalul echilibristică pe zid. Bravo, băieți, aștept de patru ore acasă să-mi telefonați și voi nimic ! Iar eu care mă ofileam de dorul vostru...

— Se și vede, Ana dragă. Ești așa de ofilită de dor că strălucești ca Miss Univers în clipa premierii.

— Iar ești nesuferit, Andrei ! Jur că mi-a fost dor de voi.

— De ce nu ne-ai așteptat ?

— Pleca bărbatul meu acum, la patru, în delegație și trebuia să fiu și eu de față, nu ? Măcar să-l întreb dacă ꝛși~a luat periuța de dinți !

— Asta înseamnă că astă-seară ești liberă, doamnă !

— Sînt. V-au plăcut lulelele ?

■— Vai, Ana, eu am de gînd să trag numai pipă de-acum încolo ! Sînt o splendoare.

— Nici vorbă. Interzis pipă în birou ! Să fie clar. Le punem în vitrina de colo. Cum a fost la mănăstire ? După toate aparenţele ţi-a priit.

— Să nu mai vorbim de asta. Vă povestesc eu altă dată. Ce e nou pe-aici ?

Castrulea a intrat imediat în funcţie. Două ore în biroul celor trei „A‟ s-a auzit un zumzet continuu. Cite cineva mai ridica glasul şi iar discuţii susţinute.

— Plec să-l caut pe doctorul Căldăruşanu, hotărî în cele din urmă Andrei. Alexandru a vorbit cu el. Nimic nou faţă de ce am aflat de la ceilalţi. Vreau să-l întreb însă cîteva lucruri mai speciale. Voi vă duceţi să staţi de vorbă cu vecinii victimelor. Ana, dacă vrei, Alexandru te poate conduce în casa Paulei Drăguşanu, s-o vezi, poate îţi vine vreo idee mai bună decît nouă.

— Ştiu casa, o cunosc şi pe Raluca Nestor. Am fost odată invitată la ea împreună cu mai mulţi prieteni comuni. Am să trec s-o salut.

— A spus că se mută la atelier pentru cîteva zile. Dar, uite, cheia de la casă.

— Bine, ne întîlnim aici Ia şapte. Am înţeles că îa. şapte şi jumătate ne aşteaptă tovarăşul colonel, nu ?

73

Andrei, sub duş, se gîndea la seara petrecută cu Ana şi Alexandru. Dacă nu ar fi fost prea obosiţi ar fi mai stat, dar la ora douăsprezece Ana insistase să meargă toată lumea la culcare. Ii aştepta o zi grea. Vor face o noapte albă după ce vor termina „cazul Drăguşanu‟. Ieşi de sub duş, îşi puse pijamaua, îşi aprinse o ţigară şi se întinse peste plapumă. Se gîndea cu plăcere că o să doarmă bine pînă la şase. Dăduse dispoziţie să nu fie trezit peste noapte. In clipa aceea telefonul începu să sune ca un turbat. Se uită Ia el şi nu-i veni, să creadă. îşi zise că este Alexandru sau Ana şi zîmbi. Ridică receptorul.

— Alo, vă rog cu tovarăşul Pandrea.

— Cine îl caută ?

— Dan Mănişteanu. Dumneavoastră sînteţî, tovarăşe Pandrea ?

•—Da, eu sînt. Ce s-a întâmplat ?

— Vă rog să mă iertaţi că văderanjezla ora asta» se lamenta vocea regizorului la celălalt capăt al firului, dar s-a petrecut ceva îngrozitor. A dispărut Raluca !

In prima secundă Andrei i-ar fi dat cu receptorul în cap, „Cine dracu ştie unde s-a dus iubita ăstuia să se culce, sau o fi venit celălalt şi acum îşi dau explicaţii, iar pe mine nu mă lasă să dorm‟. înclipa următoaresimţi că ceva nu e în regulă.

•— Sînteţi sigur ?

. —– Sigur. Am căutat-o peste tot, am telefonat în toate

locurile posibile, nu este.
— Poate a venit Şerban. Ştiţi de existenţa<<lui, nu?
•— Ştiu. Dacă venea, Raluca îmi telefona. Aşa ne-am înţeles.
— Cînd aţi văzut-o ultima dată ?
— Astăzi la trei. Am lăsat-o în colţul străzii la ea. S-a dus să-şi ia nişte lucruri...
■— Unde sînteţi acum ?
•— Acasă la mine.
' — Vă rog să mă aşteptaţi. Vă sun eu din nou peste puţin. Nu mai telefonaţi nicăieri şi nu mai faceţi panică.
— Cred că este gata făcută.
•— închideţi, o să vă sun eu. La revedere.
Andrei apăsă pe furcă şi formă un număr.
74
— Alo, căpitanul Pandrea la telefon, cu cine vorbesc ?
— Locotenent Milescu, să trăiţi.
— Ce iaci acolo, Milescule ? Nu te-am trimis la cui-, care ?
— Nu pot să dorm, tovarăşe căpitan. Studiam ceva aici.
— Abatere de la disciplină, locotenent. Despre asta discutăm miine. Trimite-mi o maşină şi pleacă imediat acasă.
închise din nou telefonul şi formă numărul lui Alexandru.
— Alo, bătrîne, îţi fac o propunere. De acord ?
— De acord ! Ce s-a întîmplat ?
— A dispărut Raluca Nestor ! Poate a luat un somnifer şi doarme dusă în camera ei, dar poate s-a întîmplat ceva mai rău decît un somn. Ce faci, vii cu mine ?
— Vin. Ne întîlnim în Vornicului ?
— Nu, ne întîlnim la Dan Mănişteanu. Vii cu maşina ta, da ? Nu uita cheia'de la... Vezi că o ai în costumul cu care ai fost azi după-masă. Ura băiete, te aştept. O să dormim în cincinalul viitor.
— N-o luăm şi pe Ana ?
— Las-o în pace să se odihnească. Măcar un cap limpede să avem mîine. Salut !
Andrei apăsă furca, formă alt număr.
— Dan Mănişteanu ? Uitaţi, vin imediat la dumneavoastră. Dacă colegul meu ajunge mai înainte, mă aşteptaţi. Ne vedem jos la intrarea blocului. Plecăm acasă la domnişoara Nestor.
— Bine, tovarăşe Pandrea, vă mulţumesc. O să vă aştept jos.
Peste cincisprezece minute Andrei era în Piaţa Romană. Alexandru fuma rezemat de BMV-ul lui de care era foarte mîndru, iar Dan Mănişteanu se plimba prin faţa blocului. Andrei le făcu semn să se urce în maşină şi porniră. După ce făcu prezentările se întoarse către Dan Mănişteanu :
— Vă rog să-mi spuneţi ce-aţi hotărît cu domnişoara Nestor cînd v-aţi despărţit ?
75
—• Raluca s-a dus să-şi ia cîteva lucruri de-acasă ca să se mute la atelier pentru trei-patru zile. Eu mă duceam la masă la mama şi am lăsat-o in drum spre casă...

—• De ce nu s-a dus cu mașina ei ? Am văzut-o parcată pe Mendeleev în apropierea blocului dumneavoastră !

— Avea o mică defecțiune, cred că la dinam.

— Trebuia s-o luați și la întoarcere ?

— Nu, Raluca se grăbea, la patru avea întîlnire la atelier cu o cunoștință sau o prietenă, cam așa ceva. Mi-a spus că va pleca cu autobuzul sau, în caz că întîrzie, va chema un taxi. Urma ca după ce termină să vină la mine și seara să ieșim să mîncăm undeva. M-ați întrebat la telefon ceva în legătură cu Șerban, Dacă venea Șerban în acest timp. mi-ar fi telefonat să mă anunțe dacă mai este liberă astăzi, și dacă da, cam la ce oră mă va căuta acasă.

— Nu v-a telefonat nici măcar la părinți ?

— Nu, de ia ora trei de cînd am lăsat-o în colțul străzii n-a mai dat nici un semn. Pe la opt am sunat, întîi la atelier, apoi acasă, și pe urmă la cunoștințele comune. Nimeni n-a văzut-o. Nu știu dacă s-a dus la întîlnirea de la patru și nu știu cu cine trebuia să se vadă. Aș fi putut verifica. Poate nu s-a întîmplat nimic... nu știu ce să cred! Vă rog să mă scuzați că v-ara deranjat, dar întîmpiarea de azi-noapte cred că m-a influențat și acum văd totul în negru.

— Bine ați făcut că ați telefonat. Vom vedea acum ce ne spune din nou casa Paulei Drăgușanu.

între timp ajunseră în fața vilei cu numărul trei. Era cufundată în întuneric. Alexandru se duse spre ușă să descuie, iar Andrei se îndreptă spre spatele casei. Ocoli, ajunse pe terasă, împinse cu putere ușile de la salon, dar erau zdravăn închise. Gratiile de la ferestre păreau fixate acolo pentru un veac. Se întoarse pe partea cealaltă, unde erau dependințele. Ușa era încuiată. Cea de la intrare, de asemenea. împinse, dar simți zăvorul cum se opune. Intră. Luminile fuseseră aprinse peste tot de Alexandru.

— Nici țipenie de om !

Andrei formă un număr. La capătul celălalt auzi vocea lui Milescu.

— Milescule, ceva nou în legătură cu prietena noastră?

— Nimic, tovarășe căpitan. Stați să mai verific dacă în ultimele douăzeci de minute s-a întîmplat ceva. După cîteva secunde se auzi din nou vocea : N-a ieșit din casă, tovarășe căpitan.

— Mulțumesc, Milescule.

Alexandru se uita paralizat la Andrei. înțelesese totul 'din convorbire. Raluca trebuia să fie aici, în casă.

— Tovarășe Mănișteanu, dumneavoastră stați aici, în salon. Eu mă duc în camera Paulei Drăgușanu. Tu, Alexandre, caută în camera Ralucăi. După aceea, în restul încăperilor. încuie ușa de la ieșire. Cauți peste tot. Chiar și sub pat.

Andrei intră în camera Paulei Drăgușanu, dar nu pe ușa sigilată, ci prin cea care ducea la baie și la bibliotecă. Reveniră peste cinci minute în salon. Alexandru avea în mînă o

pereche de mănuși de ață, din acelea pe care le poartă femeile în sezonul cald.

— Asta am găsit. Și le-a pus azi-noapte cînd a plecat.

— Astăzi le avea cînd am condus-o eu acasă.

— Deci a intrat în casă, trase concluzia Andrei, deși știa asta. Alt semn n-ai mai găsit ?

— Nimic. în baie nici o urmă. Patul neatk-

— Mă duc în bibliotecă, iar tu în sufragerie.

Se întoarseră și de-acolo fără nici un rezultat.

•— Hai jos în dependințe.

Raluca nu era nicăieri. Andrei se mai duse o dată în vestibul și se întoarse cu o pereche de pantofi.

— Azi-dimineață, la nouă, era cu ei. Știți cumva dacă și la trei după-amiază îi purta ?

— Da. Era îmbrăcată cu rochia și pantofii cu care a fost ieri la vernisaj. Și geanta era aceeași.

— Alexandre, caută rochia. Pardesiul nu este în vestibul. Oricum, știm că a plecat cu pardesiul și că și-a schimbat pantofii. Alexandru dădu iama în șifonierul Ralucăi, dar rochia cu care fusese în noaptea asasinatelor nu era nicăieri. Dan Mănișteanu îl asista.

— Aveți cumva idee ce pantofi și ce geantă și-a pus ? îl întrebă Alexandx¯u arătîndu-i șirul de pantofi.

•— Aici văd pantofi pe care îi cunosc, am văzut-o cu ei, dar sînt și pantofi pe care nu i-am mai văzut. Și nici

gențile cunoscute de mine nu lipsesc. O fi luat una pe care eu n-o știu.

Dan Mănișteanu își apinse o țigară și ieși în salon. In clipa următoai’e Andrei reveni din bibliotecă cu miinile în buzunare și se opri gînditor în mijlocul salonului. Se uită fix la Dan Mănișteanu trăgînd zgomotos aer pe nări :

— Ce țigări fumați ?

•—- Amiral, doriți o țigară ?

— Nu, și Andrei o zbughi spre bibliotecă.

După cîteva secunde i se auzi glasul

— Alexandre, vino aici. Repede.

Alexandru ieși cu un braț de rochii în brațe. în ușa dinspre bibliotecă Andrei îi făcea semn să se apropie.

— Trage întîi pe nări mirosul de tutun de-aici, din cameră, îi spuse el cu glas scăzut.

Alexandru se conformă, gîndind că nesomnul începuse să-și facă efectul asupra lui Andrei.

— Nu simți nimic ?

— Nu. Ba stai, miros de țigară...

-— E același de dincolo ?

— Nuu... Fantastic, tutun american ! Cineva a fumat aici de curînd. Și nu alte țigări, ci tutun american — Kent, Marlboro sau ceva de genul acesta ! Alexandru ieși ca din pușcă din bibliotecă.

- — Tovarășe Mănișteanu, ce țigări fuma Raluca ?

—- Diferite. BT, Luna, uneori Kent cînd găsea.
' — Astăzi fuma cumva Kent ?
— Nu cred. Nu se găsesc nicăieri. Au dispărut de vreo zece zile.
— Sigur nu avea Kent sau Marlboro sau... ?
— Sigur nu avea. Aș fi observat imediat. Aș fi simțit tutunul în mașină cînd am condus-o. Și-a aprins țigara cum s-a urcat.
— Vreți să veniți puțin ? Sînteți de mult fumător ?.
— Fumez de cincisprezece ani.
— Poftiți, vă rog. Stingeți țigara.
Dan Mănișteanu intră în bibliotecă, cercetă rafturile cu ochii și se uită la cei doi puțin uimit.
— Nu simțiți nimic ?
■— Ba da, fum de țigară. De țigară bună. Nu pot să-mi dau seama acum ce țigări s-au fumat.
78
Deodată, Mănișteanu se aplecă spre marginea unui raft.
— Tovarășe căpitan, uitați-vă aici ! Scrum, uitați scrum, ridică el victorios ochii spre Andrei.
Se aplecară toți trei, atenți de parcă descoperiseră o comoară. Nici nu mai respirau, ca să nu zboare firul de scrum aflat pe marginea îngustă a bibliotecii. Alexandru scoase încet carnetul, rupse o filă albă și o strecură ca pe o lamă între lemn și scrum. încet, îl mută pe filă, apoi îl strînse în hîrtia făcută pungă.
— Gata, l-am prins, se întoarse el spre cei doi care-l urmăreau ca și cum ar fi săvîrșit un ritual. Aflăm noi ce țigări s-au fumat aici...
*— Alexandre, trimite șoferul să aducă... adică stai că îi telefonez lui Mi]eseu. Să luăm amprentele. Așezați-vă pe un fotoliu în salon, se adresă el lui Mănișteanu. Noi mai avem treabă.
După ieșirea lui Mănișteanu, Andrei se duse și telefon ă. Reveni.
— Andrei, tu observi că aici nu este nici un fir de praf, niei pe măsuța asta, nici pe rafturi ?
— Am văzut. Cineva l-a șters cu grijă. Poate Paula Drăgușanu în seara zilei în care a fost asasinată.
— Sînt cel puțin treizeci de ore de atunci, dacă, să zicem, Paula Drăgușanu l-a șters cu cîteva minute înainte de sosirea Mănișteniior. Intr-o cameră cu trei pereți de cărți nu se poate ca în acest răstimp să nu se fi așezat praf !
— Nu uita că ferestrele n-au mai fost deschise.
■— Vai de mine, în București praful stă cuibărit prin camere. Madam Matilda îl șterge din două în două ore și tot se plînge. Numai iarna și la începutul primăverii se mai liniștește. Altfel toată ziua e cu cîrpa în mînă.
•— Deci cineva a fost aici. Raluca n-a ieșit din casă de la ora trei. Poți să-mi spui pe unde s-a evaporat ? Nu-i spune omului de dincolo că noi știm că ea n-a mai ieșit din casă.

Cel puțin pe ușa principală ! Pe unde a ieșit ? Moartă sau vie, pe uncie a ieșit ?
■— Pe horn ! Pui niște întrebări de mă uluiești.
79
■— Du-.te și caută în cămin, Uită-te sus. Căminele astea ne oferă uneori surprize.
Alexandru se întoarse peste cîteva clipe zîmbind.
— Am tras capacul și am văzut stelele. In cămin se face focul. Are instalație de gaze. E prea incomod și strimt pentru a ieșit cu un cadavru în brațe.
— Toate ușile încuiate. Cu cheia se încuie numai Cea de la intrarea principală. Restul — zăvoare, sau mînere ca la ferestre. Pe unde a intrat, pe unde a ieșit ?
•— Și cînd ?
•— Pînă la ora patru. Raluca avea o întîlnire la ora patru. Dacă nu s-a dus, înseamnă că pînă la ora asta s-a petrecut aici ce s-a petrecut. Să zicem că a șters-o pe o intrare secretă știută numai de ea ! Dar îi telefona lui Mănișteanu de oriunde se afla !
— Dacă avea interes s-o șteargă așa misterios, ce rost mai avea să-i telefoneze ?
— Poate a primit un mesaj telefonic ! Poate a simțit un pericol și a trebuit să plece fără să fie văzută !
— De ce nu pe ușa principală? Nu dădea nici de bănuit î
— Poate la ieșirea pe ușa principală o aștepta „pericolul" !
—- Și o vezi tu făcînd echilibristică pe zid, ziua, la ora trei sau patru ?
— Poate a așteptat noaptea !
— Nici un poate. Se putea în acest timp să venim noi, să vină Șei'ban, putea să vină oricine ! Dacă a primit mesajul sau semnalul pericolului, l-a primit pînă la patru. Altfel pleca la întîlnire. Să aștepți de la patru pînă se înserează ca să poți fugi, iată un raționament pe care nu-I văd la o femeie !
— Și dacă a primit mesajul înainte de a veni. La atelier spre exemplu.
— Fugea direct. Ascultă, am impresia că batem cîm- pii ! Dacă știa încă de la atelier că este în pericol și că acest pericol se află la ieșirea din casă nu mai venea. Categoric. Aici era cea mai bună capcană ! Și pe urmă cine a fumat în bibliotecă pînă cel puțin acum o jumătate de oră ? Să zicem că trebuia să vină aici ca să ia ceva foarte important pentru ea, că a așteptat seara și a plecat, în ca
80
zul acesta, acum jumătate de oră ! Dar dacă a așteptat pîhă acum jumătate de oră, sau numai pînă s-a înserat, îi telefona lui Mănișteanu că este ocupată, ca să fie sigură că el 11-0 să alerteze miliția. După ce s-a petrecut o crimă, cine mai crede că dispariția așa bruscă a unei femei
— care și-a dat întîlnire — o să treacă neobservată ? Dacă știa că o să fugă, nu avea nici un interes să atragă atenția

asupra ei în felul acesta, și dacă ar fi primit aici mesajul, ar fi procedat la fel. îl anunța pe Dan că nu poate să-l vadă pînă mîine ! Suficient timp ca să te ascunzi bine ! Dar așa, unde vezi tu logica ?

— Nicăieri !

— Bine măcar că recunoști ! Află, băiatule, că este moartă ! Ca toți morții ! Și. că această casă are o intrare secretă. în peretele dinspre grădină.

-— Dacă există o intrare secretă ce interes avea asasinul să atragă atenția asupra acestui lucru ?

— De ce a atras atenția asupra acestui lucru ?

— Dacă toate ușile sînt încuiate și din casă dispare un om. nu te gîndești la o intrare secretă ? Te-ai și gîndit ! De ce ar fi ieșit asasinul prin perete și nu pe ușa de la terasă lăsînd-o deschisă ? Ce importanță mai avea că îți marca drumul pe care a ieșit ? Ți-1 marca pe ăsta și nu intrarea secretă. De ea mai poate avea nevoie. Și dacă ajungi Ia concluzia că este o intrare secretă începi s-o cauți ! Stai pe capul lui, și el are treabă aici, parcă așa am priceput ? Ce rost avea să complice în halul ăsta lucrurile ?

— Ia stai puțin, dar ce rost avea s-o care de-aici dacă a omorî t-o ?

Se uitară stupefiați unul la celălalt.

— S-a petrecut la fel cum s-a petrecut cu cățelul.

— Asta înseamnă că n-au vrut să găsim un cadavru, că mai au nevoie, sau mai are nevoie să vină aici. Cum nu-i nici un cadavru, normal este să credem că Raluca a plecat pe picioarele ei, că este vie și nevătămată, iar noi s-o căutăm aiurea, nu aici !

— Dar dacă este așa ? Dacă este vie și se ascunde ? De ce s-o omoare ? Dacă-i moartă înseamnă că era și ea amestecată în toată povestea asta cu mesajele radio. Dacă a

81

murit, a murit aici, și o femeie nu e un cățel s-o cari în buzunar după ce-i tragi un glonte în cap !

Andrei se așeză turcește jos. înconjură biblioteca cu ochii. Trei pereți, dintre care și cel care dădea spre strada Vornicului, erau acoperiți pînă sus cu rafturi, o veritabilă bibliotecă de stejar, frumoasă, cu geamuri. Un perete era liber, avînd o fereastră și o draperie de sus pînă jos. Toate rafturile erau tixite de cărți. Îci-colo cîte o statuetă din fildeș sau jad. Biblioteca avea ehei de care atîrna cîte un lănțug cu o figurină la'capăt din chihlimbar. Pe jos un covor în care te afundai. Lîngă fereastră, în dreapta, un birou și un scaun tapisat. în partea stîngă a ferestrei două fotolii, unul spre perete, iar celălalt rezemat de bibliotecă.

— Ascultă, de ce o fi fumat în bibliotecă și nu în salon ?

•— Probabil aici căuta ce-i trebuie !

— Asta trebuie să fie ! Asasinul caută ceva în casa asta. Ceva care era la Paula Drăgușanu, ceva pe care ea n-a vrut să i-1 dea. De asta a murit așa cum a murit ! A murit spre

nenorocul asasinului și acum el trebuie să caute pe cont propriu ! Poate cartea aceea din mesaj. Fără ea nu poate să plece. Trebuie s-o ducă celuilalt.

■— Și dacă a găsit ?

— N-a găsit. Dacă a căutat pînă am venit noi, înseamnă . că încă n-a găsit. A auzit mașina și a șters-o.

— Totuși nu-i fum proaspăt. Dacă era așa cum spui trebuia să plutească în aer.

— O fi plecat să se odihnească. Nu uita că e trecut de două noaptea. Am o idee. Luă o filă din carnetul lui Alexandru și scrise : „Nu cred că revine prea repede. S-ar putea să pîndească vila.“ „Am înțeles, îi răspunse tot în scris Alexandru, dar de ce nu vorbim, ci scriem ? Crezi că și acum e în. casă ! ?“ „Nu-i în casă, dar poate să aibă instalat un microfon ! Așa cred că le urmărea și pe locatare !“

— S-a făcut. Deși nu prea văd un rezultat. Toate ca toate, unde-i Raluca ?

— Uite că au venit băieții de la criminalistică. Să mergem.

Specialiștii se apucară cu sîrg de treabă și pipăiră cu lupa și aparatul de fotografiat toate colțișoarele.

82

•— Tovarășe căpitan, pe minerul ușii sint amprente. Dacă vreți, solicitați persoanei care este cu dumneavoastră * să ne dea și amprentele dînsului. Probabil a intrat in bibliotecă.

— Da, da. Sigur că a intrat. Cercetați și camera de acolo, luați ce se poate lua. Andrei îl rugă pe Mănișteanu să se supună operației de luare a amprentelor, explicîn- du-i necesitatea ei.

Stînd în mijlocul salonului galben, Andi’ei observă o pată pe covor. Se aplecă și o pipăi. Era destul de măricică, uscată. începea să se scorojească.

— Alexandre, Vino încoace. Dă un cuțit și o filă. Să luăm eît putem din pata asta. Am impresia că e sînge.

Cu lama cuțitului Andrei desprinse o bucată mare din pată smulgînd și din lîna covorului. Strînse totul într-o pungulița de nailon apărută din buzunarul lui Alexandru.

—- La laborator cu ele.

Observă ochii măriți de spaimă ai lui Mănișteanu. înțelesese ?

— Nu vă speriați, vă rog. Ieri noapte a fost împușcat aici un cățel — Tobsy, cred că îl știți. Probabil pata asta e de la el. Poate să fie și cafea. E aproape de masă și ieri am băut cafea aici cu părinții dumneavoastră. Mamei, de emoție îi tremurau mîinile. Na, n-are rost să vă faceți gîn- duri negre.

Mănișteanu nu-i răspunse. își aprinse o țigară și Andrei observă cum îi tremură buzele. începu să fie mai sigur că Raluca fusese omorîtă. A fost scoasă pe ușa de la terasă cînd s-a înnoptat. Asasinul a revenit, a închis ușa și a căutat prin casă. A plecat pe intrarea secretă din motive știute numai de el. Probabil că Raluca l-a găsit în casă cînd a venit. „Trebuie să-i căutăm corpul în grădinile din jur“. Se

duse.la telefon. Pe Mănișteanu îl trimise cu mașina acasă. Pînă la ora cinci dimineața, cu ajutorul a doi cîini, au răscolit grădinile din jur. Nici urmă de Raluca. In drum spre casă, în tăcerea obosită din mașină, Andrei adăugă ca o încheiere la această noapte, a doua nedormită :

— Am uitat să-ți spun. Din camera Paulei Drăgușanu lipsește un volum Baudelaire legat în piele. In noaptea cînd am fost aici s-o vedem pe ea, volumul se afla pe nop

tieră. Nu mai este. Și acum la culcare. Ne vedem mîine la ora nouă, la birou. Am lăsat instrucțiuni pentru Ana.

Alexandru coborî din mașină, dădu mina cu Andrei și cvi șoferul.

\ — La revedere. Noapte bună.

?

Era după-amiază. Pe fereastră, odată cu zgomotul surd al străzii, începuse să pătrundă aer răcoros. Toată ziua fusese cald, deși pronosticurile meteorologice anunțaseră ploi locale. Cei trei stăteau-mai mult trîntiți pe scaune și așteptau să dea în fiert castrulea. Ana ținea în mînă o lin-guriță și o manevra nervos. Umblaseră de dimineață ca niște bezmetici căutînd un fir. întrebaseră, anchetaseră, căutaseră. Vecini, rude, colegi, prieteni. Nimeni nu bănuia nimic, nu știa nimic. Căldărușanu, cu care stătuseră de vorbă între două cadavre — otrăviți cu verde de Paris, dormea în picioare. Nu le-a spus nimic în plus față de ce știau. La zece se ducea să se culce și le-a promis că se vor vedea la înmormîntare. Poate își mai aduce aminte ceva ! Pentru soții Stamate căpătaseră cele mai bune referințe de la serviciu. Vechi comuniști, specialiști serioși și apreciați în munca lor. Directorul s-a scandalizat că securitatea se interesează de ei. Le-a ținut o lecție despre seriozitatea întreprinderii și ținuta ireproșabilă a lucrătorilor etc., etc. Anastasiu nu auzise nimic. Cîinii lui stăteau liberi în grădină și noaptea. Numai azi-noapte niște lucrători de miliție l-au rugat să-și siringă cîinii în casă pentru puțin timp și el le-a îndeplinit dorința. Se pare că erau în căutarea unui hoț care opera pe picior mare. A auzit de moartea Drăgușenilor și regretă imens. Ii cunoștea de mult și erau niște oameni minunați. Da, era bijutier, lucra pe Bulevardul Republicii, dar doamna Paula Drăgușanu.nu i-a dat niciodată bijuterii spre vînzare. I-a reparat odată o brățară de argint. Cînd ? Păi cam cu zece ani în urmă. Nu crede ca doamna Drăgușanu să fi avut multe bijuterii.. A întîlnit-o des pe stradă — slnt doar vecini — și cu ochiul lui format ar fi observat dacă purta bijuterii de preț. Sigur că a observat inelul cu piatra corai. Nu era prea valoroasă. La gît purta un lanț gros de argint sau un lănțug de aur cu o cruciuliță. Nu, nici cei din casă nu observaseră nimic în ultimele zile. Știe pentru că de două zile în fa

milie nu se comenta decît moartea Drăgușenilor. Vecinii din stînga Paulei Drăgușanu nu văzuseră nimic. Nici vecinii lui Matei Drăgușanu. Se culcau devreme pentru că plecau la șase ia serviciu.

Alexandru protestase la capătul acestor cercetări fără rezultat : „N-o fi invizibil monstrul ăsta, domnule ! Nu l-a văzut nimeni, nu l-a auzit nimeni ! Afară de cei trei morți."

— Ana, semeni cu un cow-boy tînăr, proaspăt intrat în clan, care arde de nerăbdare să tragă în tot ce-i pică în cale. Am văzut unui intr-un film, învîrtea pistolul așa cum învîrți tu lingurița și trăgea exact cînd trebuia să fie liniște !

—• Ce să-ți spun, tu de două zile ai tras exact cînd trebuie și numai la țintă ! Recunosc câ mor de invidie și de admirație !

— De aseară am și concursul tău la aceste trageri „numai la țintă" !

— După ce v-ați încadrat cu cinci minute mai tîrziu decît asasinul în cursă vrei să recuperez eu timpul ? N-am ce spune, sînteți de un cavalerism...

— Te-am lăsat să dormi și noi am umblat după potcoave de cai morți ! Nici măcar nu ești recunoscătoare !

— Dacă mai cauți o zi potcoave de cai morți, îți dau un sfat prietenesc — să te lași de meserie.

— Mulțumesc foarte pentru sfat. înainte de a-mi cere trecerea în rezervă am să cer și sancționarea ta pentru „insulta superiorului", tovarășă locotenent major Ana Mușat !

— Așa ! Suferi și de boala ierarhiei ? Na, atunci ! Bea cafea !

Fără nici un avertisment Ana smulse castrulea din priză și vărsă cafeaua în chiuvetă.

— Poftiți vă rog, tovarășe căpitan Pandrea, și vă faceți singur cafea.

Andrei izbucni în rîs.

— Numai o femeie se putea răzbuna așa! Splendid Ana ! Ești mai mult decît drăguță. încă puțin și ne luăm de păr. Uite, fac eu cafeaua. De cînd te-ai întors de la mî~ năstire ești mai frumoasă și mai... feminină ! Zău. Ești Intr-adevăr mai frumoasă și te porți într-adevăr ca o femeie.

— Vrei să spui că înainte nu mă purtam ca o femeie ? Dar cum mă purtam, mă rog ?

— Erai foarte severă. Era imposibil să se mai glumească cu tine. Semănai cu colonelul cînd îl prinde pe Teodorescu făcînd desene pe dosare ! Dealtminteri, tu îl adori pe colonel și vrei să semeni cu el! Recunoaște.

Ana pufni în rîs. Alexandru, care stătuse ca pe o bombă cît timp cei doi se certaseră, își destinse și el figura în- tr-un zîmbet de ușurare.

— Cînd vă mai apucați de scrimă, mai gîndiți-vă și 3a mine. O să mă băgați în spital într-o zi !

— Ai noroc că am promis să fac eu cafeaua, în cinstea

Anei !
—r Ana, cred că o să bem o cafea proastă. De cînd ai plecat tu a uitat să facă cafea. A abuzat și m-a pus numai, pe mine de serviciu la castrule.
— Cum de nu ți-e rușine obrazului ! Alaltăieri cine a făcut cafeaua ?
t'ț •— O dată la zece zile !
— Bine că a venit Ana ca să ai cui te plînge și cui mă ponegri. Dar te iert, astăzi sînt generos. Cu victoriile zdro-bitoare din ultimele patruzeci și opt de ore mă simt cu bastonul de general în buzunar ! Ce mai contează făcutul unei cafele !
— Iar ai pomenit de funie în casa spînzuratului. Pedeapsă — și rîndul următor de cafele tot tu îl faci !
— Regret, dar la rîndul următor eu sînt la Belu, Ia în-mormîntare. Am întîlnire cu asasinul. Nu se poate să DU vină. Vorba unei prietene : „lupul mai trece pe unde a mîncat oaia".
— Nu știam că ai niște prietene geniale care vorbesc în proverbe.
— Genială nu-i, dar deșteaptă să știi că este. Și lupul nostru o să vină ! Și la Belu, și prin Pitarului o să treacă, și mai ales prin Vornicului. O să vină, vă promit eu.
•— Ai mai zis tu că vine și astă-noapte.
-— Pun pariu pe o lună de făcut cafele că vine !
•— Nu se prinde ! S-ar putea să vină și n-am chef să intru menajeră la tine o lună. Ai fi în stare să mă pui să curăț și cartofi.
86
— Cartofi ! Vai de mine, Ana, dar cum îți închipui că m-aș îndura să chinui în halul ăsta frumoasele tale mîini !
— Bună ziua, tovarăși !
— Să trăiți, tovarășe colonel !
».Dumnezeule, Cînd intrase ?" își puseră toți trei aceeași întrebare.
— Vă rog, luați loc. Aș dori și eu o cafea dacă aveți în plus. Mulțumesc, tovarășe căpitan. Am impresia că sîn- teți de serviciu la castrule astăzi. N-am să vă țin mult,
. un se pare că aveți cîteva sarcini precise pentru după-amiaza aceasta. Vă ascult, tovarășe căpitan !
Invitația suna categoric. Andrei simți nuanța aspră din | glasul colonelului și se gîndi că discuția se va termina cu
• o scărmăneală de zile mari. • «
— Tovarășe colonel, ancheta n-a înaintat prea mult.,,:
— O să înainteze după ce autorul mesajelor o să pri- ; mească cartea și se va instala în fotoliu cu o cafea în mînă pentru lectură. Sau credeți că mai avem șanse să citim și
l noi cartea cu pricina ?
— Cred că o vom citi, tovarășe colonel.
— Mă bucur că vă păstrați optimismul, tovarășe că-
■ pitan. Mă întreb dacă și faptele vor îndreptăți optimismul dumneavoastră.

In birou se lăsă o tăcere adîncă. Zgomotul străzii dădu buzna în birou, dar parcă și el era cuprins de sfiiciunea I care-i cuprinsese pe cei trei tineri ofițeri.

— Da, să vă aud părerea.

— Ultimul mesaj a fost pe data de întîi septembrie. Da , atunci, nici un semn.

— Asasinatele le considerați a nu avea legătură cu me~ sajele ? Parcă aveați altă părere.

— Ba da. Este evident vorba de un agent străin care . trebuie să scoată sau să transmită din țară o informație sau mai multe. Aceasta este de mare preț pentru ei dacă au : ajuns la asasinate. Din clipa cînd s-a deschis șirul asasina- < telor se realizează legătura cu persoana Paulei Drăgușanu,

— Cum ?

— Cred, tovarăşe colonel, că această informație era de-' ținută de Paula Drăgușanu și trebuia să-i parvină agentului prin intermediul ei. E vorba probabil de un microfilm, î un document, fotocopii sau pur și simplu de un text bătur»

la mașină. Poate să fie numai lista unei vechi rețele, aflată pînă acum în pasivitate. Agentul care a venit, sau care este din țară, a avut sarcina să obțină această listă și apoi, de acord cu șefii de dincolo, s-o reactiveze. Cerută Paulei Drăgușanu lista n-a ajuns în mîna agentului pentru că ea a refuzat s-o dea. Poate n-a promis niciodată s-o dea și i-a fost cerută acum pentru prima dată. Mai este posibil ca cei de dincolo să știe că lista se păstra la Paula Drăgușanu și să fi încercat s-o recupereze fără asentimentul ei, adică, pînă în noaptea morții sale, Paula Drăgușanu să nu fi știut că este căutată această listă. Negăsind documentul — admit că l-a căutat din 28 august pînă în noaptea cîe 2 spre 3 septembrie cînd a murit Paula Drăgușanu — agentul s-a hotărît să-l ceară. A forțat nota. A speriat-o pe Paula Drăgușanu cu ceva, sperînd să obțină așa ce dorea. înclinam să cred că este cineva foarte apropiat Paulei Drăgușanu, un obișnuit al casei, și asta din cauza circulației lui fără a fi observat de cineva. Dar moartea prin atac de cord dovedește că nu era la curent cu boala victimei. Cei din jurul Paulei Drăgușanu știau în ce stare gravă se află și că o emoție foarte puternică o putea ucide ! Agentul nu avea nici un interes s-o omoare pe Paula Drăgușanu, cel puțin pînă recupera ceea ce căuta, după cum nu știa că este în pericol de a muri din cauza unui șoc. Știa că este o femeie care nu se sperie prea ușor și atunci a folosit o metodă care era sigur că o va înfricoșa. Bănuiesc că este o persoană intrată în țară nu de mult, pe o cale necunoscută de noi. Nu a văzut-o de foarte mulți ani pe Paula Drăgușanu, dar în trecut a fost printre apropiații ei sau ai Drăgușenilor în orice caz. Dovada o avem în aceste intrări misterioase în casa ei, intrări și ieșiri care de cinci zile scapă oamenilor noștri. Există una pe care el o știe, pe care cei de astăzi au uitat-o sau care nu le mai revine în memorie.

— Crezi că există o intrare secretă în casa Paulei Drăgușanu ? Unde duce această intrare ?

— Foarte posibil ca noaptea trecută să nu mai fi revenit din cauza cercetărilor noastre. Am căutat cadavrul...

— Deci sînteți sigur că Raluca Nestor este moartă.

83

— Mă iertați că nu v-am informat privind ultimele rezultate ule cercetării. Pata de pe covor s-a dovedit a fi sînge. Adineauri m-am întors de la policlinica unde era fișa medicală a Ralucăi Nestor. Este aceeași grupă de sînge.

•— Deci al treilea asasinat ! Vă rog, continuați.

•— In momentul în care Paula Drăgușanu a murit, acesta s-a speriat, pentru că taina documentului dispărea odată cu ea. Trebuia să-l găsească. Era și este convins că se află în casa Paulei Drăgușanu. A hotărît să continue căutările și să-l găsească cu orice preț. Tobsy îl încurca, cred că l-a observat cînd și-a revenit din surpriza morții Paulei Drăgușanu. Enervat, a scos pistolul și a tras, fără să se gîndească în clipa aceea ce urmări poate avea pentru ei un glonte. Și-a revenit destul de repede, a înțeles ce-a făcut și a luat cățelul să-l ascundă. Pe drum și-a dat seama că Matei Drăgușanu știe totul despre Paula Drăgușanu și că e foarte probabil să-i fi vorbit despre vizitele misterioase din casa ei. Că le observase ne-o demonstrează cele spuse de Ilinca Mănișteanu și de Raluca. A intuit că Matei Drăgușanu prezintă un pericol imediat pentru el, mai ales în clipa cînd ar fi aflat de moartea cumnatei sale. S-a dus hotărît să-l omoare. De data aceasta asasinatul a fost premeditat. Cred că a încercat să afle și de la Matei ceva în legătură cu documentul. Apoi l-a împușcat.

— Și casa lui Matei Drăgușanu are o intrare secretă, tovarășe Pandrea ? Nuanța de ironie din glasul colonelului era evidentă.

— Nu. A intrat pe fereastra de la calorifer. Am verificat. M-am strecurat pe-acolo aproape în întregime. N-am coborît ca să n-o sperii pe menajeră. Cu o noapte înainte am intrat în sala caloriferului. Lingă fereastră este o ladă înaltă pe care se poate coborî fără zgomot.

Pînă aici raționamentul dumneavoastră merge. Dar Raluca Nestor ?

— Judecind după mesajul din 1 septembrie, la data aceea încă nu primise „cartea". Moartea Paulei Drăgușanu este o dovadă că nici în noaptea de 2 spre 3 septembrie agentul nu avea „cartea". Dispariția Ralucăi este altă dovadă că ieri, la trei, agentul nu o avea. Cînd a venit Raluca — luați în considerație faptul că n-a adus mașina

89

p!nă în fața vilei, deci n-a făcut zgomot — era în casă, în bibliotecă. Căuta. Raluca a intrat, și-a descălțat pantofii în vestibul — i-am găsit acolo.— și pe covoarele moi a ajuns fără zgomot pînă în camera ei. A descuiat ușa camerei și abia

atunci s-a auzit zgomot în casă. Intrusul, a ieșit din bibliotecă. Raluca intrase în camera ei — mănușile erau pe un scaun — și a revenit în salon, auzind la rîndul ei zgomot. Aici s-au întîlnit. Descoperit, a ucis-o ca să nu. apuce să țipe. Poate îl și cunoștea, dar dacă mă întorc Ta presupunerea -că este un om care a venit din afară este foarte probabil ca Raluca să nu-1 cunoască. A murit pentru că l-a surprins în casă.

~ Și cadavrul ? Domnișoara Nestor nu-i mică cît un pechinez.

— Nu mai știu cum l-a scos din casă. Poate cînd s-a înserat l-a scos prin grădină. O să cercetăm încă o dată. N-ar fi de mirare să existe o ascunzătoare în pămînt sau în pereții dependințelor, ascunzătoare de care asasinul știa.

— Scuzați-mă, tovarășe Pandrea. Dar acest agent locuiește în aer ? Sau în ascunzătoarea propusă de dumneavoastră ?

După o tăcere penibilă Andrei încercă să vorbească, dar colonelul îl întrerupse.

— Aparatul de transmisie să zicem că poate fi ascuns într-o astfel de ascunzătoare. Dar omul ăsta este de cel puțin opt zile în preajma casei Drăgușanu, mănîncă, se spală, mă rog, locuiește undeva. Băgați de seamă, trebuie să locuiască în apropierea casei Paulei Drăgușanu, ca să poată să transmită și să dispară imediat (de două ori a fă* cut-o), ca să omoare și să dispară tot atît de repede, ca să fumeze în bibliotecă și iar să dispară astfel încît nici cîinii să nu dea nici un semn de neliniște ! Să nu-mi spuneți că această formidabilă ascunzătoare se află chiar în casa Paulei Drăgușanu pentru că n-am să vă cred. Un om mănîncă, trebuie să cumpere alimente, deci trebuie să iasă !

— Ne-am gîndit la existența unui complice, a unei gazde care îl ascunde.

-— In sfîrșit, bine că am ajuns la asta.

— Dacă există un complice, acesta este lîngă zidurile casei Paulei Drăgușanu !.

Colonelul făcu ochii mari.

• — Complicele, repetă Andrei, se află lîngă zidurile vilei. De o parte este strada Comisului, de cealaltă se află o casă cu zidul spre curtea vilei, iar în fundul curții se află grădina și vila bijutierului Niki Anastasiu. In casa paralelă cu vila locuiește o familie numeroasă, părinții — funcționari la o întreprindere, și trei copii — doi băieți căsătoriți, locuind cu soțiile acolo, și o fată studentă. Unul din băieți este inginer agronom ca și soția lui. Vin numai sîmbăta acasă. Uneori nici atunci. Cealaltă familie e de medici. Ea la un spital din București, el la o circă într-o comună pe lîngă Buftea. Am cercetat zidul metru cu metru. Nu pare să ascundă o intrare suspectă. Mi s-a părut neverosimil că cei doi lupi care circulă liberi noaptea n-au lătrat cînd necunoscutul a trecut, așa cum am presupus, pe zidul împrejmuitor spre vila Matei Drăgușanu. Reduc raza de

existență a agentului la împrejurimile imediate ale vilei Paulei Drăgușanu din cauza întîmplării de ieri. La orice oră din zi sau din noapte ar fi trecut în grădina lui Matei Drăgușanu, ar fi fost observat.

— Dar grădina care mărginește vila Anastasiu în spate ?

— Ca să ajungă acolo trebuia să meargă pe zidul lui Anastasiu doi metri, unde îl așteptau cei doi lupi care ar fi ridicat tot cartierul în picioare.

— Poate se pricepe să îmblînzească cîini ! Grădina cealaltă cui aparține ?

— Este a unei familii plecată în concediu. Acasă se află doar mama, o bătrînă de șaptezeci de ani, în putere si destul de energică. O vecină îi ajută la cumpărături. In rest se descurcă singură. Familia lipsește de cincisprezece zile. Ii așteaptă mîine. Am rugat-o pe bătrînă să ne dea voie să cercetăm casa. N-a rămas nici un colțișor neverificat. Nici un semn că ar locui cineva zilnic acolo, afară de .camera bătrînei și de bucătărie unde sînt semne evidente că ea le folosește.

— Văd că v-ați oprit la Niki Anastasiu și restul nu vă mai interesează.

— A, nu. Dar trebuie să recunosc că m-am fixat la Niki Anastasiu din două motive : este bijutier și a fost ajutorul bijutierului curții pînă în 1942, cînd a fost alun

gat în urma unui scandal cu bijuterii furate. In 1942 și-a cumpărat casa din strada Comisului și de atunci locuiește acolo. Are deci foarte multe cunoștințe pe de o parte, iar pe de alta, găsesc normal ca Paula Drăgușanu să i se fi adresat lui pentru vînzare, fiind cel mai vechi bijutier pe care îl cunoștea. Anastasiu a negat să fi vîndut vreo bijuterie pentru Paula Drăgușanu. Am informații însă că Anastasiu pi’actică vin zarea la negru. Cel de-al doilea motiv este că Anastasiu a fost amestecat în „ancheta Drăgușanu-Zagnea‟ din 1943 ! In dosarul Ilincăi Zagnea este o declarație a lui Niki Anastasiu prin care afirmă că la ora asasinării Ilincăi Zagnea, soțul ei, Adrian Zagnea, învinuit atunci, era în comuna Ghergani la familia doctorului Radu Calomfir cu care se înrudea. El, Anastasiu, fusese la moșia Bîlteni de unde cumpărase ceva și la întoarcere se întîlnise cu Adrian Zagnea în gara Ghergani. Nu există consemnat nicăieri ca Anastasiu să Ci făcut parte din mișcarea legionară, dar această declarație falsă în favoarea unui legionar, și încă unul dintre șefi, mă face să nu-1 mai cred atît de străin. Poate a fost numai simpatizant.

—'Un moment, tovarășe Pandrea, de unde știți că declarația era falsă ?

— Există alte șapte declarații care atestă prezența lui Adrian Zagnea în oraș, și mai ales la petrecerea din vila lui Matei Drăgușanu. Este drept că mai sînt două declarații, date de doi legionari, care vorbesc de Ghergani, unde spun că l-ar fi însoțit. Cea de-a treia îi aparține lui Anastasiu.

— Nu că nu l-aş crede în stare pe răposatul Zagnea să-şi sugrume soţia, dar declaraţiile nu mai au astăzi nici o valoare privind vinovăţia lui Zagnea. Important rămîne, cred, legătura de atunci dintre Anastasiu şi cercurile legionare. Nu aveţi însă dovada că Paula Drăguşanu vindea bijuterii.

— Magdalena Tudor, alias maica Olimpia, interveni Ana, declară că Paula Drăguşanu a trăit toată viaţa din vînzarea de bijuterii. Toată viaţa înseamnă din 1947 încoace, de cînd i-a fost expropiată singura moşie care le mai rămăsese — Drăguşanca.

— Nu v-a spus şi. cui vindea bijuterii ?

— Nu, tovarăşe colonel. Nu ştia. Paula Drăguşanu n-a spus niciodată cui. vindea sau cine îi vindea bijuteriile ?

— Ce părere are Magdalena Tudor despre posibilitatea ca aceste vînzări să se facă prin Anâstasiu ?

— Nu credea. Paula Drăguşanu nu-1 putea suferi pe Anastasiu.

— Din cauza declaraţiei ?

-— Magdalena Tudor a auzit acum pentru prima dată că Anastasiu a dat declaraţie în favoarea lui Zagnea. Nici Paula Drăguşanu nu ştia.

— Devine interesant. Uncle-i Magdalena Tudor ?

— S-a instalat în casa doctorului Matei Drăguşanu. A refuzat să stea la vechea ei locuinţă. Consideră că doamna Arămescu are nevoie de ea. E convinsă că nepoata ei este moartă.

— llinca Mănişteanu a făcut aceeaşi declaraţie referitoare la bijuterii. Ciudat cum n-aţi găsit nici una în casă !

— Şi nici în seiful lui Matei Drăguşanu. Raluca Nestor pretindea că a purtat multe din ele.

— Dar nu bijuteriile intră aici în joc. Nu este exclus să fie ascunse în acelaşi loc cu „cartea" dacă luăm în consideraţie ipoteza tovarăşului căpitan Pandrea. Tovarăşe Pandrea, am rămas, mi se pare, la momentul asasinării Ralucăi Nestor, moment în care consideraţi că agentul nu avea documentul.

— Da. Următoarea dovadă că agentul nu avea documentul nici ia ora unu noaptea este mirosul de tutun din biblioteca Paulei Drăguşanu. Pînă la ceasul acela a căutat. A plecat puţin înaintea sosirii noastre.

— Şi dacă atunci cînd a plecat a plecat cu documentul ?

— Personal, cred că nu l-a găsit încă. Dar nu am nici un argument cert. Ştim ce-au făcut vecinii Drăguşenilor. Medicul de la Corbeanca a plecat cu trenul de Buftea. Doctoriţa se afla la spitalul unde lucrează. Niki Anastasiu s-a dus la atelier. Nimic suspect. Soţia lui Anastasiu a fost la piaţă. Studenta n-a ieşit deloc astăzi, iar fiul şi nora lui Anastasiu cred că sînt în concediu. Au fost zăriţi în curte. Există riscul ca necunoscutul să trăiască în afara

razei noastre de observație și dacă intr-adevăr a recuperat documentul să ne poată scăpa. Cînd pronunță ultimele cuvinte, glasul lui Andrei era mai mult șoptit. Am luat toate măsurile necesare.

Aici discuția intră intr-un impas. Știau ce-o să urmeze și colonelul nu se lăsă așteptat.

— Deci, în clipa de față, putem considera că ne aflăm în. fața unui eșec. Nu-i așa ?

— Nu, tovarășe colonel !

• Energia aproape furioasă cu care îi răspunsese Ana îl făcu pe colonel să zîmbească uimit.

— Păreți foarte sigură, tovarășă Mușat. Pot să aflu și eu taina acestei siguranțe ? Deși trist pentru impasul, in- succesul de moment al colaboratorilor săi, colonelul Roman era foarte tentat să creadă în acel nu furios al Anei. Bănuia de unde pornea intuiția profesională a celor trei, dar împinse lucrurile mai departe, încercînd să-i forțeze să vorbească. Se abțineau să mărturisească de frica unei ironii. Siguranța cu care îi răspunsese Ana Mușat dovedea că se bizuiau pe ceva și așteptau să intuiască și el același lucru fără să mai fie nevoie de cuvinte. „Cuvintele denaturează adesea o intuiție, tovarășe colonel‟, îi spusese Andrei într-o situație similară. Avea dreptate.

, — Vă țiscult, tovarășe locotenent major !

— Tovarășe colonel, interveni Andrei, permiteți-ne să acționăm și în după-amiaza aceasta după planul stabilit de noi. Dați-ne încă cîteva ore. Pînă la ora opt seara. Nici pînă atunci. Pînă după înmormântare. La ora șapte vom fi la dumneavoastră, sper cu ceva mai concret.

— Care este planul, dacă pot să-l aflu și eu ? Sper că nu este un secret și pentru mine ?

— Eu și tovarășul Deleanu vom merge la înmor- mîntare. Tovarășa Mușat va merge în casa Paulei Drăgu- șanu. Este convinsă, ca și mine dealtminteri, că acolo se află secretul întregii misiuni a agentului. Dînsa n-a avut ocazia să cerceteze cu atenție casa. în același timp am pus în alertă geniometrajul pentru astăzi, la ora șase după- amiază...

— Poftim ?

Deodată colonelul Roman înțelese unde se afla secretul siguranței eu care îi răspunseseră colaboratorii lui,.

Personalitatea acestui ciudat agent le spusese foarte multe și acum îi ghiceau pașii următori. Reușiseră să-l devanseze ! „Bravo copii !‟

— Astăzi va transmite la ora șase !

— Este o intuiție, nu-i așa, tovarășe Pandrea ?

— Da, tovarășe colonel, dar și o siguranță. Agentul a transmis pe 28 august la ora șase. Pe 1 septembrie la aceeași oră. Adică la patru zile după prima transmisie. Ultimul mesaj suna așa : „Cartea nu a fost adusă. Sînt pregătit s-o citim împreună. Cititorii vor fi plecați. încheiat, trec pe

recepție". Deci în clipa în care va avea documentul, complicii lui de-aici vor fi lichidați. Nu există nici o îndoială asupra sensului. Sînt așadar mai mulți complici, nu numai unul. Da, aveți dreptate, poate ca acești cititori să fi fost Paula și Matei Drăgușanu, și să „fi plecat" conform instrucțiunilor, dar înainte de primirea „cărții". Faptul că inițial agentul nu s-a folosit de Paula Drăgușanu ca de un complice, ci a încercat să-i fure documentul — vizitele lui misterioase asta însemnau — este pentru noi o dovadă că „plecarea" de care este vorba nu pe ea și pe Matei Drăgușanu îi viza și că „cititorii adevărați" sînt alții — respectiv cei care-l ascund. Criminalul a dus-o bine și după moartea Drăgușenilor. Este un argument în plus că nu ei au fost complicii. Chiar dacă instrucțiunea din mesaj îi privea și pe Paula și pe Matei, am toate motivele să cred că ea se referea la complicii reali ai agentului. Noua rețea trebuia să funcționeze fără balast, fără ca vreunul din cei care ar fi ajutat la descoperirea și la reactivarea ei să poată vorbi vreodată.

— De ce sînteți sigur că este vorba de o listă de vechi agenți ?

— Nu sînt sigur. Poate fi foarte bine vorba de un alt document. Dacă el se afla la Paula Drăgușanu înseamnă că se lega de trecut. Indicația din mesaj mă asigură că după recuperarea lui nici unul din cei care rămîneau în țară și participaseră la această recuperare nu trebuia să rămînă în viață. In cazul în care s-ar fi pus mîna azi- noapte pe document, la ora actuală am fi fost anunțați de moartea cuiva. Am telefonat de cîteva ori la Vlasiu la
: miliție. Nici un deces suspect în zona noastră. Acesta este un fapt. Cel de-nl doilea este cuprins în răspunsul pe care l-a primit agentul la cele transmise : „Recepționat. Aștept în caz contrar la data fixată. încheiat". „Caz contrar" însemna că n-a obținut documentul și nu s-a făcut lectura. Apoi acest „aștept la data fixată". Fiind vorba de nesiguranță, nu puteau hotărî de-acolo o dată de transmisie. Obținerea documentului putea să ceară mai mult timp. în acest caz își puteau fixa date periodice de transmisie. Din patru în patru zile de exemplu, la o oră anumită. A transmis de două ori la orele șase după-amiază. Astăzi ar fi ziua de transmisie. Și va transmite pentru că din noaptea trecută pînă acum n-a reușit să părăsească teritoriul țării. Nici cu avionul. Există și posibilitatea să nu mai transmită fiind sigur că va părăsi țara curînd — dacă a recuperat documentul. Dar după cum îl cunosc, o va face. E prea orgolios ca să nu comunice că și-a îndeplinit misiunea, iar dacă n-a reușit, cu atît mai mult.

Colonelul zîmbi.

— Vorbiți de parcă ați fi cunoștințe vechi și-i puteți anticipa toate reacțiile î Ceea ce îmi spuneți este foarte frumos și optimist. Modul orgolios și riscant în care s-a comportat ne spune că se simte foarte sigur și nu este exclus să transmită. Dealtminteri nu văd ce altă soluție am avea în

afară de planul dumneavoastră de acţiune. De ce n-aţi operat o percheziţie în casa Anastasia ?
— Dacă a plecat, riscăm să-l alertăm degeaba pe Anastasiu. Ne poate fi de folos pentru viitor. Dacă însă agentul este aici, înseamnă că n-a găsit ce căuta şi-atunci în noaptea aceasta va acţiona. Şi nu cunosc intrarea secretă. In cazul unei percheziţii risc să-mi dispară tocmai pe-acolo. Odată venit în vila Drăguşanu, de data asta o să-mi arate singur drumul.
— Cum speraţi să aflaţi intrarea secretă ?
— De la el. Va veni prin ea. Sînt sigur că grădina Anastasiu ascunde ceva ; din cauza tăcerii suspecte a celor doi cîini.
— Bine, tovarăşe Pandrea. Este ora cinci. La ora şapte ne întîlnim la mine. Vă doresc succes.
Colonelul ieşi parcă puţin îndoit de spate. Era evident nemulţumit de starea lucrurilor. Calmul lui era dovada
96
că nu voia să-şi sperie colaboratorii, poate în cel mai greu moment al misiunii lor. Aveau nevoie ele acest calm aparent ca să poată lucra liniştiţi. Orice nervozitate le-ar fi stinjenit judecata, mişcările şi ar fi putut să greşească. Ajuns în cabinetul său colonelul Roman îşi luă faţa iu mîini într-un gest de cumplită oboseală. Efortul de a transmite siguranţă colaboratorilor îl obosise. In nenumărate rînduri văzuse cit de mult îşi influenţează oamenii prin propria stare de spirit. Roman lăsa judecata tuturor greşelilor la sfîrşit. Intervenţiile nervoase în timpul acţiunii erau, după părerea lui, erori grave, care nu puteau duce decît la eşecul acţiunii. Deşi credea că nimeni nu-i cunoaşte secretul, colaboratorii lui îi erau foarte recunoscători pentru acest mod de a fi. Tresări şi formă re- pede un număr de telefon.
— Alo, tovarăşe Pandrea, transmiteţi tovarăşei Muşat că aş prefera să o însoţească şi locotenentul Dele.anu,
— Am înţeles, tovarăşe colonel !
— Bine, bine, mulţumesc. La revedere.
După zece minute Andrei era la cimitirul Belu. Pe drum, Anton Pann încercă să-l scoată din încruntare.
— Şefu’, v-aţi făcut figura asta pentru că mergem la Belu ?
— Nu, ci pentru că în curînd va trebui să mai venim. Pînă una alta a dispărut mortul !
— Mda, Atunci e grav. Anton Pann tăcu pînă la cimitir.
Andrei se gîndea la porecla şoferului. îl chema Marius Crihan, „era dinlr-un sat ardelenesc după vorbă şi mişcări". Cunoştea aproape pe de rost scrierile lui Anton. Pann şi le folosea din plin. De-aici i se trăgea porecla. Uitaseră aproape că-1 cheamă Crihan. Pînă şi şeful Iul direct îl striga „dascăle". Bineînţeles că în prezenţa colonelului toţi îşi aminteau că-1 cheamă Crihan. Numai Teo- dorescu, într-o stare de mare oboseală, după nu ştiu cîte nopţi nedormite, scăpase din vedere în faţa colonelului ! „luăm maşina cu

sublocotenentul Anton Pann" și fără să observe gafa, turui mai departe despre ce planuri avea. Roman n-a spus nimic inițial. A intervenit abia la sfîrșit : „Nu știam că am un nou subordonat. Aș vrea să-l cunosc
97
și ou pe sublocotenentul Anton Pann !" Spre uluirea lor constataseră că Anton Pann fusese botezat așa tocmai de colonel eu 'cîțiva ani în urmă, în glumă, în mașină. După gafa lui Teodorescu le-a cerut să folosească numele adevărat a lui Crihan și să renunțe la poreclă. Era însă prea tîrziu. Nici dacă ar fi schimbat tot personalul instituției, nu s-ar fi uitat porecla.

La cimitir nu căutară prea mult. Era mai multă lume decît se așteptau. Oameni de toate vîrstele, de la copii de școală, la octogenari. Tot ce păstrase după ’47 Bucureștii! 1 din lumea Drăgușenilor. -Lume elegantă sau prost îmbrăcată, cu haine rămase la moda războiului, tineri modern îmbrăcați care priveau curioși această adunare, dar se străduiau să-și păstreze mina cuvenită pentru a nu scandaliza cunoștințele părinților și ale familiei,- bărbați în vîrstă din care unii își mai mențineau o ciudată măreție și orgoliu în mișcări și priviri, iar alții se uitau mirați în jur, descoperind că multe cunoștințe pe care le consideraseră plecate din rîndurile celor vii mai existau totuși, femei care trecuseră eroic prin perioada de criză materială și acum arătau decent sau chiar elegant îmbrăcate, altele, a căror situație financiară nu se mai refăcuse, aveau un aer din care înțelegeai că erau total depășite de vremurile în care trăiau și nu făcuseră nici un efort să se adapteze. Păstrau expresia, ținuta, vocabularul și imaginea unei lumi de care le era frică să se desprindă. Probabil ar fi murit în clipa în care ar fi recunoscut în sinea lor acest adevăr. Andrei .îi privea și-i asculta ușor dezorientat. Avea senzația ciudată că participă la adunarea cîtorva generații ale unei vechi școli care împlinea o sută de ani de existență. Se adunaseră pentru că erau elevii aceluiași așezămînt, dar era evident că sa dezaprobă reciproc. își reveni sim- țindu-1 pe Anton Pann lingă el. Avea expresia pe care și-o lua cînd începea să înșire versete din Anton Pann. îi făcu un semn. să se strecoare printre oameni și plecă în partea cpusă, de unde putea vedea mai bine fețele celor prezenți. Trei preoți slujeau lingă cavoul Drăgușenilor. Foarte aproape de ei se afla Magdalena Tudor în straiul ei de călugăriță, iar lîngă ea, în doliu, llinca Mănișteanu, care părea total prăbușită. în spatele lor, în strai negru, plîn- gea pe tăcute menajera. „Dar unde o fi generalul Mă-
98
nișteanu ?!" Andrei îi căută statura înaltă printre cei pre-zenți, dar nu-1 văzu și fu mirat de această absență. Ii zări la un moment dat pe Anastasiu. Retras de-o parte, cu chip obosit, se afla doctorul Căldărușanu. Stătea cu capul plecat

și asculta resemnat slujba. Andrei se gîndi să nu-1 piardă din ochi. pînă la sfîrșit. Voia să-l mai întrebe ceva. Deodată îl zări pe Anton Pann strecurîndu-se cu încăpățî- nare spre locul unde se afla Căldărușanu. Ajunse în spatele lui și îl atinse parcă din întîmplare. Apoi își luă și el aceeași mină de pioasă ascultare.

După inmormîntare toată lumea trecu prin fața celor trei femei îmbrăcate. în negru și prezentă condoleanțele. In această îmbulzeală Andrei îi pierdu din ochi pe Căldărușanu și pe Anton Pann. Ajunse și el în fața celor trei. femei. liinca Mănișteanu plîngea' aproape în hohote. Andrei îi spuse cîteva cuvinte, și o întrebă :

— Dar ce s-a întîmplat cu domnul general ?

— Este foarte bolnav și n-a putut veni. Vă rog să nu-1 mai deranjați astăzi. Este foarte bolnav.

Andrei zări îndreptați întrebător spre el ochii lui Dan Mănișteanu. Dădu mîna și cu el după care o șterse fără o vorbă. „Ce să-i spună ? !‟

Căldărușanu dispăruse. La fel și Anastasiu. Furios, Andrei se îndreptă spre mașină. Anton Pann stătea cuminte la volan. Se strecură în mașină :

— Ia ascultă, de ce l-ai lăsat pe Căldărușanu să plece ? Știai că vreau să stau de vorbă cu el ! Te-am văzut drept înger păzitor în spatele lui !

— Să trăiți, tovarășe căpitan ! Permiteți să raportez !

Lui Andrei îi trecu furia.

— S-aud.

— Plicul de aici, și dascălul deschise cu pocnet cutia unde ținea actele mașinii, mi l-a dat doctorul Căldărușanu pentru dumneavoastră.

—- Cum ți-a dat Căldărușanu plicul pentru mine ? N-ați scos o vorbă am îndoi.

— Cînd căscam ochii la lume, văd că doctorul îmi face semn discret să mă apropii. Ceea ce am și făcut. M-ați văzut doar cînd am ajuns acolo. După aceea s-a întors, m-a privit în față, s-a uitat în jos, dar tot cu fața la mine. Nu prea am priceput, că jos nu era nimic. Și-a dus mîinile

la spate și am văzut minunea. Cu două degete a tras din buzunarul lui capătul unui plic. Iar s-a uitat la mine. Era ciur că mă invită să-l buzunăresc, adică sâ-i iau plicul. M-am conformat.

■— Iată-te și hoț la înmormîntări !

•— N-am greșit, tovarășe căpitan, pe plic e numele dumneavoastră.

Intr-adevăr pe plic era scris cu pixul : „Tovarășului 'Andrei Pandrea‟. Anton Pann porni mașina. Andrei desfăcu plicul și citi : „Tovarășe Pandrea, n-ați fost la slujba din capelă și bănuiesc că net veniți nici la înmormîntare. Pentru că eu trebuie să fiu înapoi la Institut, vă trimit plicul cu o mică informație care vă poate fi de folos. Nu prea mai am ce

vă spune afară de ceea ce veți citi mai jos. Aici, la capelă, am zărit un om — Niki Anastasiu. Mi-am amintit de ceva în legătură cu el. Dumneavoastră ați întrebat familia Mănișteanu cui vindea Paula Drăgușanu bijuterii. Cel puțin în ultimii ani sînt sigur că toate veniturile ei erau acoperite în acest mod. Omul căruia i le vindea este Niki Anastasiu. Cu trei ani în urmă Paula a venit odată foarte furioasă la Matei — cred că asta a făcut-o să vorbească în fața mea — și i-a spus că Anastasiu este un excroc și că îi dă mai puțin de jumătate din valoarea lor. Văzuse într-un Paris Match una din bijuterii agățată la gîtul unei vedete și printre alte informații era dat și. prețul colierului de la gîtul. acesteia. Paula Drăgușanu primise un sfert din prețul pe care îl văzuse în revistă. Era furioasă. In străinătate fusese vîndută ,,ca bijuterie de familie‟ a nu știu cui. Am înțeles mai tîrziu că obținuse de la Anastasiu un preț mai ridicat pe ceea ce-i vindea și promisiunea de a nu mai fi scoase din țară. Astăzi Anastasiu m-a zărit și el și am avut impresia că mă privește cu atenție. Poate este numai o părere sugerată de împrejurări. Vă rog să vedeți ce se întîmplă. Abia aici am intuit că ele pot fi cauza morții Paulei și a lui Matei. Sînt convins că Matei știa totul în legătură cu fiecare piesă vîndută. Evident mă fac și eu vinovat de faptul că acum trei ani am tăcut aflînd că sînt scoase din țară și voi suporta consecințele ! Atunci am făcut-o pentru că erau Paula și Matei la mijloc. Cu vremea am uitat. Ia casa

Drăgușanu nu s-a discutat despre acest lucru niciodată. Chiar dacă veniți la înmormântare mă voi feri să stau de vorbă cu dumneavoastră pentru că tot Bucureștiul știe de prietenia mea cu Matei, iar Anastasiu va sesiza primul discuția noastră, în cazul în care este vinovat de ceva in această afacere. Vă stau la dispoziție, indiferent ce nuanță va căpăta pentru mine ancheta.

Cu toată considerația,

Matei Căldărușanu‟.

— Dascăle, ai citit scrisoarea ?

-— Cum era să-mi permit, șei'u’ !

— Dă-i drumul spre casă.

— ’nțeles, să trăiți.

La ora șapte seara trebuia să fie la colonel. Mai avea suficient timp să facă un duș și să se schimbe, ba chiar să mai bea și o cafea, ll aștepta o noapte albă și voia să fie pregătit pentru ea. La șapte fără zece minute eînd intră în birou, îl găsi pustiu.

Ana și Alexandru coborîră din mașină la Arcul de Triumf, și de-acolo ajunseră pe jos în strada Vornicului. Casa era stăpînită de cea mai perfectă liniște. Incuiară ușa și se instalară pe fotolii în Salonul galben. Ana își luă o țigară, Alexandru se grăbi să i-o aprindă, luînd și el una. Pe măsuța cu porțelan decorat o scrumieră strîngea scrumul celor două

ţigări. Era ora şase fără cinci minute cînd uşa de la terasă se zgîlţîi ca de curent. Alexandru trase draperia uşor. Se vedea grădina pustie. Din nou linişte. La şase şi cinci minute telefonul sună după consemnul dat.

— Alo, vă caută vecinul dumneavoastră.

— Da, vă rog, răspunse Ana, aveţi ceva să-mi comunicaţi ?

— Prietenul dumneavoastră a transmis la şase #fix. Un minut. Din casa dumneavoastră !

— O secundă ! Alexandre, caută, dar repede.

Ana lăsă receptorul şi se năpusti spre uşa Ralucăi. Alexandru spre uşa băii. Paulei Drăguşanu. Draperii ridicate, băi cercetate, apoi Alexandru intră în bibliotecă, în camera Paulei Drăguşanu. Ana trecu cu privirea prin su
tot
fragerie şi coborî în dependinţe. Alexandru o urmă ca fulgerul. După cîteva minute reveniră în salon. Luă obosită receptorul în mînă.

— Alo, vecine, mai eşti la telefon ?

— Da. înţeleg că n-aţi găsit nimic. Va transmite peste cincisprezece minute din nou. Casa este înconjurată. Descuiaţi uşa de la intrare. Dispoziţie să staţi liniştiţi. La revedere.

Alexandru citi bileţelul scris de Ana şi notă : „Degeaba atîtea prevederi. O fi montat un microfon în telefon ! Cum vezi, îşi bate joc de-tioi".

Următoarele zece minute au trecut ca un veac. Ana fumă o ţigară, iar Alexandru două, una după alta, fără s-'o termine pe nici una din ele. La şase şi douăzeci de minute telefonul ţîrii speriindu-i pe amîndoi. Zîmbiră. Pîndmd uitaseră de el.

— Alo, transmite din Pitarului. Sînteţi aşteptaţi Ia şapte la locul stabilit. La revedere.

— Cum ai zis adineauri, Alexandre ?, Bătaie de joc ? Ei află că e cea mai mare care s-a făcut vreodată. A transmis din Pitarului. Din casa lui Matei Drăguşanu sau a Măniştenilor.

Neputincioşi, rotiră ochii pe pereţii din jur, fixară uşile. Unde.a fost, lingă ei ? Avea dreptate Andrei. Dar în acest caz sînt doi. Unul transmisese din ascunzătoarea de-aici fiind sigur că n-o să fie găsit, iar celălalt, după douăzeci de minte, de dincolo.

— Mai avem jumătate de oră. Hai să mai căutăm ceva potcoave de cai morţi ! De m-ar auzi Andrei...

— Ana, oamenii ăştia sînt de un curaj dement!

— Credeai cumva că în spionaj lucrează îngeraşi sau nişte fricoşi ? Te bănuiam ceva mai realist. Luăm camerele din nou la rînd.

Alexandru începu cu biblioteca. Cerceta fără chef. Ii venea să se atîrne de lampa din tavan de disperare. Se uita la pereţi şi i se păreau mai opaci decît oricînd. Cărţile din rafturi îl iritau. Deodată începu.'să descuie uşile bibliotecii şi să scoată cărţile. Le scotea din. rafturi şi le aşeza rînduite frumos pe covor. Cînd Ana intră, reuşise să dea jumătate dintr-un perete jos. Se scutură de praf pe mîini şi o

privi victorios.
102 *
-— Ai ajuns Ia stadiul de obsesie ?
— Nu, demontez casa. In noaptea asta dau jos tot de pe pereți.
—• îmi pare rău că te voi întrerupe din această plăcută îndeletnicire, dar peste zece minute trebuie să fim la șef. O să se hotărască dacă demontăm casa sau plecăm la plimbare. așa ca să ne refacem după efortul intelectual deosebit din ultima vreme. Eu m-apuc de pictură. Ție îți fac portretul întîi și întîi. Așa, din. prietenie.
— Cred că am scrîntit-o de tot. Dacă nici Andrei n-a făcut nimic, cred că o să ai un ucenic intr-ale picturii.
— Dacă o să dai dovadă de tot atît talent ca și aici,
. mai bine lasă-te păgubaș de pe-acum.
—■ Nil înțeleg de ce dai vina numai pe mine !
— Il învinuiesc și pe Andrei că n-a intuit la vreme s, că Raluea este în pericol.
— Ce-ți veni cu Raluea ?
— Așa. Am constatat că a plecat de-acasă cu papucii și rnî-am adus aminte că a murit. Simplu, nu ?
— Cum a plecat cu papucii ? Și poate n-a murit.
— Nu există papucii ei aici !
-— îi cunoști papucii ?
— Ești penibil. Cum o să-i cunosc papucii ? Dar unde | ai mai văzut casă în care locuiește o femeie și în care să | nu existe papuci ? Cu funde, cu pufuri în-vîrf, din burete, brodați, cu tocuri, fără tocuri, din atlas, din mătase, din stofâ, din piele, dar papuci, pricepi ? Eu am acasă patru perechi. Unde văd papuci moi și frumoși îmi cumpăr. Toate femeile au halate de casă și papuci. Și halatele
— dar nu mai am timp să-ți explic cîte feluri de halate -7 pot fi. Raluea are trei exemplare. Ei bine, în cameră și în baia Ralucăi nu există nici un fel de papuc.
— Poate i-a luat atunci, noaptea, cu ea.
— Iar ești penibil. Ție trebuie să ți se facă o foarte / ser'oasă educație. Nici o femeie nu se duce să doarmă la u i bărbat cu cămașa de noapte și papucii în brațe ! îi face f plăcere să-și pună pijamaua,și papucii lui pentru că întot- 1 deauna sînt cu cîteva numere mai mari și... îi face pur și simplu plăcere să fie mai mică și mai fragilă ! Zău ești
103
naiv ! A venit vreo femeie să doarmă la tine cu papucii și pijamaua ei ?
— La mine nu dorm femei.
— Ăăă, am uitat, madam Matilda ! Ana făcu un semn de mare plictiseală. Hai să mergem că mă scoți din sărite.
In mașină domni puțin liniștea, dar Alexandru nu putea să fie prea multă vreme supărat pe Ana.
— Ce-o fi transmis ?
-— N-ai remarcat că am fost pedepsiți și nu ni s-a spus ce-a

comunicat ?
La șapte fără cinci hitrară în birou, găsindu-1 pe Andrei sunînd cu disperare undeva.
■— Unde umblați ?
•— Am transmis împreună cu amicul nostru și pe urmă Alexandru s-a așezat să demonteze biblioteca.
— Am auzit ce plasă v-a întins.
Figui-a lui Andrei părea mai degrabă veselă decît disperată de cele ce li se întâmplaseră prietenilor lui.
— Am impresia că ascunzi ceva, Andrei !
— Nu ascund, dar nu mai am timp. Sîntem așteptați. Cu stîngul înainte, marș ! Ana îmi vine să te sărut pentru kleea de a te duce la șase acolo !
— Dacă a săruta nu înseamnă în clipa asta a spîn- zura, sînt de acord.
Mai înainte de a-și da seama ce se petrece, Andrei o sărută pe amîndoi obrajii.
— Bravo, domnule, cei trei „A", victorioși pe toată linia, au trecut la pupat ! îi întâmpină în ușă căpitanul Teodorescu.
în drum spre biroul colonelului, Andrei le zise grăbit :
— Vă spun¯ ce mai apuc pe drum. Astăzi cînd s-a transmis, onor generalul Manișteanu lipsea de la înmor- mîntare. „Grav bolnav !" Ne-a rugat prin energica lui soție să nu-1 mai deranjăm. Fine del primo tempo. Secondo tempo : Anastasiu e băgat pînă peste cap în afacerea asta. Trafic de bijuterii peste graniță ! Pas vioi, pas vioi î îl somă el pe Alexandru care tocmai voia să se oprească pentru a se minuna mai bine de cele ce auzea.
Colonelul Roman îi primi în picioare. „Semn bun gîndiră automat cci doi care stătuseră ca pe jar în casa din strada Vornicului. Zăriră patru cafele aburind pe măsuța

laterală biroului. ,,Dar o să dureze plăcerea !" își conti- nuară gîndul răspunzînd invitației de' a sta jos.
— Datoria mea este să vă comunic textul telegramei. Tovarășul Pandrea îl cunoaște, dumneavoastră, deși erați pe aproape, nu. Primul text : „Nu pot transmite. Revin peste douăzeci de minute". Al doilea : „Astă noapte primesc cartea. Ne vom întîlni peste trei zile la locul fixat. Cu cititorii rezolv întocmai. încheiat. Trec pe recepție". Răspunsul : „Recepționat. Ești așteptat. Salutări de la Cristina ! încheiat !"
Roman îi lăsă să se privească semnificativ și se așeză pe un fotoliu în jurul aceleiași măsuțe. Ii privi cald și continuă :
— Deci a fost îndreptățit tovarășul Pandrea în presupunerile sale. Raționamentul n-a dat greș. Asta nu înseamnă că și altă dată clienții noștri se vor purta după raționamentele noastre, se grăbi el să-și mai retragă din favoruri. S-ar putea să întîlnim într-o zi unul cu ceva mai mult spirit de contradicție. Cele trei zile puteau fi folosite, după părerea mea, pentru im drum cu mașina pînă în Austria, nu ? Ce părere

aveți, tovarășe Deleanu ? Dumneavoastră sînteți un șofer experimentat. Ați remarcat cumva vreo mașină cu număr străin în zona noastră ? Nu. Unde a putut sta cel puțin zece zile această mașină ? Totodată persoana va trebui să iasă din ascunzătoare ca să ajungă la mașină. Aveți un plan, tovarășe Pandrea ? Ce credeți de cele două transmisii din două locuri diferite ?

— Da, dar aș vrea să vă informez asupra participării mele la înmormîntarea de la Belu, dacă îmi permiteți.

— Să auzim, tovarășe căpitan.

La ora opt și jumătate, după dezbateri aprinse, fumul plutea prin cameră ca deasupra unui coș de fabrică. Colonelul se uită la fereastra deschisă, neputincioasă în fața valului de fum, încheind ședința cu o glumă :

— Și cînd te gîndești că tovarășa Mușat a adus niște pipe ! Sper ca în schimbul pipelor să primiți astă-noapte în dar de la colegii dumneavoastră niște bijuterii frumoase ! Eu mă mulțumesc cu cartea !

105

La nouă seara Andrei și Alexandru se aflau în parcul din fața vilei Paulei Drăgușanu.

Dinspre Piața Filantropiei se auzi torsul ca de pisică al unui motor care opri cam la trei sute de metri. Niște frîne puse special îi avertiză că Anton Pann s-a prezentat și el și îi așteaptă. Un paznic de noapte se plimba fluierînd liniștit pe stradă. Luă un pisoi rătăcit în brațe, dar ajun- gînd lîngă gardul parcului începu să fredoneze „M-a făcut mama oltean".

Strada se cufundă în liniște. Rareori trecea cîte cineva. Lipseau perechile de îndrăgostiți proprii tuturor străzilor din București. Se pare că Parcul Herăstrău, din apropiere, îi atrăgea mai mult. O mașină opri brusc în fața casei Drăgușanu.

— Andrei, ia uite ce dar ne-a picat !

—- Ține-ți gura.

Era un Fiat 1800. Din el coborî un bărbat înalt. După mișcări se putea remarca că este tînăr și energic. Trînti cu zgomot portiera mașinii, din doi pași ajunse la portiță, o deschise cu un gest de stăpîn și cu pași repezi și siguri ajunse la ușă. Sună o dată, își aprinse o țigară, și se rezemă neglijent de zidul casei.

—• Andrei, ăsta pare să fie el.

-— Care -el ? Ești nebun ? Cum o să vină așa ?

— Nu, Andrei, ci, logodnicul Ralucăi ! Mâ și miram cum de n-a apărut pînă acum.

—- II cunoșteai ?

— Nu, dar îmi închipui că el este. Ai uitat portretul în creion de pe noptiera Ralucăi ? Cred că deși voia să se despartă, ea tot îl mai iubea.

— Ei, da, de asta i-a făcut vînt cum a apărut regizo- rașul la orizont.

— Nu-i deloc regizoraș ! M-am interesat. Află că este apreciat ca unul dintre cei mai buni la ora actuală.

— Mă rog, poţi să ai dreptate. Dar cel de la uşă ar fi cazul să plece că-mi încurcă mie treburile ! Numai specia asta de logodnici părăsiţi se pot purta în halul ăsta. Dă năvală ca un hipopotam. Ce naiba, vrea s-o păţească ?

— N-o s-o păţească deloc. Dacă nu-i deschide nimeni, o să plece.

106

Tînărui nu avea nici o intenţie în acest sens. Mai sună o dată şi apoi brusc, mina care se juca cu cheile de la maşină se ridică, băgă o cheie în broască şi descuie uşa. Încremeniră. Acum erau siguri că omul este Şerban Cor- nea, logodnicul Ralucăi. Numai el mai avea cheia de la casă.

— Pentru Dumnezeu, dar tipul o să se instaleze înăuntru s-o aştepte !

— Să-l ia dracu ! Merita să-l trimită Raluca la plimbare. Asta-i rîie, nu logodnic.

Paznicul ajunse în dreptul maşinii şi se uită foarte curios la aspectul ei. In salonul mare se aprinse lumina. Prin uşa deschisă îl văzură pe noul venit dispărind în camera Ralucăi ; după cîteva clipe se întoarse şi se duse spre cea a Paulei Drăguşanu ; reintră în prima. Andrei simţea cum îi zvîcnesc tîmplele de încordare. Tînărul reapăru în mijlocul salonului cu o hîrtie în mînă, scoase un stilou şi rezemat de cămin începu să scrie ceva. Fixă biletul lîngă oglinda de deasupra căminului cu o statuetă. Se opri, ridică capul şi-l întoarse spre uşa de la intrare. Asculta ceva ?

— Andrei, ii vezi, a auzit ceva. Să ştii că amicul nostru este acolo.

Părăsi îndeletnicirea de la oglindă şi se îndreptă spre uşa unde cei doi ştiau că se află intrarea în baie, dar şi în bibliotecă. Auziră destul de slab „Dumneavoastră sîn- teţi, doamnă Paula ?!“ şi dispăru din raza vederii lor.

— Andrei, Andi'ei, uite, se mişcă draperia de la biblio- tecă ! Uite fereastra bibliotecii !

Cum Andrei nu răspundea se uită la el. îl simţi încordat ca un arc. Presimţea că se petrece ceva ce nu putea înţelege în clipa aceea.

.— Andrei, ce s-a întîmplat ?

'— Cum bine sper că-ţi aminteşti, în interiorul bibliotecii nu există nici o draperie spre faţadă. Nici fereastră ! In cameră, pe zidul dinspre stradă se află de sus pînă jos şi de la un colţ la celălalt rafturi de bibliotecă ! Asta era, băiete !

Alexandru 11 privi ca şi cum în clipa aceea ar n descoperit că lîngă el se afla Andrei. Tînăruf reapăru în salonul

107

galben. Privi în jur şi se îndreptă spre uşa de la ieşire. Se întoarse, închise lumina şi din trei paşi ajunse afară, încuie, trînti cu furie pumnul pe sonerie şi porni spre maşină. Dădu să se urce, dar îl remarcă pe paznic.

— Ascultă, şefule ! Avea o voce plăcută şi un timbru cald.

Eşti de mult pe aici ?
— Cam de un ceas.
— N-ai văzut cumva o doamna Ieşind ? Sau o maşina verde plecînd, un Mustang verde ?
— Nu, n-am văzut. Poate o fi ieşit cînd eram în capul celălalt al străzii. Maşina-n-am văzut-o azi că o cunosc. E faină !
— Mulţumesc, serviciu uşor.
— Da poate se întoarce ! Să-i spun ceva ?
— A, nu, i-am lăsat un bilet. Dar. precis n-o să-l vadă. Niciodată nu vede biletele pe care i le las. Şi dacă-i în oraş nu mai vine pî'nă la unu-două noaptea. Ştii ceva, poţi să-i atragi atenţia că am lăsat un bilet pe cămin. Dacă o vezi. îi spui mata că a căutat-o Şerban.
— Nici o grijă. Şi maşina o văd eu că mai mul't pe strada asta am treabă.
— Fumezi ? Şerban scoase pachetul cu ţigări ser- vindu-1 pe paznic. Se vedea că n-avea nici un chef să plece. Frumoasă noapte. Şi ce lună ! Ei, să trăieşti.
— Să trăiţi. Numai bine.
Maşina porni ca din puşcă înainte ca omul să se fi instalat bine la volan. .
•— Se auzi în radio vocea lui Andrei.
— Fii atent, Dascăle ! Te duci cu locotenentul Deleanu la doctorul Căldăruşanu şi-l aduceţi aici. Adică nu aici, îl aduci în Pitarului. S-a înţeles ?
— înţeles, să trăiţi, dar tovarăşul locotenent Deleanu este lîngă dumneavoastră !
— Dascăle, prea multă vorbă. Aşteaptă.
— ’Nţeles, să trăiţi !
— Alexandre, ai auzit, nu ? Te duci cu Pann şi-l iei pe doctorul Căldăruşanu cu tine. Ne întîlnim în Pitarului. Fără multă, gălăgie.
\. —Andrei, ce vrei să faci ? Sper că nu doctorul...
— Iar vorbeşti prea mult. Nu-ţi închipui c-am să bîjbii toată noaptea ca să aflu unde este intrarea sau mai

-

| precis mecanismul intrărilor secrete ! Sînt două, una aici I. si una în vila lui Matei Drăguşanu ! Sper că adineauri ai | priceput cum s-a mişcat tipui nostru cu atîta uşurinţă I între Vornicului şi Pitarului ! A trecut pe sub păffiînt, ca o cîrtiţă, pricepi ?
— Pricep, răspunse Alexandru zăpăcit de viteza cu I care vorbea Andrei. Dar ce legătură are doctorul Căîdă-
I ruşanu ?
— Are. Sîntem buni de corvoadă un an întreg la cură-
.ţat cartofi intr-o bucătărie degarnizoană pentru că nu
|ne-a dat prin cap să-l întrebăm pe cel mai bun prieten şi

! fostul coleg de studenție și vacanțe al lui Matei Drăgu- |
șanu ce știe în legătură cu o comunicare secretă între
cele două vile ! Ai plecat ? Nici o vorbă pe drum doctorului !
— Crezi că este acasă ?
|— Sigur. Era mort de obosealăastăzi.
K — Am plecat. Salut.
După cîteva minute mașina lui Anton Pann porni ușor,
»întoarse în loc și dispăru spre Piața Filantropiei. Andrei
I luă legătura cu Ana.
I •— Ce faci ?
Bine mersi, citesc. Matei Drăgușanu are o bibliotecă f
foarte interesantă.
— Și Paula Drăgușanu așișderea.
•— Nu cumva ești în casă ?
| —Nu. O să vin să-ți țin de urît ție. Ce face Magda-
1 lena Tudor ?
— S-a dus să se culce. E foarte obosită.
•— Scoal-o imediat și adu-o în bibliotecă. N-o lăsa s
singură. Nici pe menajeră !
— Ei, dar ce-ți veni ?
— Fă ce-ți spun. Atenție să nu te trezești in orice | clipă
cu musafiri nepoftiți în casă.
— Andrei, ce se petrece ?
— Atenție mărită mai ales spre interiorul casei. Peste zece
minute sînt și eu acolo. Stai, cheamă întîi pe unul din
oamenii de pază din casă. Gata, executarea !
Ana .îndeplini puțin uimită toate dispozițiile lui Andrei.
Verifică împreună cu unul din subofițeri toată casa. Cele
109
două femei scoase din așternut se executară fără urmă de
protest. Magdalen'a Tudor o privea încordată pe Ana, dar și cu
aerul că toate sînt zadarnice.
— Domnișoară, vă deranjez dacă îmi aprind o țigară,
îndrăzni ea, și dacă am să vă rog pe dumneavoastră să mi-o
oferiți ?
— Vă rog, vă rog !
Ana se simți stînjenită văzînd ochii mari pe care-l făcea
menajera. Țigara nu se potrivea deloc cu straiul de
călugăriță.
— Am fumat pînă m-am călugărit. In momentele grele,
cînd nu mai pot, simt nevoia unei țigări. Vă rog să mă
iertați' și dacă puteți trece peste această întîmplare, am să
vă fiu recunoscătoare ! /
Ana îl văzu pe subofițer, care stătea în picioare în mij-
locul salonului, cum zîmbește discret. După cîteva clipe intră
Andrei. Se auziră frînele lui Anton Pann. Apărură doctorul
Căldărușanu, cenușiu de oboseală, și Alexandru.
— Tovarășe Căldărușanu, vă rugăm să ne scuzați că nu v-ani
lăsat să vă odihniți, dar avem mare nevoie de dumneavoastră !
— După scrisoarea de astăzi mă așteptam să veniți sau să mă
chemați. Nici nu m-am culcat. Repet, vă stau la dispoziție.

Fața lui Matei Căldărușanu exprima o imensă oboseală, tristețe și resemnare.
— Nu, tovarășe Căldărușanu, nu pentru asta v-am chemat. Mă interesează unde sînt intrările și legătura secretă dintre vilele Drăgușanu.
— Tunelul ? !
Se auziră deodată două voci uimite : a lui Matei Căldărușanu și a Magdalenei Tudor. Se uitau amîndoi cu ochii mari la Andrei și cu fiecare secundă înțelegeau ce s-a petrecut.
— Doamne, Dumnezeule, începu să se închine Magda- lena Tudor, și pe Ilinca cînd a sugrumat-o tot prin tunel a trecut ! Dar nu, nu se poate, își reveni ea destul de repede. El esie mort !
110
— Dar altcineva putea foarte bine să știe de tunel. ! Mai poate exista o altă intrare în afară de cele două din casele Drăgușanu ! ?
— Nu mai există nici una, tovarășe căpitan, șopti încă nevenindu-i să creadă doctorul Căldărușanu. De asta sînt sigur. Am lucrat la tunel cu Radu și cu Matei !
Coborîră toți în bucătărie. Andrei deschise cu precauție ușa spre calorifer după ce aprinse lumina. Doctorul Căldărușanu 51 urmă și se opri lingă zidul din fund al încăperii. Arătă două orificii mici în /.id și cînd deschise gura să spună ceva, încremeni. Se uita fix în spatele cazanului mare al caloriferului. înghiți în sec, îl privi disperat pe Andrei, dar își reveni oarecum si cu glas eîtuit spuse :
— Vreți să veniți puțin aici, tovarășe căpitan? Numai dumneavoastră vă rog !
Andrei răspunse invitației. Intuia ce se întîmplase. Privi și el pe urma ochilor lui Căldărușanu și se întoarse spre restul celor care intraseră :
— Rog doamnele să meargă sus în bibliotecă. Și dumneata, tovarășă Mușat !
Ana luă femeile de braț și fără nici o întrebare porni înapoi.
— Tovarășă Mușat, telefonează te rog după echipa noastră de criminaliști.
— Am înțeles. Intr-adevăr, Ana înțelesese ce se afla după cazanul caloriferului.
Andrei se apropie. în spate, aruncat peste cărbuni și învelit cu un sac, se contura un corp omenesc. Se vedeau foarte puțin două picioare fine de femeie. Trase sacul. Toți o văzură pe Raluca. Cu ochii mari, ficși, privea tavanul. Pe frunte, o gaură neagră în jurul căreia se închegase sîngele. Rigiditatea morții o făcea să pară un manechin din acelea de plastic din vitrinele magazinelor. Andrei o privea și pentru prima dată în cele trei zile simți un fior străbătîndu-1. își aminti cum o invitase să meargă cu el ca să-și ia lucrurile și Raluca îl refuzase pentru că avea întîlnire cu o studentă. Era sigur că-1 mințise. Nu-i făcea plăcere să meargă cu el pe

stradă sau
111
în mașină, nu-i făcea plăcere să stea în preajma lui din cauza întrebărilor pe care i le pusese. Se uita acum la ea și și-o amintea vie, cum își frămînta mîinile cu nervozitate și cum se revolta la cuvintele lui. Sîm^i că n-o să mai reziste tensiunii. O acoperi cu o grabă aproape indecentă.

— Alexandre, adu un cearșaf de sus și încercați s-o anunțați pe Magdalena Tudor despre... In sfîrșit, vezi tu :ce iaci.

Doctorul Căldărușanu, părăsit parcă și de ultimele-i puteri, se așeză pe o ladă și mai cenușiu decît venise. Andrei își dădu seama că plîr.gea. Privea undeva fix în fața lui, obosit și fără gînduri, iar pe față, fără ca el să-și dea seama, îi curgeau lacrimi. Omul ăsta, medic legist, care tăiase sute de cadavre ca să stabilească cauza decesului, care văzuse moartea sub toate chipurile ei, plîngea acum în fața unui trup care îi era la fel de străin ca toate celelalte mii pe care operase. Privindu-1, Andrei înțelese cit de legat era omul de lîngă el de casa în care se aflau, cît de mult îi aparținea acesteia ; memoria ei se așezase toată pe umerii lui. Era poate ultimul supraviețuitor a mii și mii de imagini care făcuseră viața lui și a lui Matei, a lui Piadu și Paulei. Dar mai ales a lui Matei Drăgușanu. Pentru prima dată Andrei simțea că înțelege ce sens are expresia „prietenie de-o viață‟, intuia ce pot să însemne cu adevărat aceste cuvinte care-l legau pe omul care plîr.gea de cel la a cărui înmormântare fusese astăzi după-amiază. Prietenie cimentată în internate, în studenție și pe front și consumată cu bucurie și plăcere în vaianțe, în ceasurile de liniște, în anii de muncă așezată, în gesturi in-diferente sau în cuvinte aruncate în joacă și a căror sem-nificație o știau numai ei doi.

— Domnule doctor, nu vreți să mergem sus ?

Trezit parcă din somn doctorul Căldărușanu îl privi de departe. Ii zîmbi stînjenit și spuse în șoaptă.

— Nu. Mi se pare că am coborît să vă arăt tunelul. Uitați aceste două orificii mici din perete. Unul ascunde butonul pentru lumină, acesta de sus, iar celălalt, butonul cu care se deschide ușa.
112

Alexandru coborî cu un cearșaf. în urma lui, Magda- îena Tudor, albă ca varul și dreaptă ca o statuie, mergea ca hipnotizată. Ana încerca s-o oprească, dar o făcea mai mult de formă și fără nici un fel de convingere. Prin ușile deschise se auzea vaietul doamnei Arămescu.

Doctorul Căldărușanu le ieși înainte, o prinse de umeri pe Magdalena și cu o voce șoptită, dar sigură îi spuse :

— Maică Olimpia, nu se poate. Nu este voie. Trebuie să vină mai întîi medicul și procuratura. După aceea ai s-o vezi. Te rog să fii cuminte, Magdalena, trecu el la numele laic. Te rog să-ți păstrezi cumpătul.

O întoarse de umeri și femeia, tot ca hipnotizată, făcu drumul-înapoi, ajutată de doctor. După puțin, doctorul Căldărușanu reveni.

— Cum vă spuneam, aceste două butoane sînt pentru lumină și pentru ușă. Pe partea cealaltă sînt alte două butoane similare, dar nu mai sînt mascate în zid. Tunelul este drept și ajunge la vila Paulei, sub bibliotecă. Acolo e o scăriță din ciment, paralelă cu zidul fațadei. Jos, o ușă similară cu aceasta, iar sus, în capătul scăriței, spatele bibliotecii. în bibliotecă se află o ușă. Din interior nu se observă. Rafturile au cărți false — doar coperți. Se deschide cu un buton din ambele părți. Nu-mi amintesc acum exact unde se află butonul din bibliotecă. Atît, tovarășe Pandrea.

Andrei le făcu semn să se retragă din fața ușii, spunîndu-1 doctorului să atingă butonul care o deschidea, dar să nu aprindă lumina în tunel. îl rugă pe Alexandru să stingă și lumina din camera caloriferului. Doctorul apăsă cu un deget și în întunericul din încăpere începu să se strecoare o rază ca atunci cînd deschizi ușa spre o cameră luminată. Cînd ușa de piatră se dădu de perete, Andrei avu în față un tunel lung, destul de larg și suficient de înalt. Era luminat de la un capăt la celălalt de aplice elegant fixate în pereții laterali. Uimit, doctorul apăru și el în fața ușii. își făcură curaj și Andrei, și subofițerul care se mai afla acolo. Nimeni nu scotea un sunet. își țineau respirația. Cineva trecuse prin tunel și aprinsese deci lumina. Pe pereții laterali erau tablouri. în unele locuri, atît cît putea să observe Andrei, ele fuseseră scoase. Pereții

laterali fuseseră cîndva lucrați în cal ci o vechio. Pe jos, mozaic de gresie de la alb-bleu la albastru închis. Andrei privea uimit la această încăpere luată parcă din basmele cu „Sesam deschide-te !‟ Trăia © copilărească uimire. Vru să întrebe ceva și cu asta își reveni. Făcu semn doctorului să închidă la loc fără să stingă cumva lumina.

— Cred că amicul nostru se află dincolo, în casa Paulei Drăgușanu. Probabil mai caută, sau a plecat și a uitat lumina aprinsă.

— Dar unde poate fi dacă nu-i acolo ? Mai precis pe unde a putut ieși ?

■— Pe aici, în nici un caz. Deci, prin a treia ieșire.

— Nu mai există, tovarășe căpitan, vă asigur.

— In afară de cele două vile, ce casă se mai află așezată pe tunel ? Mai este una din cîte știu.

— Casa Verbiceanu, acum Anastasiu. Dar vila Anasta- siu a fost a familiei Verbiceanu, care in 1941 sau ’42, nu îmi amintesc exact, a vindut-o lui Anastasiu. Cînd Verbi- cenii au construit-o, Radu s-a înțeles cu ei să nu facă intrare la tunel. Cu condiția asta le-a fost vindută partea de grădină. Locul Verbiceanu aparținea inițial tot familiei Drăgușanu. Le-au vindut-o prin ’33 și tot atunci s-a construit și vila, ba

nU, în ’38. Exact în '38. In 1940 a murit domnul Verbiceanu și atunci au pus vila de-aici în vîn- zare, păstrînd doar casa din Cotroceni. în mod sigur n-a fost construită o altă intrare în tunel.

— Și totuși, asasinul pe o a treia intrare circulă, cons- truită ulterior.

— De Anastasiu ? Dar el nu știa că există un tunel.

— Uitați că a fost prieten cu Adrian Zagnea ? Cel puțin declarația din dosarul Zagnea mă face să cred asta. Ori Zagnea a circulat, slavă domnului, prin tunel c-un trei ani ! In acest timp, din cîte înțeleg, ați fost pe front. Paula Drăgușanu, după moartea soțului ei, a stat pînă la sfîrșitul războiului la Drăgușanca î Nu-i așa că au avut timp suficient să facă o nouă intrare ?

— Dar după moartea lui Radu, Zagnea n-a mai fost în țarâ.

114

— O fi apucat să-i spună lui Anastasiu și intrarea o fi făcut-o el, pe cont propriu. Vom afla în astă-seară. Acum să-l lăsăm pe căutător să-și vadă de treburi. Dincolo nu mai are pe cine omorî. Din năvod nu mai iese el ! Să mergem.

Ajunși sus, Ana îi invită pe toți în salonul mare. Andrei își făcu de treabă cu telefonul în bibliotecă. Părea că vorbește cu colonelul, dar nu se putea înțelege ce spune. Peste cîteva minute ieși.

-— După ora unu acționăm. Domnule doctor, spre regretul meu mă văd nevoit să vă rețin aici. Vă rog să nu vă supărați, dar acum știți, e suficient să... In sfîrșit cred că mă înțelegeți.

— Nici n-aș putea să dorm.

Cu toții așteptau ceva. Nu știau exact ce, dar așteptau și se părea că de la Andrei. Erau atenți și la ce se petrecea la subsol. Mai ales Magdalena Tudor era îndreptată cu toată ființa spre acel loc. Se făcuse douăsprezece noaptea. Cum Andrei se așezase într-un fotoliu fără să mal spună ceva, ba își aprinsese țigara a așteptare, Ana găsi ideea salvatoare de a scoate lumea din încordarea și așteptarea în care se afla :

— Domnule doctor, puteți să ne spuneți cum a fost construit acest tunel ? Dacă nu vă obosește, bineînțeles.

-- Nu, domnișoară, nu mă obosește. Oftă cu tristețe. Am să vă povestesc, cum spuneți, despre modul în care a fost construit tunelul. Noi îi spuneam „tainița“, Paula l-a botezat „calea mușchetarilor“.

— Ce nume frumoase! Dar de ce ■ „tainița“ și de ce „calea mușchetarilor !“ Primul nume parcă l-aș înțelege, dar al doilea ?

—• Noi trei, Radu, Matei și eu, eram mușchetarii ei și cum tainița era a noastră și era calea dintre cele două case...

Ana privi puțin uimită și amuzată la cel care spunea liniștit și firesc că era mușchetarul Paulei Drăgușanu. Un om de cincizeci și cinci de ani, dar care părea mai în vîrstă din cauza oboselii. Doctorul prinse privirea și zîmbi trist.

— Da, domnișoară, numai mutră de joc de mușchetari nu am eu acum. Dar atunci Paula nu avea nici șaptesprezece ani, iar eu și Matei eram studenți în medicină la Pa-,
115
\
ris, și în vacanțe deveneam aceiași copii care se jucaseră cu cîțiva ani mai înainte în tainiță.
— Nu, vai de mine, nici o îndoială nu mi-a încolțit în gînd. Cred că vă înțeleg amintirile pe care vi le trezește redescoperirea tunelului.
-— Sînt multe și vesele. Numai de năzbîtii ne țineam. Ce veseli, inconștient de veseli și de fericiți eram toți ! Tunelul, domnișoară, a fost descoperit în anii imediat de după primul război mondial. Ana nu știa de ce doctorul îi spune domnișoară. Povestind i se adresa numai ei, deși ochii lui Andrei și Alexandru îl urmăreau cu atenție. Imediat după război, boierul Drăgușanu și-a construit o casă pe locul acesta. Era cam pustiu în jur și clădiri rare. Matei era în aceeași clasă cu mine la școala de cartier
— era o idee a boierului ¡Drăgușanu ca băieții lui să învețe cu copii din popor. Eu mă trag dintr-o familie de slujbași mărunți. Cum a venit în clasa noastră, Matei s-a împrietenit cu mine. Poate pentru că purtam același nume, m-am simțit dator să-l apăr de bătăuși pe noul venit. De a doua zi rn-a pus în curent cu comoara lui — tainița. Cînd s-a construit casa, cu o vară înainte, la săpături se descoperise un tunel lung care se continua spre șoseaua Kiselef de-acum și în partea cealaltă. Era armat cu bîrne, cu pietre pe jos ; în genere se păstra bine. Avea locuri în care pereții fuseseră căptușiți cu cărămidă. Așa l-am apucat și eu. Bătrînul Drăgușanu se pare că a vrut să astupe intrările în tunel, dar rugămințile celor doi băieți, Radu și Matei, l-au înduplecat. A astupat o intrare și a lăsat liberă partea care ducea spre șosea. Jos, în pivniță, acum sala caloriferului, a făcut o ușă grea de stejar cu niște zăvoare ca de temniță. Mi-aduc aminte că ne treceau fiori numai cînd vedeam ușa aceea. Era întărită cu drugi mari de fier și lucrată să reziste la asediu cu berbec de luptă. Toată copilăria, după școală, ne jucam în tunel. Radu, care a plecat la studii — era mai în vîr.stă decît noi — ne-a lăsat stăpîni absoluți pe tunel, pînă prin ’33 sau ’34 cînd, lansat în politică, a hotărît să-și facă o casă a lui. Atunci am avut noi o idee : să mergem prin tunel spre șosea și cam la cinci-șase sute de metri să scoatem o rangă din pămînt la suprafață și. în locul acela, să se facă casa lui Radu. N-am reușit să străpungem tu
116
nelul de jos în sus și am mers la suprafață cu măsurători pentru a stabili locul casei. Atunci am modernizat tainița noastră, așa cum ați văzut-o în astă-seară. Tunelul folosea de legătură între cele două case. Uneori ne mutam cu petrecerile în tunel și în toiul verii stăteam îmbrăcați în haine de iarnă

și doamnele în blănuri. între timp Matei a fost trimis la Paris pentru studii de medicină. Și eu mă înscrisesem tot la medicină, dar aici. Radu mi-a făcut rost de o bursă la Paris — avea o grămadă de prieteni la Ministerul Instrucțiunii. Iar am fost șase ani împreună cu Matei. în iarna lui ’39 spre ’40 a apărut Paula. Cînd am venit acasă în vacanța de Anul nou am găsit la Dră- gușanca lume multă, strînsă pentru sărbători și pentru logodna lui Radu. Viitoarea doamnă Radu Drăgușanu era Paula Vintilă. Bunică-sa, bătrîna boieroaică Vintilă, care ținea tot clanul în mîna ei energică și aproape teroristă, îi spunea Paulei haiducul‟ sau „furtună‟ și o ținea toată ziua în predici, deși Paula era nepoata ei preferată. încerca să-l convingă pe Radu să nu se căsătorească cu Paula că-și ia haiducia în casă, că o să-i facă numai pacoste, că-i o vifornință, că o să-l facă de rîsul Bucureștilor și că o să-i tragă pe toți îngîmfații de la București de mustăți ca pe vizitiul lor. Bătrîna Vintilă nu putea să sufere „domnimea parvenită‟ de la București, unde nu călcase de cel puțin două decenii din cauza asta. Cînd a văzut că Radu se încăpățînează să se însoare cu „haiducul‟ s-a resemnat și s-a dus la biserică să se roage ca să-i dea dumnezeu răbdare și minte să treacă prin toate primejdiile în care o să-l arunce Paula. Paula ne-a luat pe mine și pe Matei în primire și ne-a numit pe loc mușchetarii ei. Avea unul, pe Radu, dar trebuia să fim trei, ca la carte
— mai precis după titlul cărții. Toată lumea ne spunea mușchetarii prințesei Paula, care ne-a instruit, așa că ne-am așezat pe speriat împrejurimile. Făceam cîteva echipaje de sănii, noi cei trei eram totdeauna în sania Paulei, și ne luam la întrecere pînă la conacul Verbiceni- lor, aflat la opt-zece kilometri de Drăgușanca. Treceam ca furtuna prin sat, străbăteam pădurea, unde, după porunca Paulei, toată lumea trebuia să chiuie și să se mai tragă din vreme în vreme cu pușca ca să speriem lupii. Așa ajungeam la- Verbiceni băgînd turbare în cîini și
117
scandalizînd la culme pe doamnele respectabile aflate în vizită pentru sărbători la conac. Paula mina ea caii, stătea în picioare în sanie, fluiera ca un vizitiu autentic. Noi, mușchetarii, nu știam cum să ne ținem mai bine ca să nu fim zvîrliți la hopuri. Cînd se pregăteau echipajele pentru întreceri, bătrîna Vintilă ieșea în ceardac și țipa la noi : „Unde plecați iar, suflete de răzmeriță ? înapoi în casă că vine viscolul !‟ „Ne ducem să speriem lupii, bunico, că iar au mîncat azi-noapte din oile Jui badea Ion !‟ îi striga Paula, singura care avea curaj să-i răspundă. Bă- trîna ne petrecea cu ochiiț-'bombănind. Cei mai în vîrstă spuneau că Paula ii semăna întru totul. Odată Paula furioasă de reclama pe care i-o făcea bunică-sa cînd era Radu de față, pe care îl adora, a pus la cale o „mare mi- șelie‟ cum spunea bătrîna. într-o noapte, în plină petrecere în conacul Drăgușanu,. am intrat

nor trei și Paula îmbrăcați chipurile în haiduci. Devastasem sala de arme, cu pistoale și săbii de la războiul din ’77 ; am venit călări de la grajduri trăgînd ; am năvălit în casă. Paula își pusese niște mustăți uriașe ca să nu i se vadă fața. Cu glas gros, a poruncit ca toată lumea să-și scoată bijuteriile, ceasurile, banii și tot ce aveau de preț și să le pună pe masă. S-au executat fără să crîcnească. Dar la sfîrșit Paula a greșit. Odată o auzim : „Mușchetari, luați tot și să mergem !‟ în clipa aceea bătrîna Vintilă, care în seara aceea purta bijuterii de preț, s-a ridicat ca o furtună din scaun și a spus : „Mișelie, asta-i Paula ! Am să te pun la scară să te bată ca pe robi ! Și scoate mustățile acelea ca să nu vin eu să ți le iau că va fi vai de tine 1‟ A fost cea mai de pomină ispravă din ținut. Curînd am pus-o în temă pe Paula despre tainița noastră. Se potrivea cu ea. Am venit cu săniile la București să-i arătăm tainița. Mi-aduc aminte ce încîntată a fost. Aflîndu-i rostul a botezat-o pe loc „Calea mușchetarilor‟. Ce de năzbîtii a pus la cale ! în ianuarie s-a căsătorit. Noi am întîrziat încă în vacanță din această pricină și am plecat odată cu Radu și Paula care își făceau călătoria de nuntă în insulele Canare. Auzise Paula de ele, citise ceva despre Maiorescu legat de insulele Canare și a ținut musai să se ducă acolo. Cînd s-au întors prin Paris, eu și Matei, cu mutre solemne

ŞL îmbrăcați la fel, ne-am dus cu flori în brațe la gară așteptînd pe o doamnă Drăgușanu serioasă și impunătoare, gravă și conștientă de noul ei rol. înainte de a opri trenul ne-am auzit strigați : „mușchetari, la mine !‟ Am văzut capul Paulei pierdut într-o blăniță albă. Flutura mîinile și ieșise aproape jumătate pe fereastră. Radu, disperat, încerca s-o tragă înapoi în vagon. Ninsese mult în acel februarie la Paris. Radu era plecat cu treburi zilnice, iar noi băteam străzile, prăvăliile, anticariatele. Refuza să meargă cu mașina. Căutam trăsuri și vizitii .eu mustăți, ne băteam pe stradă cu zăpadă. După ce au plecat abia așteptam vacanța de vară ca să mergem acasă, in țară!

Doctorul Căldărușanu povestea și uitase de mult că fusese rugat să vorbească de tunel. Nimeni nu l-a întrerupt. Era fericit pentru că povestind toți erau pentru el vii în clipa aceea, îi vedea tineri, veseli. Uitase moartea care venise prin tunel și strînse toate aceste scene frumoase, toată viața care trepidase furtunos cîndva. Nu era nici o urmă de tristețe în vocea lui, și Ana și-a dat seama că doctorul trăia undeva în trecut povestindu-le. L-au ascultat și au aflat cum a venit războiul, cum proaspeții absolvenți mediciniști au fost trimiși direct pe front, cum au aflat din scrisori că a murit Ilinca și apoi Radu. Au făcut frontul și înapoi spre Berlin. La întoarcere au găsit-o pe Paula, ia Drăgușanea, tristă, cu inima slăbită. Era un alt om. Mai potolită și doar cînd vorbea mai intuiai interesul ei viu pentru oameni, pentru tot ce

pulsa în jurul ei.
Cu vremea a început să semene tot mai mult cu bă- trîna Vintilâ. O enervau plingăreții, disperații, cîrcotașii, toți cei care nu-și găseau un rost pe lume, ci doar se văi- tau. S-a ocupat cu energie de Drăgușanca pînă i-a fost expropiată.
Brusc, doctorul Căldărușanu tâcu.
•— Doctore, nu vă puteți da seama cam cînd s-a putut face cea de-a treia intrare în tunel ?
Toți se întoarseră uimiți spre Andrei. întrebarea cădea ca o piatră în imaginea frumoasă și liniștită a lacului. Uitaseră, ascuitîndu-1 pe Căldărușanu, de ce se aflau acolo, uitaseră că așteptau prinderea unui asasin.
119
— Doctorul și Matei erau pe front cînd bănuiesc că s-a făcut cea de-a treia intrare, dacă există într-adevăr. Vorbise Magdalena Tudor. S-a făcut în vara lui 1942. Atunci ne-am strîns toți la Drăgușanca, Numai Radu a rămas în București și venea la două-trei zile la moșie. La ufi moment dat a trebuit să plece din țară pentru vreo trei săptămîni. Imediat după plecarea lui Radu a plecat de la Drăgușanca și Adrian Zagnea. Avea treburi la București. Ilinca a rămas acolo. Erau deja în relații proaste. Cele două vile au fost închise toată vara. Cînd a plecat, Radu i-a trimis da Drăgușanca și pe cei doi servitori pe care îi oprise cu el la București. Atunci cred că s-a făcut cea de-a treia intrare, iar. autorul a fost Adrian.' Acum înțeleg că a fost posibil. Domnișoara mi-a spus că Anastasiu, în ’943, a dat o declarație în favoarea lui Zagnea. Ceea ce înseamnă că erau prieteni. în vara aceea casa Verbiceanu îi aparținea lui Anastasiu. Cele ce mi s-au spus în legătură cu declarația aceea mi-au lămurit abia acum multe lucruri pe care atunci nimeni nu le pricepea.
— Despre ce este vorba ?
— N-au legătură cu cele petrecute acum. Sau nu vă sînt de nici un folos. Se leagă de un om care a murit de mult. De Zagnea. Dacă o să credeți într-o zi că aveți nevoie de aceste povești, am să vi le spun. Acum nu-și au rostul. Dealtminteri este unu, și am înțeles-că de la ceasul acesta aveți treabă. Dumnezeu să vă ajute !
Alexandru făcu ochii mari, dar și-i plecă repede. Nimeni nu-1 trimisese pînă acum într-o misiune cu „Dumnezeu să vă ajute !‟ Sunetul telefonului întrerupse gîn- durile lui Alexandru. După cîteva cuvinte schimbate la telefon Andrei postă doi oameni în sala caloriferului, îl rugă pe doctor să aibă grijă de femei — printre care rămînea și Ana, care îi aruncă o privire furioasă, pentru că o lăsa în așteptare. Plecă cu Alexandru și Milescu care se prezentase între timp înmînîndu-i lui Andrei cîteva hîrtii. Ușa de la intrare se închise cu grijă, Ana reveni așezîndu-se pe fotoliu. Era privită cu niște ochi care așteptau să li se spună odată adevărul în legătură cu coșmarul din care nu-și puteau reveni și cu întîmplă- rile care li se păreau incredibile.

In sufrageria mare a Anastaseștilor se juca pocher. în jurul mesei se aflau stăpinul casei, fiul lui, un văr din Brașov — Adrian Vlădescu și nora lui Anastasiu. Era ora unu noaptea. Anastasiu o rugă să mai aducă niște vin din frigider, iar Vlădescu se oferi politicos și curtenitor să o ajute. Cei doi Anastasiu îi aruncară o privire nu piea prietenoasă. După cîteva clipe se întoarse cu sticla desfăcută și cu alte două de Pepsi-Cola.

— Nu mai beau vin. Nu mai pot. Am să beau puțin coniac cu Pepsi.

— Mă rog, bea și benzină dacă vrei, i-o întoarse mî- rîind Anastasiu.

— Papa, cum poți vorbi așa ? se scandaliză nora.

-— Tu să taci, auzi ?

Soneria de la ușă întrerupse însă discuția care prevestea clar ceartă.

— Cine o fi la ora asta ? Ochii bărbaților erau puțin neliniștiți. Anastasiu se sculă greoi de pe scauiț și ieși.
. Pe drum le spuse : Stați liniștiți.

Auziră voci la ușă. Vlădescu se sculă în picioare, dar în clipa următoare în cameră intră gazda însoțită de pa- ! tru persoane,

— Nu vă speriați, le spuse Anastasiu. Sînt de la miliție și de la procuratură cu ordin de percheziție pentru
| furt de aur din atelierul nostru. Iar vreo reclamație tîm- pită ! Noii veniți se și împrăștiară prin cameră.

— Am să vă rog să luați loc la masa la care ați stat pînă acum. Noi o să ne vedem de treabă. Mai este cineva
| în casă în afară de dumneavoastră ?

— Da, soția și nepoata mea. Are nouă ani ! Nepoata,
L adăugă Anastasiu.

•-— Vreți să faceți și prezentările ? Mă numesc Andrei | Pandrea.
| , Zîmbise oare Vlădescu ?

— Păi, eu sînt Anastasiu, Niki Anastasiu, mă cunoas- f te ți doar.

■—• Pe dumneavoastră vă cunosc, dar pe ceilalți nu.

— Nora mea, Melania Anastasiu, doctoriță, fiul meu, f Anton și vărul meu Adrian Vlădescu. Este din Brașov, in-
1 giner/cu treburi în București.

121

•— Mulțumesc, doamna Anastasia probabil doarme ?

•—■ Da, cu nepoata.

•— Lăsați-le, deocamdată. Cînd ajungem cu percheziția în camera dînsei o s-o rugăm pe nora dumneavoastră s-o trezească fără s-o sperie. Nu vă supărați, trebuie să ne facem datoria !

— Vă rog, vă rog, dar vă asigur, tovarășe procuror, că este iar o răutate din partea vreunui coleg invidios.

— Sper, pentru dumneavoastră. Domnule Vlădescu, sînteți bun să-mi dați buletinul dumneavoastră ? Și dumneavoastră doamnă,

și dumneavoastră, se întoarse el către Anton.
Adrian Vlădescu își scoase calm buletinul și i-1 dădu lui Andrei. La fel de calm și parcă jucîndu-se, Andrei desfăcu buletinul, îl răsfoi și întinzind mina să i-1 restituie spuse :
—■ Da, spre regretul meu trebuie să vă anunț că sînteți arestat, domnule Adrian Zagnea !
O mișcare iute cu gura către gulerul cămășii, dar mina lui Milescu, aflat la spatele lui, prinse mai iute gulerul. Dinții lui Zagnea se înfipseră în mîna locotenentului care se strîmbă de durere, dar nu dădu drumul gulerului. In cîteva clipe toți patru stăteau lipiți de perete. Anastasia, Zagnea și Anton aveau cătușe la mîini. Doctefița tremura ca un cățel adus din ploaie.
—• Vă rugăm să vă liniștiți. Trebuie s-o treziți pe soacra dumneavoastră și copilul. Veți merge toți la miliție. De fapt copilul nu-1 treziți. Vom chema noi pe cineva care va sta cu el pîna lămurim totul.
— Dar nu avem nici o vină, pentru dumnezeu, și cum o să rămînă copilul cu o femeie străină ?
■—■ Femeia care va sta cu ea este și ea mamă și se vor înțelege bine. Mîine voi vorbi și eu cu fetița dumneavoastră. Trebuie să-i cer scuze că i-am narcotizat puțin prietenii — cei doi lupi. Vă rog să vă liniștiți și să mergeți s-o trezim pe soacra dumneavoastră.
După cîteva clipe însă femeia se întoarse însoțită de ofițerul care se dusese cu ea. Era și mai palidă, ochii îi erau îngroziți.
— Tată* de ce, de ce ?

•— Ce s-a întîmplat ? păli și Anastasiu fulgerîndu-1 eu privirea pe Zagnea.
— Sînt moarte..., șopti leșinînd femeia.
— Nu-s moarte ! Dorm numai bine, interveni cu glas răgușit Zagnea. Le-am pus eu cîte un „somn ușor" în lapte. Or să se trezească mîine dimineață. Nu voiam să simtă că plec în noaptea asta, se întoarse el către Anastasiu.
— Milescule, cheamă imediat Salvarea. Spune-le despre ce-i vorba. Repede.
— Am înțeles ! se execută Milescu.
— Alexandre, ajută-mă s-o așezăm în fotoliu ! Amîn- doi o ridicară pe Melania Anastasiu de jos și făcură eforturi s-o readucă în simțiri. I se explică apoi că fiica ei trăiește și că va veni Salvarea. Femeia plînse încontinuu pînă veniră medicii.
— Da, acu ni vreau să știu unde este „cartea" pe care trebuia s-o iei cu dumneata în străinătate, Adrian ; Zagnea.
—- N-am primit nici o carte. Habar n-am de ce lvorbești !
»— In mesaj erai sigur că pleci cu ea.

— N-am transmis nici un mesaj !
'■— Nu ți se pare că e ridicol să mai faci teatru gratuit ?
— N-am nici o vină. Nu mă poți acuza de nimic grav ! Ai priceput ? Te în foi degeaba ca o varză !
Alexandru simțea că nu se mai poate abține de rîs. Se întoarse cu spatele admirînd cu zel un tablou. Avea să-i amintească la vreme lui Andrei comparația asta cu varza înfoiată. Andrei privi rece în direcția lui Alexan- % dru și, deși simțea și el nevoia să rîdă, arboră cea mai sobră ținută de care era în stare. încordarea din ultimele trei zile încerca să se descarce prin acest rîs nervos. Se uita la Zagnea și se gîndea că nu l-ar mai deranja chiar dacă l-ar compara și cu o conopidă, nu numai cu o varză. | Putea să-l transforme intr-un coș de legume dacă voia. ; Lui Andrei îi venea doar să rîdă prostește și la nesfîrșit. Era semnul că vine odihna, că peste puțin o să simtă plăcerea caldă a somnului care, la capătul nopții, îl aștepta.
123
—• Anastasiu, unde-i cartea ?
Alexandru care între timp intrase într-o cameră, veni glonț la Andrei :
— Uite cartea !
Era volumul Baudelaire legat în negru, a cărui dispariție Andrei o semnalase cu o zi sau două înainte,
— Nu de asta este vorba. Dar păstreaz-o. Poate ne va fi de folos, O să-ți citesc mîine dimineață să adormi mai bine, îi șopti printre dinți lui Alexandru.
Arestații au fost duși în mașini și expediați la sediu. Andrei, Alexandru, Milescu și mai tîrziu Ana, chemată prin telefon, scotociră ca.m un ceas și ceva în toate încăperile casei Anastasiu.
— Andrei, vino repede, am găsit intrarea în tunel. Vocea Anei venea de undeva dinspre pivniță. Coborîră pe scara de lemn și, ajungînd în pivniță, se uitară la Ana întrebători. Nici o trapă nu era deschisă nicăieri. Ana ii privi zîmbind și băgă degetul într-un șănțuleț. încet, fără scîrțîit, începu să se deschidă o ușă nu prea înaltă, în fața lor era o intrare. Trebuia să te apleci ca să treci prin ea. Pe partea dinspre interiorul tunelului „ușa‟ era camuflată de un tablou.
— De asta nu și-au dat seama niciodată Drăgușenii că aici mai este o intrare.
— Uite și aici !
Ana se întoarse și cam la un metru de la ușă apăsă în alt șănțuleț. O ușiță mică — era de oțel, se vedea asta doar din interior — se deschise în peretele văruit și în fața lor apăru un seif luminat înăuntru. Așezate frumos, cîteva casete de metal stăteau cuminți, lucind doar sub lumina becului. In partea de jos, un sertar care nu avea nici un orificiu pentru cheie.
— Și jucăria asta trebuie să fie tot pe bază de butoane. Ia vezi, Ana, poate o descoperi și pe asta.

— Cred că e mai simplu decît ne închipuiam. Seamănă cu sertarele acelea de la mașinile casierițelor din magazinele noastre. Le știți ? Se apasă pe ceva sub sertar, și automat vine în față. Să vedem !

Pipăiră sertarul în fel și chip, Har nu se deschidea.

— Eu zic să-l spargem !

124

— Slai, Alexanctre, ce te grăbești ? Așteaptă puțin.: Hai sĂ ne închipuim că sîntem Anastasiu. Unde am pune butonul automatului ?

-— Undeva la îndemînă, adică la înălțimea mîinii ! •

— Deci cam aici trebuie să iie. Și iar începu pipăitul seifului.

Alexandru, care se agita cel mai tare, se postase în față și privea descurajat.

— Să le ia naiba de ușițe secrete, că mi s-a făcut lehamite de ele. Trimitem un specialist. Furios, lovi peretele cu talpa pantofului. Să-l ia dra... Hei, uite că s-a deschis ! Ana, uite ce minune !

Sertarul păstra în lăcașe de catifea verde, special construite, trei coliere de o rară frumusețe, două inele și o brățară. Le admirară pe rînd pînă cînd Alexandru își acîuse aminte de sertar :

— Să știi că s-a deschis cînd am lovit peretele cu piciorul.

Jos, aproape de podea, descoperiră ceva ca o plăcuță pe care cînd apăsai, sertarul se deschidea și se închidea.

—- Trebuie să recunoașteți că misiunea asta a noastră a fost plină de surprize. Păcat numai că au murit atîția oa- |meni ! Hai să închidem toate minunile la loc și să căutăm mai departe cartea.

— Ana, dar nu este exclus ca și cartea cu pricina să fie tot aici. Să luăm la rînd fiecare perete al seifului. Ia casetele cu bani că ne încurcă. Așa.

Descoperiră sub catifeaua verde fundul dublu al sertarului. Găsiră un pașaport străin pe numele de Hans Hassenfeld. Fotografia era a lui Adrian Zagnea. Viza de intrare în țară, în regulă -— 25 august. Tot acolo se aflau și o tabacheră de abanos și o pipă. Le suciră, le învîrtiră, Andrei hotărî că trebuie date specialiștilor. Era sigur că ascundeau ceva și nu voia să strice nimic.

— Ce-ar putea fi ?

•— Un microfilm, spre' exemplu, care scos la lumină' să se voaleze ! Sau altceva. O să vedem. Și acum închiderea seifului, tovarăși ! Ana, regret că nu te pot lăsa aici să le admiri, dai- mai avem treabă.

Peste jumătate de ceas erau la sediu. Casa Anastasiu fusese sigilată și pusă sub pază... îi așteptau Magdalena Tudor, doctorul Căldărușanu, soția acestuia, Madeleine Căldărușanu, franțuzoaică de origină, care îl urmase pe Căldărușanu după studenție în România și bătrîna menajeră,

Maria Arămescu.
— Vă rog să mai aveți îngăduință cîteva minute. Trebuie să vedeți pe cineva. După aceea sînteți liberi. Informațiile de care mai avem nevoie o să vi le solicităm mîine după ce vă odihniți și dumneavoastră. Acum am dori numai să recunoașteți pe cineva, dacă bineînțeles l-ați cunoscut cîndva.
Patru perechi de ochi-exprimau o totală nedumerire.
Andrei ieși din camera în care așteptau cei patru și ceru să fie adus Adrian Zagnea în biroul lui. Il plantă intr-un scaun cu spatele spre ușă.
-— Și acum, te rog numele dumitale !
Ana și Alexandru stăteau pe scaune lingă fereastră.
■— Adrian Vlădescu, inginer, domiciliat în Brașov,...
— Lasă gluma asta. Am citit-o și în buletinul dumitale. Altceva.
Omul din fața lui îl privea cu o ură obosită. Știa că este inutil orice demers, dar încerca absurdul pentru că îi intrase în instinct acest gen de autoapărare.
-— Insist pentru ultima dată. Curfi te numești ?
•— Am spus. Părea că își regăsise calmul.
Andrei îi făcu un semn locotenentului Milescu care stătea în dreptul ușii. Acesta ieși și se întoarse cu'doctorul Căldărușanu.
—- Vă rog, poftiți aici. Lîngă mine. îl cunoașteți pe omul din fața dumneavoastră-?
Doctorul se întoarse și-l privi pe arestat, oarecum in-diferent. Deodată fața lui începu să-și schimbe culoarea, ochii se rotunjeau de uimire, se aplecă să-l privească mai atent și la fel de uimit se întoarse către Andrei, șoptind ceva, dar se vedea că nu crede nici el ce spune :
—• Adrian Zagnea !... Dumneata ! ?... Nu se poate, dumneata ești mort ! Am vizitat-o pe mama dumitale, am văzut actul și înștiințarea de deces !... De uimire doctorul Căldărușanu se așeză pe scaunul pe care stătuse Andrei cu cîteva minute mai înainte. Stătea pe scaunul anchetatorului și-l privea pe Zagnea cu uluire copilărească. De douăzeci și cinci de ani îl știa mort. Adrian, dumneata

ești ? Nu-i așa ? Și ai omorît din nou ! Pe fața doctorului își făcea încet, încet loc o severitate pe care Andrei nu i-o bănuia. Se întoarse spre Andrei și spuse calm.
— Tovarășe căpitan, persoana este Adrian Zagnea !
•: — Sînteți sigur ?
— Absolut sigur, tovarășe căpitan.
— Vă mulțumesc. Sînteți liber. Restul îl vom discuta astăzi după-masă. Am să vă rog să treceți pe la orele trei. Vă convine ?
— Da.
— ,Vă mulțumesc încă o dată pentru tot, tovarășe doctor Căldărușanu. La revedere.
Intră Madeleirie Căldărușanu. îl recunoscu imediat pe

Zagnea. Fără emoții, fără mirări. îl privea cu silă. Atît.
— M-a dezgustat întotdeauna această persoană. Era animalic și fără umbră de spirit. Un animal egoist și lacom. Și fricos în plus. I-a urît întotdeauna pe Drăgușeni, peiftru că îi erau superiori — uman, vorbesc.
Cu acestea, doamna Căldărușanu părăsi problema Zagnea.
Magdalena Tudor făcu o criză de furie. Cînd îl recunoscu pe Zagnea se repezi ia ei lovindu-1 peste față, peste ochi. Părea întruchiparea furiei îmbrăcată-n haine negre, lungi, cu ochii strălucind de o disperare de- om nebun. Abia o liniștiră. Așezată pe scaun, cu eforturile lui Alexandru, ale Anei și ale lui Milescu, își recăpătă demnitatea, redeveni o Vintileancă orgolioasă, dar încet, încet orgoliul făcu loc lacrimilor. Cu glas scăzut, aproape șoptit începu să-l blesteme pe omul din fața ei. îl blestema pentru că tăiase din rădăcină tot neamul Drăgușanu și Vintilă. Blestemul era complicat — învățat probabil acolo, la mănăstire — și părea o litanie, o rugăciune pentru cei morți.
Maria Arămescu nu l-a recunoscut pe Zagnea. Pînă în 1947 ea locuise la Drăgușanea. „Poate să fi fost și dînsu prin anii aceia la Drăgușanea, da atunci veneau mulți domni de la București, prieteni de-ai domnului Matei și ai domnișorului Radu, și eu nu-i mai țin minte". Se sculă să plece.
— Vreau să vă întreb ceva.
— Vă rog, doamnă Arămescu !
127
— El a omorît-o pe doamna Paula, și pe domnu Matei și pe domnișoru Radu și pe domnișoara Ilinca ?
— Da, și pe Ralucil Nestor tot el.
— Pe Raluca Nestor n-am omorît-o eu, se revoltă Zagnea. A împușcat-o Anastasiu. Nici pe Paula, aia a murit de frică ! Cine o știa că n-o mai ține inima pe ban- dita aia ?
De furie și de frică Zagnea o cam luase razna cu formularea propozițiilor românești.
— Apăi, să nu-ți mai ajute dumnezeu, cîine de pripas ce ești. Te-au strîns de pe' drumuri în neamul Drăgușanu și Vintilă și ai fost șarpe luat la sin. Să mori de atîtea uri cîți. oameni ai omorît. Și nici în mormînt să n-ai liniște. Cîine pripășit la casă de oameni !
Maria Arămescu porni agale spre ieșire. Din ușă se întoarse spre cei din cameră : „Vă rog să mă iertați ! Bună ziua".
— O să aduceți tot Bucureștiul să mă blesteme ? Cele două se pare că nu și-au epuizat tot repertoriul !
— Lasă dumneata repertoriul lor. Dă drumul la al du- mitale ! Sînt curios să aud. Ce cauți în țară ? Ce trebuia să scoți de-aici ? De cînd lucrați cu Anastasiu ? Ce aveai de gînd cu familia lui ? De ce le-ai drogat pe bătrînă și pe fetiță ? De ce trebuia să lichidezi toată familia ? Ce rol avea fiecare în povestea asta ? Care îți sînt celelalte legături în țară ? Care-i rețeaua de care se folosește „ono- rabila dumitale instituție" în țară ?

— Pi’ea multe întrebări pentru un singur ins !

— Am uitat : De ce-ai omorît-o pe Paula Drăgușanu sau de ce-ai vrut s-o sperii mai precis ? Mai am și alte întrebări, dar nu vreau să te supun unui efort intelectual prea îndelungat. Restul o să ți le pun în zilele care urmează ! Lăudabil totuși din partea dumitale că ai venit să-ți petreci anii de pensie în patrie !

— Să vă ia dracu de hiene, toți, toți sînteți niște hiene ! Cereți, mereu cereți să aduc informații, să omor, să otrăvesc, să gîtui, să arunc din tren, din mașină, dar să vă aduc informații... iar voi stați și ce vă pasă, v-ați învățat să dați dispoziții, să mă pîndiți, mă pîndiți și’voi, și poliția, și miliția mă pîndește, toți, toți mă Urmăresc și-mi cer ! Și eu sînt unul singur, singur, pricepi Max, un sin

gur om și voi sinteți o haită întreagă și-mi cereți, cereți, mă amenințați, și dacă or să mă prindă într-o zi o să vă luați mîinile de pe mine, n-o să mă mai cunoașteți, hienelor ! Hiene, asta sinteți, niște hiene !... M-ați alergat o viață întreagă, hienelor ! Cristina, fetița mea, și pe tine or să te alerge hienele toată viața...

Era o criză de nebunie, de furie, de disperare. Zagnea vorbea cu un Max. Uitase unde se afla.

— Eu cred că simulează, tovarășe căpitan ! încercă Mi- lescu să iasă din șocul provocat de manifestarea lui Zagnea. Văzînd fața gravă a lui Andrei se întoarse către Ana și Alexandru și zări aceeași expresie.

— Zagnea, ești în biroul meu, al căpitanului român Andrei Pandrea. Recapătă-ți calmul ! Nimic nu te mai poate ajuta acum. Nu-i mai poți fi de folos fetiței dumitale, Cristina. Poate numai vorbind îi mai poți veni în ajutor.

— Căpitane, domnule căpitan, trebuie să-mi dați drumul ! înțelegeți, trebuie să-mi dați drumul să plec acolo. Trebuie s-o apăr pe fetița mea ! Zagnea își revenise, era palid, cu ochii și mai disperați însă. Trebuie s-o apăr, s-o ascund de ochii lor ! Mă înțelegi, căpitane ? Nu, nu poți să înțelegi, ești prea tînăr, n-ai copii ! Glasul lui Zagnea devenise șoptit.

— Cum o să-ți dăm drumul, Zagnea ? Și cei cinci morți ? Să-ți dau drumul ca să mai omori fără nici o ezitare ca să aperi ce ? Pe Cristina dumitale ? Transformi lumea într-o junglă ? Ai omorît aici ca s-o aperi pe Cristina, fetița dumitale, spui, dar cei cărora le-au fost omo- î’îte ființele apropiate, ce-ar trebui să-ți facă ție ? Eu ce-ar trebui să-ți fac pentru că i-ai omorît pe ai mei ? Da, ce te uiți ? Asta ești acum, un străin, dușman, oamenii aceia morți sînt morții mei, pricepi ? Nu, nu poți să pricepi Zagnea, ești prea îmbătrînit în egoism și ură ca să mai poți pricepe așa ceva.

■-■ Vă fac orice servicii, căpitane ! Nu ai dreptul să-mi refuzi asta. Cred că instituția dumitale are nevoie de serviciile mele și dumneata n-ai dreptul să-mi refuzi aceste

servicii. N-o să te lase instituția dumitale în care ești doar o mică rotiță. Pricepi, căpitane ? Ai prins un
129
spion din cei mai versați, și el îți oferă serviciile lui, îți dă ocazia să te remarci, nu ai dreptul să refuzi asta. Ai fi un idiot dacă ai refuza. Dealtfel va trebui să raportezi dorința mea, căpitane, să raportezi propunerea mea șefilor dumitale și atunci tot cum spun eu va ieși. Sper că ei vor fi ceva mai înțelepți.

— Dacă te hrănești cu iluzia asta, mă văd dator să-ți aduc la cunoștință că te înșeli. Instituția mea nu are obiceiul să colaboreze cu asasini, domnule Zagnea, și nu are nevoie de serviciile dumitale. Asta să-ți fie clar.

— Nu se poate să nu aibă nevoie ! Orice om cu scaun la cap ar accepta propunerea mea, orice om, pricepi ? Ești chiar atît de îmbîcsit de teoriile astea materialiste, chipurile umaniste ?

— Oi fi eu îmbîcsit, dar dumneata ești penibil, așa că te rog să trecem la alt subiect.

' — Ești un cretin !

— Mă rog, am să raportez șefului meu acest verdict dat de „un spion versat", prins de mine ! O să'hotărască el dacă mai ține pe lîngă casă un cretin.

— Du-te dracului !

— Cîți ani are Cristina ? De ce te temi pentru ea ?

— Ce te mai interesează dacă nu-mi dai drumul ? Ești cinic ! Vrei să mă chinui ești ?

— Nu !

— Dă-mi drumul, Andrei Pandrea, și am să-ți fac servicii imense. Cunosc toate cele cinci continente, pricepi ? Le-am bătut cu piciorul, am lucrat peste tot, le știu...

•— Și peste tot bănuiesc că ai presărat morți ?

— Ce interesează toți idioții care n-au știut să se apere ?

— Conform teoriei dumitale n-ar trebui să mă mai intereseze nici idiotul care ești dumneata și care n-a știut să se apere de data asta !

— De data asta am greșit din cauza Paulei Drăgușanu și a bijuteriilor ei. Dă-mi drumul să-mi ascund fetița ! Apoi mă întorc. O aduc aici ! Pentru ea am căzut acum ! Am vrut să pun mîna pe bijuteriile Drăgușenilor și să
130
fug cu ea undeva, pe un continent unde să nu ne ajungă mîna hienelor !

— Ce pericol o pîndește pe fata dumitale ?

•— Are nouăsprezece ani ! Numai nouăsprezece ani ! Știi dumneata ce sînt numai nouăsprezece ani? Or să facă din ea ceea ce sînt eu ! Asta a fost condiția sub care lucrez de zece ani ! înainte, cînd era mică, nu-mi păsa de nimic. Lucram de plăcere. De zece ani mă au la mînă cu ea ! Dacă dau greș sau dacă vînd, Cristina va ajunge ce sînt eu, o spioană alergată toată viața de hiene !

— La nouăsprezece ani poți fi destul de lucid să refuzi așa ceva !

— Oare ești așa de imbecil ? Oare nu știi cum se aduc oamenii pe drumul ăsta fără să simtă măcar la început ? Oare nu știi cum se racolează o spioană, o fată de nouăsprezece ani care vrea să se distreze, să aibă bani, să fie curtată, să fie frumoasă, elegantă și să pară importantă ?

— Cîte fete de nouăsprezece ani ai racolat pentru serviciul dumitale, Zagnea, pe cele cinci continente ?

— Ești un monstru, căpitane ! Și eu care te credeam un naiv ! Dar pricepe că în fața dumitale se află un tată, nu un spion ! Nu mai sînt un spion, sînt tată. Trebuie să mă ajuți. Și ea, Cristina, este din ai dumitale, cum ai spus. Are cetățenie română !

— Astea-s povești de adormit copiii.

-— Nu glumesc, are cetățenie română.

— Cine i-a acordat cetățenia română acum nouăsprezece ani ? Pentru că înțeleg că nu s-a născut în țară !

— Nu, căpitane. S-a născut în România. Mama ei era cetățean român. A fost la o specializare, ne-am cunoscut la Paris. Ne-am căsătorit. Eu am luat atunci numele de familie al soției mele. Ea a revenit în țară. S-a născut Cristina. Apoi au venit, Cristina avea doi ani, au venit la mine. Soția mea n-a știut niciodată ce meserie am. A murit cînd Cristina avea cinci ani. Așa are Cristina cetățenie română.

— Zagnea, de ce a venit soția dumitale după căsătorie în țară ?

— Eu am trimis-o. Voiam cetățenie română pentru copilul meu.

— Splendid ! Iată-te patriot !

131

-— Nu fi ridicol ! Ca cetățean român era apărată de multe lucruri. Și putea fi reclamată oricînd de statul român.

— De ce voiai să fie cerută ? Nu era mai bine acolo unde erai și dumneata, în țara a cărei cetățenie pretinzi că o ai ?

— Nu. Veneticii nu sînt iertați niciodată că le poluează aerul. Sînt folosiți, li se acordă o politețe strictă atît cît e civilizat ! Dar în rest nimic. Meseria mea mă scotea în afara oricărei legi și protecții ! Știam că statul român își va recupera un cetățean, chiar fiică de spion fiind. Asta vă cer acum : să-mi recuperați fetița ! Dar cu atenție, căpitane, cu atenție, să nu i se întîmple un accident înainte de a ajunge aici ! Dacă află „prietenii mei" .ce renghi vreau să le joc, or s-o omoare sau or s-o facă dispărută înainte de a mai apuca voi s-o puneți sub protecție. Asta este condiția mea : cînd fetița va fi aici, atunci voi vorbi. La revedere, căpitane ! La revedere, doamnă, domnule ! se întoarse el către Ana și Alexandru.

— Un moment, domnule Zagnea, interveni Ana. Dacă Cristina este cetățean român, cum spuneți, evident statul nostru îi va acorda protecția. Este o îndatorire a lui. Dar cum se poate ajunge la ea ? Practic unde se află ? Pașaportul dumitale e

fals, deci nu aceea îți este cetățenia pe care o pretinzi.
— Da. Dați-mi o hîrtie. O iau cu mine în celulă. Am să vă scriu tot ce vă interesează. La revedere.

După plecarea lui Zagnea Cei trei se așezară obosiți pe scaune. își trăgeau răsuflarea înainte de începerea discuțiilor cu familia Anastasiu.

între timp apăru un tînăr ofițer.

— Tovarășe căpitan Pandrea, permiteți-mi să vă raportez !

— Te rog, Constantine, spune. Ce minuni ne mai dezvălui ?

■— Uitați aici, pipa. Se demontează partea superioară, în ea se aflau două microfilme. Developate. Unul este o copie, dar cuprinde aceeași documentație. întîmplător vă pot spune despre ce este vorba. E un nou proces tehnologic experimentat în industria noastră chimică. Brevetarea lui

internațională urma să se facă peste două luni în cadrul unei întruniri științifice.

— Este foarte valoroasă ?

— Mai mult ca sigur. Simplifică procesul de producție imens și totodată mărește numărul produselor obținute. Ceea ce trecea înainte la deșeu, prin acest nou procedeu, devine produs folosibil în industria materialelor de construcție. Alte două produse merg în industria textilă și în cea farmaceutică. Dar nu atît acest aspect interesează cît primul — reducerea și simplificarea procesului tehnologic inițial, reducerea cheltuielilor, scăderea prețului de producție al produselor inițiale și formidabila economie de materie primă.

— Foarte frumos ! Cine este autorul acestei invenții păzite așa de bine că au și pus mîna pe ea prietenii noștri Zagnea și Anastasiu ?

— Un colectiv de cercetători, tovarășe căpitan. Nu-mi amintesc perfect instituția, dar în cîteva minute sper să aflu și vă voi pune la curent.

— Iți rămîn îndatorat.

-— Pe pașaport a fost schimbată doar fotografia.

— Altceva ?

— Tabachera nu conține nimic. In sticlele de vin de pe masa de joc din casa Anastasiu se afla un narcotic puternic. In pepsi-cola nu se afla narcotic.

— Cine bea pepsi ?

— Pe sticla de vin sînt amprentele lui Zagnea, pe cea de pepsi la fel. Paharul de pepsi poartă amprentele lui Zagnea. Paharele de vin pe ale Anastaseștilor.

— Cînd le-ai luat așa de repede amprentele ?

— Acum zece minute. M-am dus în camerele în care sînt reținuți. Cu permisiunea tovarășei locotenent major Ana Mușat !

— O aveai și pe a mea oricum ! Deci Zagnea avea de gînd să-i adoarmă pe toți din familiâ Anastasiu. Dealtfel, așa am și bănuit. Mă interesează însă cu ce scop ? Nu cumva sînt ei „cititorii" care trebuiau să plece, adică să fie lichidați ?

Mda ! Mulțumesc, Constantine, și aștept numele instituției precum și numele celor din colectivul de percetare al acestui proces tehnologic.

•— Să trăiți, am înțeles !

133

•— Și acum să ne ocupăm de familia Anastasiu. Tovarășe Milescu, cred că ar fi bi-ne să stăm de vorbă mai în- tîi cu tînăra doctoriță Anastasiu. Așlept.

Adrian Zagnea, membru al mișcării legiontu e, a stat în țară pînă în 1943, cind este nevoit să fugă totuși în Germania, fiind suspectat de asasinarea soției sale, Ilinca Vintilă Zagnea, și de a lui Radu Drăgușanu. Din Germania, anunță în țară că este mort; urmează cursurile unei școli de spionaj industrial și de atunci nu a făcut decît asta. Pe parcurs și-a schimbat de cîteva ori stăpînii. Acum fusese trimis în țară ca să ia un microfilm — cel cu procesul tehnologic ■— și să-l treacă peste graniță. Misiunea lui principală era însă alta. Serviciul în slujba căruia se afla îl trimisese la unul din agenții săi activi din România — respectiv la Niki Anastasiu, fostul lui prieten. Adrian Zagnea, intrat în țară sub nume fals, își schimbă de la Brașov identitatea și devine inginerul Vlădescu. Așa ajunge la București unde se instalează în casa lui Anastasiu, pentru două, cel mult trei zile. In acest timp, Zagnea își redescoperă vechea dorință de a pune mîna pe bijuteriile familiei Drăgușanu. Anastasiu îi povestește că Paula Drăgușanu a vîndut multe, fapt care îi întărește bănuiala că acum douăzeci și ceva de ani Radu Drăgușanu își transformase moșiile în bijuterii. Trece la acțiune. Folosește vechiul tunel în care în 1942 mai săpase cu Anastasiu o intrare pentru a-i putea spiona pe Drăgușeni și lumea politică din cercul acestora. Căutările lui sînt nefructuoase. Vechea patimă e tot mai puternică și își amînă plecarea din țară numai de dragul bijuteriilor. Le caută de unul singur, dar nu le găsește. Atunci se hotărăște să dea ochii cu Paula Drăgușanu, s-o sperie, să obțină totul cu forța și în aceeași noapte să plece. Scandalizată de vizitele lui nocturne și de furiile lui Tobsy, Paula Drăgușanu mărturisește în glumă cumnatului ei, Matei Drăgușanu, că cineva umblă prin tunelul uitat de toată lumea. Zagnea trebuia să se grăbească. Pentru a o înfricoșa se folosește de vechea și singura spaimă a Paulei Drăgușanu — reptilele. In noaptea în care Paula Drăgușanu s-a întors după ce îi condusese pe Mănișteni, a simțit că se află cineva în casă. De asta

134

a vrut să și plece imediat. Cînd l-a văzut, bineînțeles a refuzat să-i dea vreo bijuterie, ba l-a amenințat că-1 dă pe mîna miliției pentru cele două crime din ’43. Zagnea a scos din buzunar șarpele mort și atunci s-a întîmplat tragedia. îngrozită,, a murit în următoarea secundă. Cînd s-a aplecat să-i ia pulsul, cățelul s-a repezit la el. Atunci a făcut prima prostie. A tras în Tobsy mai mult enervat de moartea

Paulei. Nu a mai căutat bijuteriile în seara aceea. A luat cățelul să-l arunce în coșul de gunoi de pe stradă sau în altă parte. Intrînd în tunel și-a adus aminte de Matei Drăgușanu căruia Paula îi mărturisise vizitele prin tunel. Miliția ar fi descoperit cea de a treia intrare și casa Anastaseștilor era prima vizată în acest fel. Nu-1 interesa soarta lui Anastasiu, ba cu dragă inimă l-ar fi lăsat pe mîna miliției, dar el, chiar dacă pleca în noaptea aceea, tot nu putea ieși din țară în douăzeci și patru de ore. Anastasiu. prins, l-ar fi vîndut și pe el. în clipa cînd a înțeles asta, s-a hotărît să lichideze singura persoană avertizată de vizitele din tunel — Matei Drăgușanu. Acesta i-a mărturisit că n-a crezut niciodată în așa-zisa lui moarte din ’44. L-a împușcat foarte repede, deși avea chef de vorbă cu" el. Cățelul l-a aruncat în coșul de gunoi al lui Matei Drăgușanu. Da, a ieșit în curte să ia aer, se sufoca de furie. Drăgușenii îi dejucaseră și de data aceasta planurile.

Aici Andrei își întrerupse lectura notelor și își aprinse o țigară.

După moartea celor doi Drăgușeni, Zagnea a acționat ca un dement. Voia să pună mîna pe bijuterii, îi transmisese și lui Anastasiu această patimă. Nu-1 mai interesa că în orice clipă putea compromite casa Anastasiu. Asta și voia „ori miliția, ori eu, tot trebuia să termine cineva cu Anastasiu‟. Pe Raluca a împușcat-o Anastasiu. I-a găsit în casă cînd a veni fără mașină. Anastasiu, care credea că rămîne în țară, se vedea descoperit de Raluca. A tras, apoi au transportat-o prin tunel tot la Matei Drăgușanu. Știau că în sala caloriferului acum nu se umbla. Lui Zagnea începuse să-i fie din ce în ce mai indiferent ce se va întîmpla cu Anastasiu (care își cam pierduse cumpătul. Prea multe crime. începuse să-l urască pe Zag-

nea și dorea să-l vadă cît mai repede plecat din casa lui). Bijuteriile n-au reușit să le găsească. Au luat volumul Baudelaire, pentru că odată, Zagnea i-a surprins pe Iiadu și Paula umblînd cu acest volum, imediat după vinderea moșiilor ; credea că acolo, undeva, se află notat secretul ascunzătorii bijuteriilor.

Pe cealaltă linie, procurarea microfilmului, n-a întîl- nit nici o piedică. L-a obținut fiul lui Anastasiu de la cercetătorul Vasile Andronic, vechi prieten, care de la început a fost de acord cil vînzarea. Motivele, meschinărie omenească, invidia și ura ce-o purta cîtorva membri ai colectivului de cercetare, colectiv în care el nu fusese inclus. La institut, V. Andronic trecea drept „un cercetător tînăr, în formare‟. Dar avea treizeci și cinci de ani. Perioada de formare trecuse de mult și el știa asta, își simțea mediocritatea și de aceea îi detesta pe ceilalți. în schimbul microfilmului primise 20 000 de lei, asigurarea că i se va înlesni în străinătate plasarea într-un loc, unde

„talentul și capacitatea sa vor fi mai bine apreciate‟, precum și o sumă satisfăcătoare de bani într-o bancă.

Altă misiune a lui Zagnea, și cea mai importantă, era lichidarea lui Anastasiu și reactivizarea unei rețele pasive. Lista se afla la Anastasiu, verificările adreselor erau făcute. în primele nopți Zagnea a ieșit și a tratat personal cu trei dintre ei. Fără știrea lui Anastasiu a numit și un rezident. Cei trei nu știau că este Zagnea. Anastasiu trebuia lichidat, pentru că dincolo aveau dovezi că acesta mai lucra cu o firmă — rivala lor ; dovadă — pe piață au apărut dubluri ale informațiilor primite de la Anastasiu. Și apoi, un agent al lor dispăruse în drumul spre Orient, după ce trecuse pe la Anastasiu, tocmai ca să-l verifice. Se putea conta pe cei trei — dosarul lor din trecut i-ar fi determinat să facă orice, nu încăpea nici un refuz. Zagnea avea și motive personale să-i lichideze pe Anastasești. Fiul lu Anastasiu îl descoperise cînd a făcut dublura de pe microfilm și i-a spus în față că îl bănuiește că-și vinde patronii actuali. Apoi, dacă Anastasiu comunica dincolo că a întîrziat misiunea din cauza bijuteriilor, el, Zagnea, ar fi fost pierdut. De aceea le-a pus somnifer în băutură. Peste un ceas pleca dînd drumul gazului la

toate sobele din casă. Ar fi ieșit prin grădina familiei Anastasiu și a magazinului din spatele vilei acestuia. Se mai strecurase și altă dată din încercuiri ca cea pe care o făcuse acum căpitanul Pandrea.

Andrei obținuse declarații de la Zagnea, confruntîn- du-1 cu Anastasiu, precum și bazîndu-se pe deducțiile celor trei „A‟, în urma unor discuții aprinse.

Zbîrnîitul aproape vesel și nerăbdător al telefonului îl scoase din meditație.

— Alo ! A, tu ești ? Ia spune, ești sau nu bogată ?

— Andrei, vino imediat să le vezi. Dacă ai ști ce frumoase sînt!

— Ana, lasă prostiile ! Trebuie să-l aștept pe tovarășul colonel. Cum le-ați găsit ?

— Păi, după ideea lui Alexandru am dat toate cărțile jos. Pe peretele dinspre baia Paulei Drăgușanu era un seif în zid, dar trebuia să miști biblioteca din loc. Am găsit butonul, am apăsat și prea frumoasa bibliotecă de stejar s-a mișcat. Seiful era cu cifru ! Ne-am gîndit o grămadă ce ar fi putut alege Paula Drăgușanu ca cifru ! Nu ghicești ? Radu, bineînțeles, numele soțului ei. Nu-ți spun cîte variante am încercat. Vino să le vezi ce frumoase sînt ! Hai, Andrei, vino !

— Ana ești îngrozitor de femeie !

•— Și tu ești. îngrozitor de bărbat ! Cum poți fi atît de insensibil la frumusețile pe care le-am găsit aici ? Cred că valorează cîteva milioane. Sînt piese vechi, Andrei, piese rare, cum numai în timpul războiului s-au putut achiziționa

ieftin. Hai, vino !

— îl aștept pe tovarășul colonel și dacă avem timp venim. Oricum trimit oameni. Bijuteriile trebuie înregistrate, inventariate, mîine trebuie predate băncii. Așteptați acolo pînă la noi dispoziții.

înainte de a închide, Andrei ezită și totuși nu-1 răbda inima :

— Bravo Ana ! Știi, mă gîndeam că dacă Zagnea ar fi fost femeie găsea repede bijuteriile. Numai voi femeile aveți simțul intuiției atît de dezvoltat.

— Las-o baltă. Păcat că nu vrei să le vezi. Poate tovarășul colonel va fi mai curios decît tine. La revedere. Ana închise cam repede telefonul.

137

In clipa următoare își făcu intrarea colonelul Roman.

— Tovarășe Pandrea, să trecem în biroul meu. Am fost la institutul cu pricina. Abia acum s-a terminat ședința. Aflați că directorul le-a tras un perdaf cercetătorilor acelora... La un moment dat îmi venea să-l întrerup și să-i amintesc că nu ei au vîndut secretul invenției. Fenomenal țotuși ce neatenți au fost. Oamenii ăștia, vorbesc de cercetătorii pasionați, devin teribil de neajutorați față-n față cu realitățile dure ale vieții. Descoperă ceva, mai aparte decît cele știute anterior; "și se angajează total în urmărire. Nu mai văd nimic. Uită că s-ar putea să mai existe și. gînduri necinstite, sînt convinși că toți cei care se interesează de obiectul cercetării o fac cu dragoste și pasiune. Este o constatare pe care am făcut-o și altă dată, dar astă- seară, ascultîndu-i pe tinerii aceia, am rămas și mai uimit de naivitatea lor și de faptul că foarfe adesea oamenii aceștia puternici în meseria lor sînt dezarmați față-n față cu infractorii. Printre altele, valoarea descoperirii lor este foarte mare. Cum vă simțiți, tovarășe căpitan Pandrea ?

Andrei tresări. însemna că voia să-l informeze de ceva neplăcut.

— Bine, mulțumesc ! Vreți să-mi spuneți ceva?

— Da. Mi s-a comunicat și mie în clipa cînd am sosît aici. Fata lui Zagnea, respectiv Cristina Amalia Trotușanu, nu mai este cetățean român de un an și jumătate. Deci nu se poate face nimic și cred că nici nu se gindește ca tată- său să apeleze la ajutorul nostru. A renunțat la cetățenia română și a primit alta cu asentimentul tatălui ei, Adrian Trotușanu, respectiv Zagnea. Vă amintiți, ne-a declarat că la căsătorie a luat numele de familie al soției lui.

— Bine, dar atunci de ce ne-a mai cerut protecția fiicei lui ?

— Nu Zagnea a mințit, ci Cristina Amalia. Timp de un an și jumătate și-a mințit tatăl. Cel care și-a dat asentimentul pentru cererea ei a fost un oarecare. A jucat rolul de tată cîteva minute și atît.

— Și ce-i spunem lui Zagnea acum ?

— V-am scutit de o scenă și i-am comunicat eu. Am bănuit că v-a fost prea suficientă ziua de astăzi. A făcut o criză. I-am trimis medicul.
138
Andrei își aminti de Ana și Alexandru. îl informă pe colonel, după care îi prezentă pe scurt tot cazul.

— Știți ceva, tovarășe Pandrea, să mergem și noi acolo cu echipa de inventariere. Tovarășa Mușat n-o să ne ierte atîta indiferență față de bijuteriile acelea, mai ales că dînsa le-a descoperit. Și trebuie să vă mărturisesc că de fapt simt nevoia să-mi odihnesc ochii la bucuria celor doi. Rar am văzut oameni care știu să se bucure atît de sincer și de copilărește de descoperirile lor cum sînt locotenentul major Ana Mușat și locotenentul Alexandru Deleanu. Asta, spre deosebire de dumneavoastră, tovarășe căpitan, care obosiți exact atunci cînd trebuie să vă bucurați. Roman se uită zîmbind la Andrei și reluă. Sper să nu mi-o luați în nume de rău ! Să mergem. Vă atrag atenția că trebuie să admirăm foarte mult bijuteriile pentru că riscăm să pierdem ceva teren în fața tovarășei Mușat.

•— Nu știam că vă temeți de tovarășa Mușat.

— Nu, dar feriți-vă să dezamăgiți femeile, chiar și pe o credincioasă prietenă și inteligentă colaboratoare cum este Ana Mușat. Mai ales subordonații nu trebuie să vi-i dezamăgiți, tovarășe căpitan. Să nu uitați asta. Ana Mușat vrea să admirăm și să ne bucurăm de descoperirea ei și noi ne vom duce să-i facem plăcere. Dealtminteri, la ora asta, nu văd ce am mai avea de făcut aici !

Andrei îl urmă gîndind că Roman are foarte multă dreptate. Mai gîndi că probabil vor trebui să treacă mulți ani pînă cînd va căpăta și el aceeași generozitate a gesturilor mici, dar foarte importante, așa cum o avea colonelul. Zîmbi în gînd, intuind privirea triumfătoare și mulțumită cu care îi vor întîmpina Ana și Alexandru. își promise să fie și el ceva mai atent cu cei doi subordonați ai lui, dar mai ales prieteni.

Pe Calea Victoriei trei tineri, o femeie și doi bărbați, mergeau agale. Bărbații păreau îmbufnați și dacă te uitai mai bine bănuiai de ce. Unul avea un buchet uriaș de flori în brațe, celălalt un ghiveci cu un cactus la fel de uriaș.

—- Un taraf de lăutari ne mai lipsește !
139
— Alexandre, ești nepoliticos. De cîte ori te enervezi ești nepoliticos ! Ce vrei dacă Măriei îi plac cactușii ! ?. Nu ne putem duce la ziua ei fără cactus !

— Ana dragă, nu s-ar putea să știi mai puține lucruri despre persoanele la ale căror zile de naștere ne cari ?

— Andrei dragă, „directoarea noastră de la pension‟ spunea că nu se cuvine să nu știi lucruri elementare despre persoanele la care te duci în vizită !

Izbucniră în rîs. Tanti Clara, mătușa lui Andrei, de cîte ori era scandalizată, de comportamentul celor trei tineri

invoca autoritatea directoarei ei de pension, care, spunea Andrei, trebuie să fi pronunțat toată viața numai precepte.

—• Am petrecut o după-amiază excelentă și sînt în- tr-o dispoziție de zile mari. Am citit...

— Se vede că ai dispoziție de zile mari. După felul in care ne-ai transformat în hamali !

— Da ce-i dragă nemulțumirea asta ? Supușii mei au ceva de contestat ? Trebuie să mă ocup de voi mai serios. V-ați cam sălbăticit cît am stat eu la mănăstire. Andrei, nu cumva vrei să-mi trîntești „că era mai bine dacă mai stăteam !‟

— Tu ai spus-o, nu eu !

— O, dar e mai mult decît mi-am închipuit ! Drept pedeapsă n-am să vă spun ce am citit.

— Iar noi o să te părăsim pentru primele frumoase pe care o să le întîlnim la serata Măriei.

— Âsta-i, dragă, destinul stăpînelor ! Să fie din cînd în cînd uitate de supușii lor. Noroc că la serata Măriei nu vin decît urîte ! Hai să vă spun totuși ce am citit. O carte fantastică ! De fapt un manuscris din secolul al XVIII-lea ! ! Ce ziceți de asta ? !

— După insistența cu care vrei să ne povestești, simt un pericol la orizont ! Alexandre, pregătește-te ! Urmează lovitura !

— Andrei, ești imposibil în seara asta ! Așa cum vă spuneam, un manuscris din secolul al XVIII-lea. Un oarecare boier, Marin al lui Tatul, a copiat un fragment din evanghelie, dar cred că s-a plictisit și a început să noteze

o grămadă de lucruri despre el, familia lui, despre vecinii de moșie, despre cum a sărăcit el, cum au fost cutremure, cum se îmbrăca nevasta lui, cum făceau sărbătorile, aaa, și are un umor ! ! Cartea este fermecătoare, iar limba română folosită de el, de o mie de ori mai frumoasă decît cea pe care o vorbim noi astăzi. Are parfum de gutui din iatacul bunicii. Trebuie neapărat s-o citiți și voi !

— Bine, dar nu știm paleografia ! Cum ar spune „directoarea noastră de la pension‟ sîntem analfabeți iu ale secolului al XVIII-lea.

— Nu-i nimic, vă învăț eu. De mîine începem lecțiile. Intr-o săptămînă o să reușiți să citiți. Nu vă strică să știți chirilică.

— Dumnezeule, Ana, ai un talent inegalabil de a inventa o grămadă de treburi gratuite asupra cărora ne pui să trudim zile și zile !

— Dragii mei, nu înțelegeți că este felul meu de a vă ști în custodie, în permanență ! Lucrurile gratuite silit felul meu de a vă alinta. Cred că facem prea multe lucruri cu un rost bine stabilit și de asta ne plac lucrurile gratuite. In fond, așa ați învățat să desenați, să legați cărți, așa ați căpătat pasiune pentru colecționarea ceramicii, așa, dar mă rog ce să le mai înșir, ați învățat o grămadă de lucruri care

vă fac o teribilă plăcere. Recunoașteți ?

•— Recunoaștem. De mîine ne apucăm de chiriiică și de Marin al lui Tatul, boier sărăcit din veacul al XVIII-lea !

— Bănuiam eu că o să vă p'iacă. Ne apropiem de casa Măriei. Sînteți niște bărbați bine, dar vă atrag atenția că nu toate cîte le fac ceilalți le puteți face și voi ! Să nu vă lansați în dansuri moderne. Se cunoaște de la o poștă că habar n-aveți de ele. Și mai sînteți și înalți ca niște prăjini. Apropo, Alexandre ai cam slăbit. Să nu te prind că spui că mori după muzica de jazz. Se observă imediat că de fapt te enervează. Tu, Andrei, să nu te strîmbi ca o pisică trasă de coadă cînd o urla banda de magnetofon ca o disperată ! M-ați auzit ? Vă rog să fiți discreți în opinii că altă dată nu vă mai iau. Caterina este și acum ofensată

de cînd i-ați spus că Boby Solo este lipsit de personalitate artistică. Ea îl adoră ! Așa că, vă rog !

— Am înțeles ! O să ne lipim depereți ca sfinții în biserică și n-o să scoatem un sunet.

— Așa. Știam eu că sînteți băieți bine crescuți. Alexandre, sună ! Adică mai bine tu, Andrei, că el are ghiveciul. O sa fie minunat !

'S}ir șit

Redactor: VIORICA LOGHIN Tehnoredactor : GH. CUCOȘ
Bun de tipar 07.08.197o. Apărut 1975. Tiraj 80 000 exemplare.
Hîrtie ziar sul de 50 g/m². Format 540X840/16. Coli tipar 9.
Tiparul executat sub comanda nr. 50 345
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii'* București — Piața Scînteii nr. 1 Republica Socialistă România

în colecția „Sfinx"
au mai apărut :

ȘTEFAN BERCIU întîlnire în Valea Morții
CORNEL BUZINSCHI Nuanța albastră a căderii
ION OCHINCIUC O noapte în „Venus"
FLORIAN GRECEA Profesorul de dans
RODICA PADINA Gura de Iun
STELIAN SÎRBU Eu am ucis moartea
CORNEL HODOJEU Albatros-31
MIRCEA POPESCU Secretul Elizei Dorncanu